

Odmev

Uvodnik

SLS pravočasno s pripravami za državnozbornske volitve

**BISTVO
STRANKE
SMO LJUDJE**

stran 2

Marjan Maučec,
državni svetnik SLS:

*Slovenem po svetu
olajšati pridobitev
slovenskega
državljanstva*

stran 12

Franci Rokavec,
župan občine Litija:

*Brez uspešnega
gospodarskega
razvoja ni
uspešne občine*

stran 26

Irena Majcen, županja
občine Slovenska Bistrica:

*Rada hodim med
ljudi, po občini in
po vasi ter ljudi
dobro poznam*

stran 29

Seja IO SLS:

**SLS si bo
še naprej
prizadevala
za Resolucijo
o meji s
Hrvaško**

stran 3

Komentar:
Janez Tomšič:

**Aktivna
mladina
države ne
zanima!**

stran 4

Iz poslanskih klopi
- KRISTIJAN JANC:

**Nsprejemljivo
je, da niti en
postopek ni bil
realiziran že vse
od leta 1997!**

stran 10

Delo vlade - Minister
za okolje in prostor
Janez Podobnik:

**Obnovljivi
viri energije
- priložnost za
Slovenijo**

stran 19

Zveze, klubi, gibanja
podmladek SLS:

**Nova generacija
priporoča:
»Z GLAVO NA
ZABAVO«**

stran 36

Vesna Starman,
članica MO SLS
Koper:

**Družinska
politika v
Sloveniji**

stran 41

**SLS za
čistejše
mesto
Kranj**

stran 44

Uvodnik

SLS pravočasno s pripravami za državnozborske volitve

Bistvo stranke smo ljudje

V Slovenski ljudski stranki smo se odločili, da gremo pravočasno na priprave za državnozborske volitve. Za politiko si je, tako kot za prijatelje, treba vzeti čas.

Pravijo, da v moderni politiki ni ključno število članov, ampak število volivcev. Osebo no kljub temu menim, da smo bistvo stranke ljudje. Naš kapital so naši medčloveški odnosi, stranko določajo naše vrednote, naša ideologija, če hočete. Moč stranke pa je v njeni organizaciji. Naša prednost je, da držimo skupaj, ko je dobro, in ko je manj dobro.

Za preboj navzgor gre. Prepričan sem, da stranka s 100-letnimi koreninami, s svojo trdoživostjo in izkušnjo sooblikovanja samostojne slovenske države to zmore.

Slovenski volilni sistem je naravnano na volilno enoto, kjer se poslanec izvoli. To je bilo določeno že zelo zgodaj v devetdesetih, koliko so »naravne«, lahko vsak presodi sam. Na vsakih volitvah so pomembne osebnosti kandidatov in izkušnje stranke. Pred seboj imamo izziv, kako bomo koncept uspešnih lokalnih volitev prenesli na državnozborske volitve. Ob tem pa je potrebno ustvariti solidarnost in pozitivno tekmovalnost med lokalnimi občinski odbori znotraj posamez-

nih volilnih krajev.

»Stranka dela dobro, samo volivci tega ne opazijo,« je nedavno komentiral nekdo na srečanju SLS. Politična stranka tekmuje za naklonjenost volitev, zato moramo znati naše delo »prevesti« v ustrezen »politični jezik«. Slovenska ljudska stranka vodi tri tehnične, razvojne resorje: okolje in prostor, promet ter lokalno samoupravo in regionalno politiko. Gre praktično predvsem za infrastrukturne resorje, kjer vsakodnevno rešujemo veliko število problemov, za katere so ljudje prepričani, da smo jih dolžni reševati. V politično-programskem oz. ideološkem smislu so zato kdaj pomembnejši resorji za kulturo ali npr. šolstvo, kjer programska usmeritev in svetovni nazor politika ali stranke lahko pridejo bolj do izraza. Probleme pa je treba reševati, a za to nismo nagrajeni. Stalno jih rešujemo, a zato nehote postanemo del problematičnih zgodb. V okviru svojega resorja, ministrstva za okolje in prostor, sem predvsem na področju stanovanjske politike lahko vsaj nekaj poudarka dal vprašanju reševanja negativnih demografskih trendov s podpiranjem mladih družin.

SLS je v vladni koaliciji praktično že tretji zaporedni mandat. Zato se moramo zavedati, da mi politike ne moremo kar prepro-

sto graditi na problematiziranju odločitev in projektov preteklih vlad, saj je prav SLS v vrsti primerov z velikim naporom dosegla, da so se sprva načrtovani projekti po našem prepričanju izboljšali in popravili. Po odslovitvi iz vlade pod LDS leta 2004 smo preko Zbora za republiko sooblikovali sedanjo vladno koalicijo, v kateri konstruktivno sodelujemo. Smo eden ključnih členov, iz obrobja smo vstopili v center vlade. V vsaki vladi se moramo boriti za dobre odločitve, ko pa so enkrat sprejete, jih je treba enako tudi zagovarjati. Večkrat smo pod vtisom, da se uspehi koalicijskih vlad pripisujejo največjim partnerjem. A kljub temu sem prepričan, da bi bilo dobro, če bi ta koalicija dobila še en mandat, da bi zaključila svoje velike projekte in upam, da bodo ob dobrem predsedovanju EU to spoznali tudi volivci.

*Janez Podobnik,
predsednik SLS*

slovenska ženska zveza
SLS

VOLILNI KONGRES SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE PRI SLS

MARIBOR, 12. MAJ 2007

**PRIJAVE DELEGATK IN
KANDIDATURE ODDATI
DO 30. APRILA**

PRIJAVE ZA AVTOBUSNI
PREVOZ IN ZA OGLED MUZEJA
V MARIBORU ODDATI
DO 30. APRILA

VSE OBRAZCE NAJDETE
TUDI NA SPLETNI STRANI SLS:
<http://www.sls.si/documents/index.asp?IDD=37>

Natančnejši spored kongresa bo
objavljen, ko bodo znane delegatke in
število udeležencev.

19 let od ustanovitve SLS

12. maja letos bo minilo natanko 19 let od zgodovinskega srečanja slovenskih kmetov v ljubljanski unionski dvorani, ko sta bili ustanovljeni Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine.

Slovenska kmečka zveza se je tako oblikovala kot prva demokratična politična stranka po drugi svetovni vojni v Sloveniji, se kasneje preimenovala v Slovensko ljudsko stranko, po združitvi s Slovenski krščanski demokrati pa prevzela še nasledstvo zgodovinske SLS s stoletno tradicijo.

»Komunistična partija nas ideološko zapostavlja, ker smo kmetje

lastniki produkcijskega sredstva, trmasto navezani na zemljo, zasebno lastnino in po možnosti še verni. To zapostavljanje je med nami ustvarilo precej nesamoza vesti, vnaprejšnjega občutka krivde, preplašenosti pred svobodnim razmišljanjem, ... partija bi kot prvo morala prenehati obravnavati kmeta kot razrednega sovražnika.« (Ivan Oman, Kmečki glas, 27.4.1988)

»Nič ne poveže ljudi bolj kot skupne vrednote!«

Glavni odbor Slovenske ljudske stranke, 29.marca, hotel Mons, Ljubljana

Tokratna seja Glavnega odbora Slovenske ljudske stranke je v SLS prinesla novo energijo – bolj mladostno in polno entuziazma. V ospredju razprave so bile vrednote, ki vedno bolj nastopajo kot pomemben segment delovanja vsake organizacije in so tiste, ki povežejo med seboj ljudi. Sprejemanje vrednot in uresničevanje le teh v družbi mora biti vrhina vsake stranke, tudi Slovenske ljudske stranke.

Po uvodnem pozdravu in nagovoru Igorja Drakslerja, predsednika Glavnega odbora SLS, je sledila informacija Janeza Podobnika o dosedanjem delovanju in prihodnjih prioritetah SLS ter komentar aktualnih političnih zadev. Poudaril je vlogo Slovenske ljudske stranke, ki ostaja notranje urejena, kolegialna, predvsem pa stranka brez nepotrebnih konfliktov. Vsake volitve so specifične in zahtevajo ogromno truda ter energije, zato je še toliko bolj pomembno, da SLS v prihodnje povsem mirno nadaljuje svoje delo, saj je dober in kvaliteten partner v Vladi RS. Janez Podobnik je opozoril tudi na Resolucijo o meji s Hrvaško kot pomemben dokument, ob katerem bo potrebna prava pot sprejemanja. SLS mora izkoristiti svoj potencial, ki ga je pridobila na lokalnih volitvah, predvsem pa mora izkoristiti dinamičnost politične rutine in pozitivno stremeti k pripravi na državnozborske volitve prihodnje leto.

Janez Sušnik, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije, je zaradi odsotnosti Marjana Maučeca, vodje svetniške skupine SLS, predstavil aktualno dogajanje in poudaril kolektivno vlogo. Državni svet kot nepopolni drugi dom s svojimi mnenji večkrat odločilno vpliva na zakonodajo in skuša uresničevati vse tisto, kar potrebujejo ljudje v svojem družbenem okolju. Poudaril pa je tudi vlogo pokrajinske zakonodaje, vlogo elektorjev, občinskih svetnikov in županov, ki bodo tudi na letošnjih volitvah v DS imeli odločilno vlogo, ter opozoril na razpolovljeno volilno bazo. SLS se mora kot stranka s tradicijo osredotočiti na decentralizacijo Slovenije, skladen regionalni

razvoj in na zaščito domače blagovne znamke ter kapitala, ob tem pa je nujno vzdrževati kvalitetno politiko preprečitve vdora multinacionalnih korporacij.

Seja Glavnega odbora ni bila sklepčna, kljub temu pa se je razprava izkazala za zelo konstruktivno, saj je bilo izraženih mnogo mnenj in stališč ter pozitivnih smernic za delo stranke v prihodnje.

Nekaj izsekov iz razprave:

- **Ivan Sušnik**, OO SLS Brežice – Vloga zvestobe v politiki je pomembna!
- **Franci Rokavec**, župan občine Litijska – Potreben je dodaten politični impulz enemu ključnih projektov – decentralizaciji!
- **Janez Žagar**, MO SLS Ljubljana – Za SLS se odpira priložnost, ki jo je potrebno vnovčiti!
- **Alojz Jelen**, član Sveta SLS – Mladi se morajo dokazovati!

- **Slavko Dragovan**, OO SLS Metlika – Aktualni politični premiki se dogajajo po točno določenem scenariju!
- **Rok Ravnikar**, predsednik Nove generacije SLS – Mladi so pomembni za SLS!
- **Bor Zgonc**, predsednik Sveta Nove generacije SLS – Stranka naj pokaže svojo identiteto in jo tudi dokaže!
- **Matjaž Košak**, član IO Nove generacije SLS – Vrniti se moramo h koreninam in okrepiti strankino ideologijo, prav tako pa za svoj politični razvoj nujno potrebujemo sogovornika svoje generacije!
- **Marjan Podobnik**, predsednik Narodne zveze pri SLS – Prav je, da SLS vztraja pri sprejetju Resolucije o meji. SLS ima potencial, ki ga mora izkoristiti, ob tem pa ne pozabljati na pomen slovenstva!
- **Anton Grabeljšek**, predsednik MO SLS Ljubljana – Kaj bomo naredili, da bomo živeli v čistem okolju?
- **Franc Obrhan**, član Sveta SLS in član GO SKZ pri SLS – Aktualno politično dogajanje v vladi je zelo pomembno!
- **Janez Ferlan**, OO SLS Železniki – Ljudje, ki odhajajo in se vračajo, želijo dobiti oblast!
- **Herman Arlič**, OO SLS Velenje – Delovanje občinskih odborov je nujno za obstoj stranke!
- **Nada Skuk**, podpredsednica SLS in predsednica SZZ pri SLS – Nujna je vloga decentralizacije, saj je

potrebno državne pristojnosti prenesti ljudem in ne pozabiti na vlogo ženske pri političnem odločanju!

Kakovostna razprava prisotnih je torej nanizala mnogo polemik in različnih mnenj in s tem pripomogla k dinamičnemu delu v Slovenski ljudski stranki v prihodnosti, kar se je dokazalo tudi s pozitivnim sprejetjem projektov srečevanja vodstva SLS na ravni volilnih enot in priprav na državnozborske volitve 2008.

SLS je bila od nekdaj stranka, podprta z močnimi ideološkimi koreninami, zato je prav, da se ta kultura ideološkega gojenja vrednot gradi tudi naprej in s tem privablja mlade politike, da se s pomočjo ideološke privrženosti oblikujejo v načelne in zveste politike Slovenske ljudske stranke.

Izzivov pred volitvami je mnogo, zato je potrebno graditi na osebni rasti, zaupanju in medsedbojnem sožitju. Interesi so vedno zelo prisotni, dostojanstvo pa je tisto, ki bo naredilo SLS še močnejšo.

Tjaša Podergajs

SLS si bo še naprej prizadevala za resolucijo o meji s Hrvaško

Ljubljana, 17.4.07 - Izvršilni odbor Slovenske ljudske stranke (IO SLS) je na redni seji izrazil razočaranje nad odločitvijo predsednika državnega zbora Franceta Cukjatića, da predloga resolucije o meji s Hrvaško ne uvrsti na dnevni red majskega zasedanja DZ.

Vendar v stranki vztrajajo, da Slovenija takšen dokument potrebuje, in si bo zanj še naprej prizadevala, je povedal predsednik SLS Janez Podobnik.

SLS bo sodelovala pri pred-sedovanju EU

IO SLS je obravnaval tudi nekatere druge teme. Podprl je odločitev, da

se prične stranka pripravljati na prihodnje volitve ter nadaljevanje postopka ustanavljanja pokrajin. Glede sporazuma o sodelovanju med slovenskimi strankami v času slovenskega predsedovanja EU pa je Podobnik izrazil prepričanje, da bi stranke na tako pomembnem področju sodelovale tudi brez posebnega sporazuma. Sicer pa bo SLS sporazum podpisala, je povedal.

Stališče IO SLS do neuvrstitve (neobravnave) Resolucije o meji s Hrvaško na dnevni red seje DZ

IO SLS zaradi neuvrstitve (neobravnave) Resolucije o meji s Hrvaško s strani večine parlamentarnih strank izraža razočaranje in zaskrbljenost. Dodatni razlog za zaskrbljenost je dejstvo, da v zadnjem obdobju nekateri visoki predstavniki slovenske vlade govorijo o t.i.m. sporazumu Drnovšek – Račan kot o sprejemljivi ali celo za Slovenijo dobri rešitvi, kar je med drugim tudi v nasprotju z vsebino koalicijske pogodbe. Uveljavitev vsebine tega sporazuma bi namreč pomenila delitev Piranskega zaliva, Slovenija pa bi se s pristajanjem na t.i. dimnik tudi odrekla teritorialno neomejenemu dostopu na odprto morje.

IO SLS ocenjuje, da Resolucijo o meji s Hrvaško Slovenija potrebuje, zato bo SLS nadaljevala z iskanjem načina, da se pride do obravnave in sprejetja resolucije, ki bi slovenske predstavnike med drugim zavezala k dosledni zaščiti celovitosti Piranskega zaliva, neomejenega dostopa na odprto morje, slovenskih zaselkov na levem bregu Dragogne in slovenskega ozemlja ob Muri.

Nadaljevali bomo s strokovnim utemeljevanjem pomena sprejetja resolucije tako med poslanci kot v širši javnosti.

Srečanja na ravni volilnih enot

SLS začela s pripravami na volitve v državni zbor 2008

V okviru priprav na državnozbornske volitve 2008 je v zadnjem mesecu Slovenska ljudska stranka s svojimi poslanci v posameznih volilnih enotah pripravila štiri srečanja na ravni volilnih enot, in sicer na ravni 1. volilne enote v Železnikih, na ravni 3. volilne enote v Logatcu, na ravni 5. volilne enote v Ljubnem ob Savinji in na ravni 6. volilne enote v Sevnici. Srečanja na ravni 4., 7. in 8. volilne enote bodo sledila v maju. Ker so bila srečanja vsebinsko bogata, opažanja prisotnih pa vredna širše pozornosti, tudi v Odmevu objavljamo povzetke teh srečanj.

slanca, je potrebno trdno in dobro delo vseh volilnih okrajev in posledično vseh občinskih odborov. V ta namen smo za nosilce odgovornosti za aktivnosti v posameznih volilnih enotah določili poslance (in kandidate), ki so (ali bi bili) izvoljeni v tej volilni enoti. Le ti nam bodo pomagali

ustanoviti neobstoječe občinske odbore, oživiti delo neaktivnih in premalo aktivnih občinskih odborov, predvsem pa uresničiti naš cilj, da do tabora, ki bo kot vsako leto drugo nedeljo v septembru, evidentiramo kandidate za poslance v vseh volilnih okrajih po Sloveniji. Tako bomo lahko pravočasno tudi s pomočjo centrale in tajništva stranke pričeli z delom v vsakem volilnem okraju in s konkretnim kandidatom za poslanca (izobraževanja, delo z lokalnimi mediji, organizacija aktivnosti in dogodkov, pomoč pri oblikovanju vsebine programa dela, itd...).

Za takšno obsežno delo je vseka-kor potrebna maksimalna koordinacija med tajništvom stranke na eni strani in kandidatom za poslanca ter njegovo ekipo na drugi strani. Prvi krog srečanj na ravni volilnih enot je namenjen tudi temu vprašanju, zato tam, kjer bo takšno srečanje šele izvedeno, pozivam vse, da se ga v čim večjem številu tudi udeležijo. Le skupaj nam bo uspelo.

Aleš Vehar,
glavni tajnik SLS

Ob razmišljanju, kako izjemen rezultat, ki smo ga Slovenska ljudska stranka in njeni kandidati dosegli na lokalnih volitvah, ponoviti na volitvah v državni zbor 2008, se je porodila zamisel, izpeljavo katere smo s srečanjem na ravni 5. volilne enote pričeli 3. aprila v Ljubnem ob Savinji in nadaljevali s srečanja na ravneh 3., 6. in 1. volilne enote.

Namen začetka projekta je torej vsekakor pravočasna priprava in čim boljši rezultat na volitvah v državni zbor jeseni naslednje leto. Osnovna ideja izhaja iz samega sistema volitev v državni zbor, kjer je volilna enota tista najširša enota, ki omogoča ali ne omogoča izvolitev kandidata nekega volilnega okraja znotraj le te enote. Da pa volilna enota zbere dovolj glasov, da se omogoči izvolitev po-

20. aprila je potekalo srečanje v 1. volilni enoti v Kulturnem domu Železniki

Nosilec tega srečanja pa je bil poslanec SLS v DZ RS Mihael Prevc, ki je obenem tudi župan občine Železniki, v kateri je SLS tudi najmočnejša stranka. V svojem nagovoru je poudaril, da sicer na Gorenjskem SLS ni močna stranka in da bo za vidne rezultate potrebna še kar nekaj dela. Poudaril je

tudi, da se začne politika graditi na lokalnem nivoju in zato pozdravlja namero stranke, da se organizirajo srečanja občinskih odborov na ravni volilne enote.

Svoje delo na območju 1. volilne enote sta predstavila tudi ministra Janez Podobnik in mag. Janez Božič, ki sta izpostavila najbolj aktualne teme. Mag. Božič je poudaril predvsem gradnjo gorenjske avtoceste in njen predviden zaključek konec tega ali v začetku prihodnjega leta,

Prisotne na srečanju **1. volilne enote** je pozdravil nosilec volilne enote, poslanec SLS v DZ RS in župan občine Železniki Mihael Prevc

Srečanja so se med drugim udeležili tudi Janez Sušnik, predsednik DS RS in občinski svetnik v občini Šenčur, Metka Zevnik, podpredsednica Sveta SLS in članica IO in UO Ženske zveze pri SLS, ter Janez Remškar, član IO SLS

Delo ministrstva za promet v prvi volilni enoti je predstavil minister mag. Janez Božič

Prisotni na srečanju **3. volilne enote** so z zanimanjem prisluhnili temam srečanja (na sliki v ospredju Nada Skuk, podpredsednica SLS in predsednica Ženske zveze)

Delo Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je predstavil minister dr. Ivan Žagar

V razpravi na srečanju **3. VE** je sodeloval tudi dr. Andrej Umek

minister Podobnik pa je še posebej izpostavil tematico Triglavskega narodnega parka, poleg tega pa tudi vedno perečo temo ravnanja z odpadki. Nato je nosilec srečanja Mihael Prevc odprl živahno razpravo, ki se je vrtela predvsem okoli delovanja občinskih odborov, priprav na državnoborske volitve, pa tudi pomoči funkcionarjev z vrha stranke posameznim občinskim odborom.

Srečanje na ravni **3. volilne enote** je bilo organizirano 13. aprila v Logatcu, nosilec srečanja pa je bil poslanec SLS v DZ RS Stanislav Brenčič. Med drugim je v svojem nagovoru poudaril izziv, ki stoji pred SLS v 3. volilni enoti, saj bo stranka morala narediti kar precej za dober uspeh na naslednjih volitvah. V razpravi je omenil tudi, da uspeh na lokalnih volitvah prinesejo posamezniki, medtem ko je vloga teh na državnoborskih volitvah veliko manjša. Poleg tega je tudi prepričan, da bi morali večkrat poudarjati, da smo tudi v prejšnji vladi delali dobro in da so naši ministri dosegli marsikaj dobrega.

Tudi na tem srečanju so ministri SLS predstavili svoje delo. Minister Podobnik je poudaril predvsem ureditev statusa Ljubljanskega barja z ustanovitvijo krajinskega parka, minister za promet mag. Božič je izpostavil problem vse večjega števila žrtev v prometu in pozval župane, naj tudi po občinah ukrepajo v zvezi s tem, minister dr. Žagar pa je spregovoril o oblikovanju pokrajin. Sodelujoči v razpravi so predvsem govorili o pripravah na državnoborske volitve, pa tudi o statusu Ljubljane, ki je razdeljena na **3. in 4. volilno enoto**. Strinjali so se s predlogom dr. Andreja Umeka, da se skliče skupna seja **3. in 4. volilne enote** v okviru Ljubljane.

Srečanje **5. volilne enote** je bilo sklicano 3. aprila v Ljubnem ob Savinji, nosilec srečanja Jakob Presečnik, vodja poslanske skupine SLS, pa je pouda-

ril pomembnost ustreznih usmeritev posameznega srečanja in še nadalje dober obisk na srečanjih. Sledile so predstavitve dela ministrstev, in sicer je minister Podobnik spregovoril o projektu tretje razvojne osi, katere pobudnik je bila prav SLS, poudaril pa je tudi druge teme, kot so zaščita področja Savinje pred poplavami, krajinski parki, obnovljivi viri energije... Minister dr. Žagar je izpostavil vprašanje števila pokrajin, pa tudi zakon o financiranju občin. Vili Žavrlan, direktor Direkcije RS za ceste, pa je poudaril, da v 5. volilni enoti poteka kar nekaj projektov (krožišča, ukrepi za izboljšanje prometne varnosti,...). V razpravi so prisotni omenjali predvsem status SLS v slovenskem prostoru, vlogo medijev pri tem in teme, ki bi se jih SLS kot stranka še lahko ali pa morala z večjo energijo lotiti.

Srečanje **6. volilne enote** je bilo v Sevnici 14. aprila, nosilec srečanja in dela v tej volilni enoti pa je Kristijan Janc, poslanec SLS v DZ RS in župan Občine Sevnica. V svojem nagovoru je izpostavil predvsem delovanje in projekte občin v volilni enoti, poudaril pa je tudi, da lahko potencial, ki smo ga vložili v lokalne volitve 2006, prenesemo na državnoborske volitve in imamo tako dobre možnosti za uspeh. V razpravi so prisotni govorili predvsem o problemih svojih občinskih odborov, o strategiji za državnoborske volitve in razliki med državnoborskimi in lokalnimi volitvami, pa tudi o sestavi volilnih enot, saj se zgodi, da je v volilni enoti kakšna občina, ki geografsko ne spada vanjo. Spregovorili so tudi o letošnjih predsedniških volitvah. Predsednik OO SLS Brežice Ivan Sušin je predlagal tudi 6. sklep srečanja, ki je bil poleg ostalih petih tudi sprejet.

Po zaključku razprav v VE1, VE3, VE 5 in VE6 so bili sprejeti sklepi:

1. Do 15.6.2007 se ustanovijo OO SLS, ki še niso ustanovljeni.
2. Do 20.5.2007 se preu-

Prisotne na srečanju 5. volilne enote je pozdravil nosilec volilne enote, vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik

Delo v okviru priprav na državnoborske volitve je predstavil glavni tajnik SLS Aleš Vehar

Srečanja na ravni 5. volilne enote se je udeležil tudi nekdanji predsednik stranke dr. Franc Zagožen

Delo ministrstva za okolje in prostor v okviru 5. volilne enote je predstavil minister in predsednik SLS Janez Podobnik

- či možnosti požitve delovanja OO SLS, ki so nalokalnih volitvah 2006 dobile slabši rezultat od slovenskega povprečja SLS in preuči možnosti požitve njihovega dela in pripravi predlog "rešitev".
- Do 1.8.2007 občinski odbori znotraj volilnih okrajev evidentirajo kandidata (kandidate) za poslanca za volitve v DZ 2008 in evidentirane predloge do tega roka

pošljejo na tajništvo stranke.

- Do 15.6. nosilec volilne enote tajništvu stranke sporoči temo predtaborškega omizja.
- Nosilec volilne enote najkasneje do 9.9.2007 (Tabor 2007) oblikuje "volilni štab VE" in se dogovori za način dela.
- Predsedniki OO prejmejo vprašalnik/tabelo. Zahtevane podatke v roku enega tedna pošljejo tajništvu stranke.

Udeleženci srečanja na ravni 6. volilne enote so se po predstavitvi tem tudi sami vključili v razpravo

Eden izmed razpravljavcev je bil tudi član IO SLS in župan Občine Krško Franc Bogovič

- Vodstvo SLS daje odgovore občinskim odborom na njihova vprašanja in pobude v pisni obliki in če vodstvo njihov predlog podpira, ga predstavi javnosti in realizira v okviru koalicije.

Aktivna mladina države ne zanima!

Potentia est in iunioribus, prudentia autem in senioribus (latinski).

(Moč je v mladih, razum v starih.)

Mladi so naša prihodnost! Dajmo priložnost mladim! Mladi so ustvarjalni, inovativni, polni idej. Mladi lahko nekaj naredijo. Kdo bo, če ne mladi! Veliko je takšnih in podobnih trditev in izjav, ki poudarjajo pomen mladih. Vsi govorijo (govorimo) o tem, da mora družba mladim ljudem omogočiti, da razvijejo svoje potenciale. Šolski sistem mora mlade naučiti ustvarjalnega razmišljanja. Mlade je potrebno spodbujati k inovativnosti in jim omogočiti, da izrazijo svoje ideje.

Eno od pomembnih področij, kjer so aktivni mnogi mladi, je tudi področje prostovoljnega dela, mladinskega dela in aktivizma - področje mladinske politike v najširšem pomenu besede. Velikokrat se vprašam, ali se družba oziroma država sploh zaveda, koliko pozitivnih učinkov ima prostovoljno mladinsko delo? Na eni strani spodbuja mlade k odgovornosti, solidarnosti, aktivnemu državljanstvu, prispeva k njihovega osebnostnemu razvoju, na drugi strani pa ima mnoge pozitivne učinke na širšo družbo.

Z izjemo študentske organiziranoosti, ki ima predvsem zaradi stalnega

pritoka (velikih) finančnih sredstev močno študentsko organizacijo (mimogrede, to je stanovska organizacija in ne prava nevladna mladinska organizacija), v Sloveniji nimamo nobenih resnih usmeritev oziroma politike na področju razvoja mladinskega dela in mladinskih organizacij. Po petnajstih letih samostojne države smo brez

krovnega zakona o mladini, mladinskem delu, mladinski politiki in seveda tudi brez nacionalnega programa na tem področju. Če bo kdo pomislil na vladni Program za otroke in mladino 2006-2016, mora vedeti, da je mladina omenjena le v naslovu. Mladino namreč mladi razumemo kot mlade

Spoštovani,

Predstavljamo vam 38. številko časopisa SLS-ODMEV. Mesečnik boste prejeli, v kolikor boste izpolnili priloženo naročilnico in jo poslali na naslov: SLS ODMEV, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana.

Cena izvoda časopisa je 0,83 EUR.

Vsi, ki nam boste poslali izpolnjeno naročilnico, boste na dom prejeli položnico za plačilo polletne naročnine (4,17 EUR).

NAROČILNICA

Spodaj podpisani _____ (ime in priimek)

stanujoč _____ (ulica in hišna številka)

(poštna št.)

(pošta)

naročam časopis SLS - ODMEV z mesecem _____ (mesec in leto naročila)

(lastnoročni podpis)

V _____, dne _____

med 15 in 29 letom. Naši politiki pa to specifično družbeno skupino priključijo kar k otrokom (mimogrede: za otroke je v Sloveniji kar dobro poskrbljeno).

Sistemski zakon o mladini, krovni mladinski zakon in podobne oznake so bile v zadnjih desetih letih zapisane že na mnogih dokumentih Urada RS za mladino, ki pa so v zadnjem trenutku poniknile neznano kam. Nedvomno tudi Slovenija potrebuje zakonodajo iz tega področja. Danes nimamo jasnega kriterija, kaj je mladinska organizacija, kaj je mladinsko delo, prostovoljno delo, kakšen status sploh imajo mladinske organizacije v političnih strankah (politični podmladki). Pa to ni najbolj problematično; večja težava je, da država nima jasnih usmeritev na tem področju. **Ali bomo podpirali koncept mladinskega dela na načelu "mladi za mlade"** ali bomo raje delili denar raznim društvom, zavodom in podjetjem, ki bodo mladim ponujali "končne izdelke in storitve"? Takšne, kjer mladim ni treba nič narediti, prevzeti nobene odgovornosti; le pridejo, kupijo in gredo. Kot v veleblagovnici ali hipermarketu.

Mladinske organizacije in Mladinski svet Slovenije kot krovna organizacija nacionalnih mladinskih organizacij že ves čas poudarjajo potrebo po definiranju temeljnih pojmov in določitvi nedvoumnih usmeritev na področju mladinskega dela in mladinskih organizacij. Pa se nič ne zgodi. Nenazadnje na **odnos države (politike) do teh vprašanj več kot očitno kaže dejstvo, da niti Urad Republike Slovenije za mladino kot pristojni organ nima direktorja**, ki bi zagotavljal stabilni razvoj na področju mladine, mladinskega dela in mladinske politike. No, naj se popravim: Urad je imel do nedavnega vršilca dolžnosti direktorja, danes pa imamo vodjo urada po pooblastilu ministra. Po dveh neuspešnih razpisih za direktorja urada pravzaprav ne vemo, kaj bo jutri...

Čas je, da se zganemo. Čas je, da podmladki vladnih strank zahtevamo imenovanje direktorja urada in končno vsebinski preboj na področju prostovoljnega mladinskega dela. Tu velja zapisati, da je pristojni minister imenoval delovno skupino za pripravo zakona o mladini, v kateri tudi sam sodelujem. Vendar sem glede na mnoge delovne skupine, posvete, osnutke in predloge (krovna mladinska zakonodaja se pripravlja že preko 10 let!), le težko optimist. Mladi moramo sami pripraviti rešitve, sami moramo zahtevati, da družba prizna učinke prostovoljnega mladinskega dela; moramo sami napisati tudi zakonodajo? **Morda pa bi bili uspešnejši, če bi šli na ulico, tako kot študentska organizacija...** V mladih je moč in mislim, da je čas, da to moč pokažemo. Ni razloga, da modrost starejših tega ne bi razumela.

Janez Tomšič

Ob 19-letnici SLS

SLS – glavni ali rezervni igralec?

Kaj bi kazalo reči ob 19 – letnici ustanovitve prve demokratične politične stranke v Sloveniji po 2. svetovni vojni, Slovenske kmečke zveze, ki je prehodila razvojno pot preko SKZ – LS v Slovensko ljudsko stranko, z združitvijo z SKD pa postala tudi naslednik stoletne in doslej daleč najpomembnejše slovenske stranke SLS? Marsikaj. A ker se kot eden izmed začetnih članov in kasnejši predsednik ne želim postavljati v vlogo sodnika, ki bi presojal zasluge in krivdo za uspehe in neuspehe v teh 19-ih letih, bom ob 19-letnici napaberkoval zgolj nekaj misli.

Premalokrat sem se tako sam kot verjetno tudi drugi predsedniki zahvalil vsem tihim in javnim podpornikom, ki so pomagali stranki k uspehom in ji pomagali preživeti neuspehe. In ker zvestih članov nikoli ni bilo malo, se je preživelo tudi najtežja in najbolj turbulentna obdobja. Naj 19-letnico stranke izkoristim za to zahvalo.

SLS je danes absolutno glavni slovenski igralec na lokalni ravni. Zakaj ni niti približno enako pomemben na državni?

Ne vem, mislim pa, da stranka na državni ravni ne kaže tako jasne ambicije za zmago in vodenje države, kot so jasno ambicijo za zmago in vodenje občine kazali naši kandidati za župane. Ne ambicije za preživetje, ampak ambicijo za zmago. Ni nujno, da napoveduje zmago že za jutri, saj bi bilo to nerealno in bi izpadlo neresno. Toda vsaka stranka si sama določi prihodnost. Tiste, ki z vsebinskimi, organizacijskimi in kadrovskimi pristopi in pripravami napovedujejo, da bodo slej ko prej nekoč vodile državo, so glavni igralci; tiste, ki se zadovoljijo s tem, da so sprejemljive in neproblematične za različne koalicije, so sopotniki, rezervni igralci – ne glede na to kako neki stranki kažejo trenutne meritve javnega mnenja.

Kaj je SLS na državni ravni danes, naj si odgovori vsak sam. Zagotovo pa nič ne tvegam, če trdim, da smo stranka z zelo velikim potencialom, ki pa je podpovprečno izkoriščen. Upam in verjamem, da je ambiciozno zastavljen projekt krepitve delovanja s srečanji na regijski ravni korak v pravi smeri. Ta pa bo po mojem mnenju prinesel rezultat le, če bodo vsebinska, organizacijska in kadrovska plat usklajene, če bo povezava državne in lokalne ravni tesnejša in ob ambicioznejšem nastopu vodstva, utemeljenem na realnih osnovah. Stoletna SLS mora imeti jasna, konsistentna stališča do vseh temeljnih

vprašanj sedanjosti in preteklosti, predvsem pa prihodnosti Slovenije in slovenstva. In ta stališča mora tudi odločno uveljavljati. Vtis, da je dovolj slediti največji vladni stranki, je po mojem napačen. Tudi največjo vladno stranko, včasih pa celotno koalicijo, je potrebno korigirati. Še posebno, če pojde s poti, ki je zelo jasno začrtana v koalicijski pogodbi. S tem ne pomagamo le sebi, pač pa celotni vladi in koaliciji. SLS se je prav odločila, da vztraja na sprejetju Resolucije o meji s Hrvaško, ki bi zavezovala slovenske predstavnike k dosledni zaščiti celovitosti Piranskega zaliva, neomejenega dostopa Slovenije na odprto morje, slovenskih zaselkov na levi strani Dragonje in slovenskega ozemlja ob Muri.

Slovenska javnost ne more zavračanja te resolucije s strani tudi večine vladnih strank razumeti drugače kot odstopanje od nečesa, kar je vitalni državni in narodni interes. Na tej točki večinska vladna politika upravičeno izgublja zaupanje javnosti. Ne moreš se sklicevati na Rudolfa Maistra in hkrati počenjati stvari, zaradi katerih se legendarni slovenski general obrača v grobu.

S tako politiko bo sedanja politična večina sama sebe naredila za prihodnjo politično manjšino, če vsaj malo poznam razmišljanja slovenskih volivcev. Ob razpravi o resoluciji o meji s Hrvaško in pravilnem vztrajanju SLS na kvalitetnem in strokovno utemeljenem dokumentu so nekateri spraševali vodstvo SLS, ali bo njeno vztrajanje ogrozilo delovanje koalicije. Z drugimi besedami: vztrajanja na spoštovanju koalicijske pogodbe, kar resolucija o meji s Hrvaško nedvomno je, naj bi ogrozilo delovanje koalicije. Na glavo obrnjen svet. Pravo vprašanje bi bilo, kako vladne stranke, ki v nasprotju s koalicijsko pogodbo zavračajo resolucijo, opravičujejo svoje početje. Takega vprašanja in zato tudi odgovora nanj pa, žal, nismo slišali.

Čez nekaj tednov bo civilno družbena skupina, ki ji pripadam tudi sam, in ki podpira vstop Hrvaške v EU, predstavila razloge za pripravo referenduma o podpori Hrvaške za vstop v EU, če bo ta nadaljevala z ozemeljskimi težnjami na škodo Slovenije. Možnost takega referenduma je SNZ pri SLS napovedala že pred časom. Več o razlogih, da bomo aktivnosti za izvedbo referenduma izvedli kot skupina civilne družbe in ne kot del politične stranke, bomo spregovorili na predstavitveni tiskovni konferenci. Poleg dejstva, da v skupini sodelujejo tudi nestranskarški ljudje in posamezniki iz drugih političnih strank, je eden od razlogov tudi želja, da se vodstvo stranke SLS razbremeni nepotrebnih in neargumentiranih pritiskov s strani večinskega dela vladne koalicije. Dajem pa na tem mestu priznanje vodstvu stranke, poslancem in državnim svetnikom za dosedanje doslednost pri prizadevanjih za sprejetje resolucije o meji s Hrvaško. Tudi v prihodnje pričakujemo podobno držo.

12. maja bo minilo 19 let, ko je v nabitto polni unionski dvorani preko 1200 slovenskih kmetov, pa tudi izobražencev in drugih enotno, z aklamacijo podprlo ustanovitev Slovenske kmečke zveze (skupaj z Zvezo slovenske kmečke mladine) kot prve demokratične politične stranke v povojni Sloveniji. Če bi zbranim na takratnem zboru postavili vprašanje, ali se strinjajo, da Slovenija z vsemi dovoljeni sredstvi zaščiti celovitost Piranskega zaliva, neomejen dostop Slovenije na odprto morje ter slovenska ozemlja ob Dragonji in Muri, sem prepričan, da bi tudi to stališče odločno in enotno podprli.

Tudi zato se taka podpora upravičeno od SLS pričakuje tudi danes. Med drugim zato, da bodo ljudje videli razliko med SLS in nekaterimi drugimi strankami in vedeli, zakaj je poleg ostalega smiselno in potrebno podpreti SLS kot glavnega igralca.

Marjan Podobnik

26. redna seja, 26.-30.03.2007

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH USLUŽBENCIH (ZJU-C) SKRAJŠANI POSTOPEK - EPA 1304-IV

MARJAN DROFENIK: *Že veljavna zakonodaja omogoča nadzor nad zlorabljanjem pravic s strani javnih uslužbencev.*

Novelo zakona o javnih uslužbencih sprejemamo po skrajšanem postopku, ki je namenjen manjšim, manj zahtevnim spremembam in dopolnitvam zakonov. Predlagani zakon res vsebuje le nekaj členov z manj pomembnimi spremembami, vendar je bila ena od njih - tista, ki

se nanaša na novi 33.a člen - deležna veliko diskusije tako v dosedanem postopku v državnem zboru kot tudi v širši slovenski javnosti. To bo tudi glavna tema današnje razprave.

Naj uvodoma povem, da bomo v poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlagani zakon podprli. Strinjamo se z rešitvijo v zvezi z objavo javnega natečaja in vzpostavitvijo možnosti za imenovanje v naziv petega kariernega razreda s srednjo poklicno izobrazbo, če to določa področni zakon. Pri slednjem gre dejansko le za zapis tistega, kar že obstaja v primeru poklicnih vojakov. Potrebne so bile dopolnitve zakona v zvezi z zadnjimi spremembami zakona o visokem šolstvu, ki je v skladu z bolonjskimi smernicami na področju visokega šolstva uzakonil tristopenj-

ski študij.

Ključna in očitno tudi najbolj sporna sprememba predlagane novele pa se nanaša na pooblastilo predstojnika v zvezi z nadzorom nad zlorabami pravice do zadržanosti z dela do 30 delovnih dni zaradi bolezni in pravice do povračila stroškov za prevoz na delo. Ja-

sno je, da red mora biti. Vsak delodajalec, tudi država, od svojih zaposlenih pričakuje, da pravice oziroma upravičenja uveljavljajo zakonito in pošteno. To pričakovati je nesporna pravica delodajalca, ki mu mora biti omogočena tudi možnost nadzora nad morebitnimi zlorabami teh pravic.

Moram poudariti, da smo v poslanski skupini mnenja, da dejansko **obstoječa delovnopravna zakonodaja omogoča pristojnim v javni upravi, da vršijo nadzor nad zlorabljanjem pravic.** Iz tega vidika je predlagana sprememba morda celo nepotrebna. Vzemimo raje konkretni primer, da ne bomo govorili zgolj na splošno. Največ zlorab je verjetno - vsaj v preteklosti je bilo tako - v zvezi z uveljavljanjem povračila stroškov prevoza

na delo in iz dela. Z zadnjimi spremembami, ko so morali vsi javni uslužbenci podpisati podrobno izjavo o relaciji in stroških prevoza, se je število posameznikov, ki so zlorabljali omenjeno pravico, zelo verjetno še dodatno zmanjšalo. Poleg tega je imelo nek učinek tudi širjenje informacij o strožjem nadzoru in kontroli tega področja.

Kršitev je tako po našem mnenju zelo malo. **Verjetno je več „zlorab“ pri npr. uporabi povečanega obsega dela in s tem povezanim dodatkom.** Vsaj primerjalne analize med različnimi državnimi organi očitno kažejo na to. Iz teh je namreč razvidno, da imajo nekateri organi ogromno posameznikov, ki dobivajo dodatek za povečan obseg dela, drugi pa takšnih primerov skoraj nimajo. Veliko je torej možnosti za neenakost tudi na drugih področjih.

Če se vrnemo k primeru prevozov na delo. Predpostavimo, da imamo javnega uslužbenca, ki dobiva povračilo za prevoz na delo iz kraja, ki je od delovnega mesta oddaljen 150 kilometrov, dejansko pa živi v kraju, kjer ima zaposlitev. Ker je delodajalec s tem dejstvom seznanjen, ga opozori, nato pa tudi odredi preverjanje morebitne zlorabe. Ta delavec seveda nima prijavljenega začasnega bivališča. Vsak

državljan pa se lahko svobodno giba po naši državi. Obstaja tisoče možnih argumentov, zakaj je nekdo zjutraj odšel v službo iz drugega kraja kot pa mu delodajalec plačuje stroške. Ker ne bi bil rad preveč inovativen, bom povedal, v čem je bistvo.

Če bo nekdo želel dejansko preveriti informacijo o zlorabi potnih stroškov, bo moral delavca načeloma spremljati ves čas od zaključka službe pa do prihoda v službo naslednji dan. **Predvidevam, da samo enodnevni nadzor ne bo zadosten dokaz. Ob tem pa o stroških takšne kontrole verjetno ni treba razpravljati.**

Postavlja se nam torej cela vrsta vprašanj glede izvajanja predlaganih rešitev v praksi. Obenem pa možnost detektivskega nadzora seveda odpira tudi možnosti zlorab. To je že po definiciji seveda možno pri vsakem nadzoru. Vendar to samo po sebi ni in ne more biti razlog za to, da se nadzor ne bi izvajal. Zakon pa dovolj jasno določa pogoje nadzora, varstvo z nadzorom pridobljenih podatkov in podobno. V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlagani zakon podprli. Ne glede na omenjene dileme zasleduje racionalnost, pravičnost in zakonitost, pri katerih bi morali biti prav javni uslužbenci največji zgled.

PREDLOG ZAKONA O ROMSKI SKUPNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZROMS-1) - DRUGA OBRAVNAVA - EPA 1182-IV

MARJAN DROFENIK: *Tudi člani romskih skupnosti imajo dolžnosti do države in v odnosu do večinskega naroda.*

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je ureditev položaja in pravic v zakonu pravzaprav nujna, glede na to, da k temu državo zavezujejo nekateri temeljni dokumenti, temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Ustava v 65. členu, okvirna konvencija o varstvu narodnih manjšin in evropska listina o regionalnih in manjšinskih jezikih. **Zakon je potrebno sprejeti tudi zaradi vse večjega nezadovoljstva pripadnikov romske skupnosti in večinskega prebivalstva z neurejenostjo določenih področij,** na kar prizadete občine in župani že dolgo opozarjajo.

Upoštevati je potrebno namreč, da je romska skupnost prisotna na določenih delih ozemlja današnje Republike Slovenije že stoletja, in da gre za skupnost, za katero je značilno, da je na tem ozemlju zgodovinsko naseljena. Lahko govorimo o zaokroženih območjih poselitve v Prekmurju, na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. Lahko ugotovimo, da je tako, kot je slikovita naseljenost romskih skupnosti, slikovita in zapletena tudi problematika in različne so tudi potrebe, ki se razlikujejo od naselja do naselja, od občine do občine.

Pri oblikovanju zakona se nam zdi zelo pomembno, da so vsi, ki jih

problematika zadeva, imeli možnost predlagati in sooblikovati predlog zakona ter da so upoštevani vsi temeljni dokumenti. Po našem mnenju je potrebno upoštevati, da **gre za priznanje posebnih pravic na podlagi Ustave neki specifični družbeni skupini, to je romski skupnosti, torej gre v bistvu za pozitivno diskriminacijo.** Pri tem ni odveč opozoriti, da se morajo predvsem sami člani romskih skupnosti zavedati te potrebe in si tudi sami prizadevati za ustrezno integracijo v družbo. Kot vemo, je urad pri pripravi predloga zakona upošteval mnenja in predloge, zbral 46 različnih stališč, mnenj in predlogov s strani

različnih institucij; Zveze Romov Slovenije, različnih oddelkov fakultet, civilnih organizacij ter primerjalne rešitve z evropskimi primerljivimi standardi. Kot vemo, Zveza Romov predlog zakona v celoti podpira, prav tako podpira predlog zakon tudi forum romskih svetnikov, medtem pa so bili predstavniki zveze romskih skupnosti v Sloveniji Dolenjska Bela Krajina mnenja, da bi bilo potrebno zakonodajni postopek prekiniti, saj vsi Romi niso imeli priložnosti, da bi se izrekli o posameznih rešitvah.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo mnenja, da se je potrebno pri oblikovanju zakona zave-

26. redna seja, 26.-30.03.2007

PREDLOG DEKLARACIJE O USMERITVAH ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EU V OBDOBJU JANUAR 2007 - JUNIJ 2008

JOSIP BAJC: Zapisujemo dobre cilje, realizacije pa se - vsaj tako se zdi - pogosto lotevamo s figo v žepu.

Državni zbor za obdobje enega leta in pol sprejema deklaracijo o usmeritvah Republike Slovenije v institucijah Evropske unije. Gre za pomemben dokument, preko katerega lahko državni zbor sooblikuje oziroma usmerja aktivnosti Republike Slovenije na področju zakonodajnih aktivnosti v

spremembe in prilagoditve potekajo prepočasi. Še posebej na področju raziskav znanja in inovacij se dozdeva, da Evropska unija le stežka prerašča konzervativno usmerjenost raziskovalnih in izobraževalnih evropskih institucij, ki so mnenja, da morajo biti spremembe počasne. V zvezi s tem bi

posebej radi opozorili na inovacije, ki so v povezavi z izobraževanjem in raziskovanjem ena ključnih tem in iz zivov ne le Evropske unije, ampak še posebej Slovenije.

Evropski uniji. Predlog deklaracije seveda posega oziroma se opredeljuje do vseh ključnih tem, ki jih pokriva Evropska unija. Generalno lahko ugotovimo, da predlagana deklaracija zavzema prava stališča in sledi tudi siceršnjim usmeritvam Republike Slovenije. V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pa bi ob njenem sprejemanju vendarle želeli izpostaviti nekatera področja, ki jih opredeljuje tudi predlagana deklaracija.

Nedvomno je **ključnega pomena za zagotovitev svetle evropske - in s tem tudi slovenske - prihodnosti Lizbonska strategija** in z njo povezana rast konkurenčnosti Evropske unije in držav članic. Gospodarske in socialne reforme so ob upoštevanju okoljskih usmeritev nujno potrebne. Žal pa se kljub temu vedno znova soočamo z dejstvom, da

Verjetno bomo v kratkem obravnavali tudi Nacionalni program visokega šolstva za naslednje obdobje. Tako kot v dokumentih Evropske unije kot v vsebinskih usmeritvah in dokumentih naše države so zapisani dobri cilji. To dokazuje, da se vsi zavedamo, kje so naše pomanjkljivosti in kaj moramo storiti, da stanje na določenem področju izboljšamo. Je pa na drugi strani realizacija zapsanega nekoliko bolj vprašljiva; te se - vsaj tako se zdi - pogosto lotevamo s figo v žepu. Seveda je možno tudi, da smo pri določanju usmeritev nerealni in zapišemo neke cilje bolj zaradi njih samih kot pa zato, da

bi jih dejansko dosegli. Evropska unija se bo morala soočiti z nekaterimi vprašanji in dilemami, ki izključujejo ena drugo. Ne glede na vse dobre želje je **inovacijsko in raziskovalno okolje možno do popolnosti razvijati le v pogojih popolnoma fleksibilne delovne sile** - še posebej najboljših strokovnjakov iz posameznih področij. Seveda to dejstvo pogosto ne gre skupaj z usmeritvami na področju delovne zakonodaje, ki zaradi socialne komponente in zagotavljanja mnogih pravic, vezanih na zaposlitev, prostega razvoja raziskovanja in posledičnega inoviranja ne omogočajo ali pa ga vsaj zavirajo.

Povezovanje med gospodarstvom in raziskovalnimi institucijami je realno le tam, kjer so močna gospodarska središča. V Sloveniji je pri tem vsem dobro poznan primer Krke in njene vključevanja oziroma povezovanja tako z raziskovalnimi institucijami kot tudi univerzo. Potreben je torej celovit pristop. Izobraževanje je področje, ki lahko zagotavlja znanje; kvalitetno in dobro znanje pa mora postati ključna primerjalna prednost Evropske unije z drugimi deli sveta. Pri tem pa smo hote ali nehote tudi kot država tekmeč z ostalimi članicami EU. **Slovenija si mora bolj aktivno prizadevati za dejansko izvajanje usmeritev bolonjskega procesa;** le tako bomo lahko kot predsedujoči Evropski uniji spodbujali razvoj tega področja.

Če na tem področju pogledamo trenutno stanje v Sloveniji, ne moremo ugotoviti drugega kot to, da smo bolonjskemu procesu ugodili le na papirju. So seveda nekatere svetle izjeme, vendar brez resnega pristopa ne Slovenija ne Evropska unija ne moreta postati konkurenčni v svetu. Pričakujemo torej nadaljnje prizadevanje Slovenije v EU k krepitvi izobraževanja ter obenem bolj jasne in konkretne akcije v naši državi, ki bodo spodbudile kvaliteto zlasti v visokem šolstvu in pripomogle k večji mobilnosti tako študentov kot učiteljev.

Mladi so naša prihodnost. Evropska unija se pomena mladih še kako zaveda: pa naj gre za vprašanje natalitete in negativnih demografskih trendov ali pa za mladino kot posebej občutljivo družbeno skupino. Mladi nas pogosto opozarjajo na to, da mladinska civilna družba v Sloveniji umira. Mladi niso več tako aktivni kot so bili nekoč, prostovoljno delo mladih ni cenjeno ne s strani države, tudi trg dela izkušenj iz

prostovoljnega dela ne priznava dovolj. Tako Slovenija kot EU morata temu vprašanju nameniti več pozornosti. **V Sloveniji imamo Urad RS za mladino, ki pa očitno ne dosega zelenih učinkov.** Nenazadnje v Sloveniji še danes **nimamo ne sistemskega zakona o mladini ne nacionalnega programa o mladini,** čeprav naj bi bil en in drug dokument v zadnjih desetih letih že nekajkrat skoraj pripravljen.

Na področju kmetijstva **podpiramo temeljno usmeritev za gospodarsko in družbeno trajnostno ter okolju prijazno in tržno usmerjeno kmetijstvo.** Še posebej bi izpostavili nadaljnje spodbujanje ekološkega kmetijstva ter ustrezno označevanje ekoloških proizvodov. Pri ekološkem kmetijstvu so potrebne celovite politike in ustrezni ukrepi za spodbujanje ekološke pridelave. Tukaj mora zelo jasne usmeritve sprejemati tako Evropska unija kot tudi Slovenija.

Pri označevanju ekoloških izdelkov pa si je potrebno prizadevati predvsem za prepoznavnost označevanja. Trenutno obstaja cela vrsta znakov in označb za razne vrste ekoloških izdelkov, zaradi česar kupec nima jasnega pregleda nad ponudbo. Slovenija naj v Evropski uniji na področju označevanja kmetijskih pridelkov in ekološke pridelave torej zasleduje zlasti načelo preglednosti. Poleg tega pa je potrebno več pozornosti nameniti vzgojnim vidikom ter promociji zdrave hrane in zdravega načina življenja.

Na področju okolja se moramo zavedati, da imamo v Sloveniji okolje zaenkrat zavidljivo čisto in da nam to omogoča mnoge prednosti, posebej na področju kmetijstva in turizma. Zato si mora **Slovenija v luči ohranjanja okolja prizadevati za strog režim varstva okolja, seveda pa obenem omogočiti enake možnosti zlasti na področju emisijskih pravic.**

V Slovenski ljudski stranki menimo, da predlagana deklaracija zasleduje prave usmeritve. Moramo pa izraziti pričakovanje, da bo Slovenija ne le sledila tem usmeritvam in jih zagovarjala v okviru evropskih institucij, ampak predvsem, da bo poskrbela za njihovo dosledno izvajanje doma. **Preseganje na evropski ravni zastavljenih ciljev znotraj Slovenije pa bi seveda pomenilo tudi hitrejši razvoj naše države in posledično boljše življenje naših državljanov in državljanov.** Izvedba je namreč ključna; in le ta lahko Slovenijo naredi za primer dobre prakse. Škoda bi bilo, če danih možnosti ne bi izkoristili.

dati tudi dejstva, da v **Evropi trenutno ni nobene države, ki bi na kakršenkoli način celovito zakonsko urejala položaj romske skupnosti,** poleg tega se morajo tudi člani romskih skupnosti zavedati, da imajo tudi oni dolžnosti do države in v odnosu do večinskega naroda. V zakonu se nam zdi zelo pomembno dovolj pregledno natančno razmejiti pristojnosti med državne organe in organe lokalnih skupnosti, podpiramo pa novost, da se vlada zaveže, da določene konkretne rešitve predstavi tudi v državnem zboru.

Pri sprejemanju zakona je potrebno upoštevati in se zavedati, da se bo morala romska tematika še naprej urejevati tudi v področnih predpisih, krovni zakon samo vzpostavi osnove. Zdi se nam, da je v zakonu pravilno

opredeljena in konkretno določena prostorska ureditev bivalnih pogojev in ureditev sodelovanja romskih skupnosti na lokalni in državni ravni. Zdi se nam pravilno, da se glede financiranja odpravijo v preteklosti očitane nepravilnosti in se zagotovi financiranje vseh romskih društev in zvez enakopravno. V zakonu bo postavljen tudi eden najpomembnejših temeljnih pogojev za uspešno vključevanje Romov v družbeno življenje, to je predvsem v izobraževanje in zgodnje vključevanje romskih otrok v predšolsko vzgojo. Ob upoštevanju dopolnil treh poslanskih skupin, matičnega odbora in nekaterih pripomb Zakonodajno-pravne službe se nam zdi zakon primeren in ga podpiramo.

26. redna seja, 26.-30.03.2007

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRAČANJU VLAGANJ V JAVNO TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE (ZVVJTO-D) - DRUGA OBRAVNAVA - EPA 1247-IV

KRISTIJAN JANC: Nesprejemljivo je, da niti en postopek ni bil realiziran že vse od leta 1997!

Slovenska ljudska stranka sprememb zakona o spremenitvah in dopolnitvah zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje podpira, saj smo na osnovi teh sprememb lahko zagotovili, da je na osnovi teh sprememb mogoče pospešiti realizacijo projekta in ga pravočasno realizirati. Tako seveda potrebna izboljšanja.

Spomnimo se, zakaj je potreben sprejem tega zakona, ker so bila v času izgradnje telekomunikacijskega omrežja zahtevana nepravilna in nepravilna plačila naših državljanov in državljanek. In naša naloga, naloga naše države je, da to nepravilnost čim prej odpravimo. Nesprejemljivo je, da niti en postopek ni bil realiziran že vse od leta 1997, ko se je napovedalo poseben zakon, ki je bil leta 2001 oz. 2003 končno sprejet. Sedaj pa smo že v letu 2007. In kar je najhujše, gre za območja naše države, ki so bila že ob izgradnji omrežja na robu razvitosti in tudi danes predstavljajo manj razvite predele naše države.

Na osnovi sprememb, ki so predvidene tokrat, ocenjujemo, da je možno z izplačili upravičencem prireditelj v roku pol leta. Spremembe zakona odvezujejo izplačila od privatizacije Telekomoma. Omogočajo, da Slovenska odškodninska družba takoj prične izplačevati, brez da bi se jih vezalo na

Telekomoma, ker se zagotavlja izplačila iz drugih sredstev. In se tudi postopek sklepanja - ko je le ta sklenjena, niso potrebna dodatna sredstva, ampak mora posredovati pravobranilstvo.

zakon ne rešuje in nas ljudski stranki resnično stvo, da praktično še več zahtevkov ni obdelanih.

Podatku, da so obdelali več kot polovico zahtevkov, se pozabi podatek, da gre le za statistiko. Dejansko pa velika večina neobdelanih predstavljajo t.i. skupinske zahteve krajevnih skupnosti in občin, za katerimi čaka pravzaprav več kot 100.000 posameznih neposrednih upravičencev.

Zahtevek krajevnih skupnosti ali občine se vodi statistično kot en zahtevek, poleg tega pa je pravobranilstvo po naših informacijah prednostno obravnavalo individualne zahteve in tiste, ki so jih zavrnilo. Glavnina dela zato pravobranilstvo tako še čaka. Po veljavnem zakonu - po spremembah iz lanskega leta - sta bila pravobranilstvu določena dva roka. Naj poudarimo, da jih prej sploh ni bilo, kar kaže na neresnost prejšnje vladajoče opcije oziroma tistih, ki so imeli večino pri odločanju. In sicer, določeno je bilo, da mora pravobranilstvo do konca septembra 2006 obdelati vse

zahteve in upravičencem predlagati obravnavo ali jih zavrnilo. Do konca novembra 2006 pa je moralo pravobranilstvo po uradni dolžnosti obdelati vse zahteve, ki so do takrat že bili zavrtni in tiste, ki so jih vlagatelji ponovno vložili.

Oba roka sta potekla, še vedno pa več kot polovica nima odgovora oz. poravnave. Koga skrbi, da se krši zakonski rok? Kaj pomaga določilo oz. možnost, ki jo prinašajo današnje spremembe, da se upravičence takoj izplača, če pa pravobranilstvu ne bo uspelo sprejeti odločb? Ali je vlada seznanjena s potekom obravnave zahtevkov? Ali pravobranilstvo zahteva dodatna sredstva ali kadre - če je to potrebno - da bi zadostila zakonskim zahtevam?

V SLS z zadovoljstvom ugotavljamo, da je vlada pospešila aktivnosti pri vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Vlagatelji v razvoj omrežja Telekom Slovenije morajo svoja sredstva čim prej dobiti nazaj. **Zgodba o razlikah pri plačevanju cene za telefonski priključek, ki so po različnih delih Slovenije pomenile tudi 5-kratne razlike, je zgodba o popolni odsotnosti posluha za enakomeren regionalni razvoj.** Povečini so bili prizadeti prebivalci, ki že tako ali tako živijo v manj ugodnih pogojih: na podeželju, v odročnih krajih, s podpovprečnimi dohodki ter v nezavidljivi gospodarski situaciji.

Slovenska ljudska stranka je bila ves čas javne, politične in strokovne razprave o povrnitvi vložkov v razvoj telekomunikacijskega omrežja zelo aktivna. Že v prejšnji vladi je bila SLS najbolj aktivna politična stranka pri tem vprašanju, in zagotovo je bil uspeh, da je bil sprejet zakon. V času izvajanja pa so se pokazale nekatere pomanjkljivosti zakonodaje, zato je v skladu z usmeritvijo sedanje vlade in poudarki, ki jih v njej daje SLS, popolnoma pričakovano, da bomo to pokušali čim prej popraviti. In **predlagano novelo zakona bomo poslanci Slovenske ljudske stranke vsekakor podprli.**

Strani pripravil: Janez Tomšič

Delegacijo je vodil poslanec SLS v DZ RS

Konec februarja je desetčlanska mešana delegacija Državnega zbora RS, Državnega sveta RS in Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu obiskala slovenske izseljence v Avstraliji. Delegacija, ki jo je vodil poslanec SLS v DZ RS in predsednik Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu mag. **Janez Kramberger**, je obiskala slovenske skupnosti v Sydneyu, Melbournu in Canberri, kjer se je med drugim srečala tudi z zveznimi poslanci Petrom Slipperjem, predsednikom parlamentarne skupine avstralsko-slovenskega prijateljstva, poslanko slovenskega rodu Tanyo Plibersek ter Tereso Gamba-

Sydney

Obisk mešane delegacije Državnega zbora RS, Državnega sveta RS in Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v Avstraliji

Za še tesnejše stike in trdnejše sodelovanje

mag. Janez Kramberger, člana delegacije pa sta bila tudi vodja svetniške skupine SLS Marjan Maučec in državni svetnik SLS Vincenc Otoničar

ro, parlamentarno sekretarko ministra za imigracijo in državljanstvo.

V delegaciji sta bila poleg mag. Krambergerja in članov ter sekretarke Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter predstavnice Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, še **Marjan Maučec**, vodja svetniške skupine SLS in vodja interesne skupine lokalnih interesov, ter **Vincenc Otoničar**, državni svetnik SLS in predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve; tam živče Slovence in Slovenke pa so delegati seznanili z ustanovitvijo Sveta za Slovence po svetu pri Vladi RS in jih pozvali, da čim prej predlagajo dva predstavnika, ki jih bosta zastopala v Svetu.

V pogovorih so predstavniki slovenske skupnosti v Avstraliji izrazili željo,

da se med Republiko Slovenijo in Avstralijo čim prej sklene sporazum o izogibanju dvojnemu obdavčevanju ter zdravstveni sporazum, ki bi med drugim olajšal zagotavljanje zdravstvenih storitev tamkajšnjim Slovincem, ki so se že ali pa se nameravajo vrniti v Slovenijo in tudi tistim, ki Slovenijo redno obiskujejo.

Glede na to, da v Avstraliji živi med 20.000 in 30.000 Slovencev, sta oba sporazuma potrebna in težko pričakovana, zato je bil to pomemben vidik tega obiska, poleg tega pa je bil obisk namenjen tudi ohranjanju in krepitvi že vzpostavljenih stikov. K temu bomo pripomogli tudi v uredništvu Odmeva, saj so nam člani delegacije mag. Kramberger, Marjan Maučec

in Vincenc Otoničar prinesli ne samo želje po branju slovenske besede, pač pa tudi naslove slovenskih društev v Avstraliji. Tako bodo poslej številke Odmeva potovale tudi na najmanjšo celino, mi pa jim želimo, da bi vzpodbudile naše tamkajšnje sonarodnjake k ohranjanju slovenskega jezika in slovenske identitete!

Podrobnosti iz obiska vam bo v prihodnji številki predstavil mag. Janez

Kramberger, poslanec SLS v DZ RS in predsednik Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. *Jf*

Slovenska delegacija na obisku v Avstraliji

Državni svetnik Marjan Maučec - Pobuda za sprejem predloga zakona o dopolnitvah Zakona o državljanstvu RS

Slovencem po svetu olajšati pridobitev slovenskega državljanstva

V času med 22. in 27. februarjem se je na obisku v Avstraliji mudila mešana delegacija Državnega zbora RS, Državnega sveta RS in Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Delegacija je obiskala slovenske skupnosti v Sydneyu, Melbournu in Canberri, kjer se je srečala tudi z nekaterimi uradnimi predstavniki avstralskih zveznih oblasti. Državna svetnika Vincenc Otoničar, predsednik komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve, in predsednik lokalnih interesov DS RS Marjan Maučec sta ob zaključku obiska zaznala problematiko pridobivanja državljanstva Slovencev v zamejstvu in po svetu. 11. aprila je Komisija Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve na svoji seji podprla pobudo državnega svetnika Marjana Maučeca za sprejem Predloga zakona o dopolnitvah zakona o državljanstvu Republike Slovenije. Razlog za predlog zakona je možnost prigrisnitve slovenskega državljanstva iz 6. člena ZDRS za osebe, ki so bile leta 1991 starejše od 25 let. Marjan Maučec je za časopis SLS Odmev predstavil razloge za obravnavo pobude.

Zakaj ste kot državni svetnik pripravili in vložili pobudo za sprejem zakona o dopolnitvah zakona o državljanstvu RS na pristojni komisiji državnega sveta?

Zakon je bolj enakopraven; tisti, ki so bili leta 1991 stari 23 let oz. manj, so lahko dobili državljanstvo po rodu, za razliko od tistih, ki so bili takrat starejši od 24 let. Tako starejši otrok v družini ni dobil državljanstva po rodu enega od slovenskih staršev, drugi, mlajši otrok v družini, pa ga je dobil. Pridobitev slovenskega državljanstva na podlagi prigrisnitve je namreč možna v primeru, ko je eden od staršev slovenski državljan, otrok pa je rojen v tujini. Starostna omejitev v zakonu glede možnosti pridobitve državljanstva Republike Slovenije naj bi bila v zakonu navedena zato, da ima oseba, ki je rojena v mešanem zakonu v tujini, možnost, da se do določene starosti odloči za vzpostavitev pravne vezi tudi z Republiko Slovenijo, čeprav tukaj ne živi. Pri tem načinu pridobitve državljanstva gre za izjemo, saj je namenjena osebam, ki živijo v tujini.

Kako ocenjujete stanje in razloge za sprejem zakona?

Državni svet se zavzema za dvig starostne meje, saj bi moral zakonodajalec upoštevati vse povojne okoliščine, ki so iz takšnih ali drugačnih razlogov preprečevale, da bi

se potomci slovenskih izseljencev pravočasno izrekli za pridobitev slovenskega državljanstva. Že Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije izhaja iz dejstva, da SFRJ ni delovala kot pravno urejena država in da so se v njej hudo kršile človekove in nacionalne pravice; mnoge izmed kršitev so doživeli tudi slovenski izseljenci, ki so svoje izkušnje posredovali na svoje potomce. Le ti

Na obisku pri izseljencih v Avstraliji

niso zato imeli nobenega razloga, da bi si želeli državljanstva lastne države, ki jih je na tak ali drugačen način pregnala iz domačega ognjišča. Nastanek slovenske države je pomenil veliko prelomnico tudi zanje. Razvoj države je pokazal, da tudi dejansko sledi spoštovanju človekovih pravic in zavzemanju za pravno državo. Ko pa so se želeli prigrisniti, so bili zaradi birokratsko postavljene starostne omejitve že prestari.

Kaj prinašajo spremembe oz. dopolnitve zakona o državljanstvu RS?

Razlog za predlog zakona je možnost prigrisnitve slovenskega državljanstva iz 6. člena ZDRS za osebe, ki so bile leta 1991 starejše od 25 let. Za te osebe se predlaga dvig starostne meje na 45 let, medtem ko za ostale ostane meja 36 let starosti. Predlog zakona opredeljuje, da ni nujno, da predniki osebe, ki želi pridobiti državljanstvo po drugem odstavku 13. člena ZDRS, izhajajo z območja, ki ga danes zavzema Republika Slovenija.

Ali so s spremembami pripravljene tudi kakšne ugodnosti za osebe, ki si prizadevajo pridobiti slovensko državljanstvo?

Seveda, predniki lahko izhajajo tudi iz zamejstva, zdomstva in izseljenstva, zato bi pristojni organ moral obravnavati osebe iz drugega odstavka 13. člena zakona, kar pomeni, da bi odločil po tistem členu zakona, ki je za osebo ugodnejši, ne glede na člen, po katerem si oseba prizadeva pridobiti slovensko državljanstvo. Tako se ne bi dogajalo, da bi bila oseba s slovenskim poreklom zavržena že iz formalnih razlogov, kar pri teh ljudeh vzbuja negativne občutke.

Ali zakon vzdržuje standarde in je pričakovati povečanje povpraševanja po pridobitvi slovenskega državljanstva?

Ne, nihče, ki tudi po sedaj veljavnem zakonu ne more dobiti držav-

ljanstva, ga ne bo pridobil niti po noveli zakona. Vsekakor pa se bodo skrajšali postopki, upravni postopek bo poenostavljen in pregleden.

Če povzamete, kakšni so cilji in načela zakona?

Cilji so: omogočiti prigrisnitev slovenskega državljanstva iz 6. člena ZDRS za osebe, ki so bile leta 1991 starejše od 25 let. Za te osebe se predlaga dvig starostne meje na 45 let, medtem ko za ostale ostane meja 36 let starosti. Predlog zakona jasno določa, da ni nujno, da bi predniki osebe, ki želi pridobiti status, izhajali z območja, na katerem je danes Republika Slovenija. Predniki lahko izhajajo tudi iz zamejstva, zdomstva in izseljenstva.

Kako so urejene zadeve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve pravu EU?

Primerjalno pravna ureditev kaže, da večina evropskih držav omogoča lažje pridobivanje državljanstva, ki se nanaša na podobne primere, kot jih predstavljajo slovenski izseljenci in njihovi potomci, ki so zapustili domače območje v času med in po drugi svetovni vojni.

Kakšni so nadaljnji postopki za sprejem sprememb in dopolnitev in kaj za Slovence po svetu po vaši oceni pomeni njihov sprejem?

Nekatere osebe slovenskega porekla niso več v rosnih letih, zato vsak izgubljeni dan pomeni veliko izgubo in simbolno zadoščanje, ki ga te osebe vidijo v državljanstvu domovine, iz katere izhajajo. *jm*

KOMISIJA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO O PROŠNJI ZA PODORO GLEDE OHRANITVE VELETRŽNICE V LJUBLJANI

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki jo vodi državni svetnik Cveto Zupančič, je na svoji seji podprla prošnjo **Iniciativnega odbora za podporo glede ohranitve Veletržnice v Ljubljani** ter jo kot pobudo predlagala Državnemu svetu Republike Slovenije v sklepanje na prvi naslednji seji.

Odločitev ljubljanskega župana, da 30. junija 2007 ukine delovanje Veletržnice, bo po mnenju komisije prizadela tudi javni interes. Obstaja namreč gospodarski interes domačih pridelovalcev sadja in zelenjave, ki svoje izdelke prodajajo na Veletržnici neposredno ali prek trgovskih podjetij. Teh domačih pridelovalcev je več sto, zato je razumljiva zaščita interesov kmetov za ohranitev Veletržnice v Ljubljani, ki jo podpirajo tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zadrúžna zveza Slovenije in Sindikat kmetov Slovenije. Komisija je sprejela sklep, da se podpre projekt ohranitve Veletržnice v Ljubljani, saj je pomembna za razvoj glavnega mesta tudi v skladu z Zakonom o glavnem mestu Republike Slovenije.

Predsednik Sušnik sprejel delegacijo Lordske zbornice

Predsednik Državnega sveta RS Janez Sušnik in Vincenc Otoničar, predsednik komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve, sta sprejel delegacijo Lordske zbornice, zgornjega doma angleškega

parlamenta, ki je na obisku v Sloveniji. Predsednik Sušnik jim je predstavil delovanje in vlogo državnega sveta v slovenskem parlamentarnem sistemu in v okviru Združenja zgornjih domov. Člane delegaci-

je je predvsem zanimala sestava državnega sveta, pristojnosti zlasti glede odločilnega veta, mandat in način volitev državnih svetnikov ter smernice morebitnega preoblikovanja v prihodnosti.

Predsednik Državnega sveta sprejel veleposlanico kraljevine Španije

Predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Janez Sušnik je sprejel veleposlanico Španije Nj. eksc. Carmen Fontes Munoz. Španska veleposlanica je predsedniku predala pismo predsednika španskega parlamenta, ki se navezuje na slovensko podporo prihodnjemu srečanju Evro-mediteranske parlamentarne skupščine. Le-ta spodbuja dialog med predstavniki parlamentov držav članic EU ter krepi sodelovanje in izmenjavo izkušenj na temeljih barcelonskega procesa.

Predsednik Sušnik je poudaril pomen sodelovanja med obema zgornjima domovoma in tudi sicer med evropskimi parlamenti na različnih področjih, ki zadevajo EU. Tudi povezovanje držav na mediteranskem področju je temelj za sožitje oziroma za mir in stabilnost celotne Evrope. Sogovornika sta

Predsednik DS Janez Sušnik sprejema veleposlanico Španije Nj. eksc. Carmen Fontes Munoz

se strinjala, da morajo države na različnih ravneh iskati zaveznitva in podporo za projekte, ki so temeljni za evropsko kohezijo.

Sogovornika sta se še dotaknila nadaljnje širitve EU in nujnost razrešitve vprašanja glede evropske ustavne pogodbe.

Državni svet izglasoval odločilni veto na novelo obligacijskega zakonika

Državni svet Republike Slovenije je izglasoval odločilni veto na Zakon o spremembi in dopolnitvi Obligacijskega zakonika, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 30. marca oziroma je sprejel zahtevo, da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembi in dopolnitvi Obligacijskega zakonika.

Državni svetniki med glasovanjem na 19. izredni seji DS

114. seja, 22. marec 2007

Proti nepoštenim poslovnim praksam

Vlada je sprejela predlog zakona, ki določa enotno splošno prepoved tistih nepoštenih poslovnih praks, ki izkrivljajo ekonomsko obnašanje potrošnikov. Razvršča jih v dve skupini, v zavajajoče in agresivne poslovne prakse. Slednje predstavljajo novost, saj do sedaj niso bile pravno regulirane ne na ravni EU ne v Sloveniji. Za pomoč pri prepoznavanju takšnih praks vsebuje predlog zakona neizčrpen seznam poslovnih praks, ki veljajo v vsakem primeru za nepošteno. Predlagani zakon vključuje nepošteno oglaševanje, ki neposredno škoduje ekonomskim interesom potrošnikov, saj vpliva na odločitve posameznikov o poslu v zvezi z izdelki ali storitvami.

Program prodaje deleža države v Telekomu Slovenije

Temeljni cilji odprodaje državnega deleža družbe Telekom Slovenije, d.d. so: vzpostavitev lastniške strukture, ki bo dolgoročno zagotavljala učinkovito upravljanje, konkurenčnost ter uspešen razvoj družbe, in njenih hčerinskih družb; doseganje najvišje možne prodajne cene za državni lastniški delež ob doseganju drugih ciljev; pozitiven vpliv na razvoj sektorja elektronskih komunikacij; transparentnost vseh transakcij in s tem upoštevanje interesov in pravic vseh delničarjev družbe Telekom Slovenije, d.d..

Predmet prodaje bo lastniški delež Republike Slovenije v družbi Telekom Slovenije, d.d., v direktni in indirektni lasti (74%), razen lastniškega deleža v višini 25% + 1 delnica, ki ga bo RS zadržala v svoji lasti in 10% deleža, ki bo z zakonom prenesen na Slovensko odškodninsko družbo, d.d., z namenom poplačila vlaganj v telekomunikacijsko infrastrukturo v preteklosti.

Strateški investitor bo izbran med ponudniki na mednarodnem razpisu, kjer sta najpomembnejše merilo za odločanje: prevzete zaveze strateškega investitorja in ponujena cena. Strateški investitor ob nakupu deleža Republike Slovenije v pogodbi sprejme zavezo, ki se jih določi v razpisni dokumentaciji ali pa dogovori z neposrednimi pogajanci.

Manj administrativnih ovir pri zaposlovanju tujcev

Bistvene spremembe pri odpravi pomanjkljivosti veljavnega zakona so: na predlog delodajalcev se zaostrejuje pogoji za samozaposlitev tujcev; tujci z najmanj poklicno izobrazbo bodo že po dveh letih neprekinjene zaposlitve lahko dobili osebno delovno dovoljenje z veljavnostjo treh let in bodo na trgu dela izenačeni s slovenskimi državljani; tujcu, ki je zadnji letnik izobraževanja zaključil v Sloveniji in si pridobil visokošolsko izobrazbo, bo omogočena izdaja osebne delovne dovoljenja z veljavnostjo treh let, če si v roku enega leta najde delodajalca. Isto velja tudi za tujca, ki je v Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela.

115. seja, 29. marec 2007

Na upravne enote tudi ob sobotah

Uradne ure vsako prvo oziroma drugo soboto v mesecu od 8.00 do 12.00 se kot pomembna novost uvajajo na vseh upravnih enotah in območnih enotah organov. Vlada bo občinam priporočila, da svoje uradne ure čim bolj prilagodijo uradnim uram upravnih enot in območnih enot organov. Zgolj z razširitvijo uradnih ur teritorialnih organov državne uprave, ne pa tudi organov samoupravnih lokalnih skupnosti, bi se lahko dogajalo, da bi uporabnik v popoldanskih urah ali soboto opravil storitev iz državne pristojnosti, za storitev iz izvirne lokalne pristojnosti pa bi na primer še vedno potreboval dela prost dan. Tako kot priporočilo občinam je na istih izhodiščih utemeljena tudi zaveza Ministrstva za pravosodje, da v enem mesecu uskladi poslovanje sodišč pri pridobivanju listin iz javnih knjig z uradnimi urami upravnih enot in območnih enot organov.

116. seja, 5. april 2007

Novosti pri opredelitvi nezdržljivosti opravljanja funkcij na lokalni ravni

Cilji oziroma poglobitve rešitve predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi so med drugim tudi natančnejša in dopolnjena opredelitev oblik nezdržljivosti opravljanja funkcij, in sicer so v zakonu predlagane štiri novosti:

- član sveta ožjega dela občine ne more biti župan, podžupan, javni uslužbenec v občinski upravi in javni uslužbenec v službi ožjega dela občine;
- zaposleni v službi ožjega dela občine ne more opravljati funkcije člana občinskega sveta in podžupana;
- nezdržljivost člana občinskega sveta in podžupana je poleg nezdržljivosti v občinski upravi razširjena še na nezdržljivost v službi ožjega dela občine, črtana pa je nezdržljivost funkcije člana občinskega sveta in podžupana z vodjem notranje organizacijske enote v upravni enoti.

Poročilo o razvoju 2007

V zadnjih letih se je Slovenija uspešno gospodarsko razvijala, sočasno ohranjala kakovost življenja in blaginjo prebivalstva, vendar prepočasno zmanjševala pritisk na okolje. V obdobju 2004–2006 se je gospodarska rast pospešila in precej bolj prehitela povprečno rast v EU kot v predhodnem triletnem obdobju. V letu 2006 so bila izpolnjena tudi maastrichtska konvergenčna merila za prevzem evra, za večjo prilagodljivost fiskalne politike pa bo potrebno zmanjšati tudi strukturni primanjkljaj. Konkurenčnost podjetniškega sektorja, merjena z rastjo tržnih deležev na izvoznih trgih, se je še naprej

izboljševala, precej manj ugodna pa so bila gibanja nekaterih dejavnikov, ki imajo dolgoročnejši vpliv na konkurenčnost in so povezani zlasti z inovativnostjo gospodarstva. Dejavniki razvoja na znanju temelječe družbe kažejo sorazmerno ugodno stanje in tendence na področju izboljševanja človeškega kapitala, premajhen napredek pa je bil dosežen pri kakovosti in učinkovitosti terciarnega izobraževanja ter na področju raziskav in razvoja ter inovacij. Na področju bolj učinkovite in cenejše države se skladno s strateškimi usmeritvami znižujejo javnofinančni izdatki in obdavčitev dela, pozitivni premiki so bili narejeni tudi pri izboljšanju predpisov in učinkovitosti sodstva, napredek pa je počasen pri privatizaciji in večji razvojni usmerjenosti javnih izdatkov. Ob razmeroma hitrem gospodarskem napredku se življenjski pogoji postopno izboljšujejo, tveganje revščine pa je še vedno med najnižjimi v EU. Kljub temu se socialna tveganja nekaterih skupin prebivalstva (predvsem mladi, stari in manj izobraženi) niso bistveno zmanjšala. V zadnjem času se postopno zmanjšujejo tudi razvojne razlike med regijami. Uveljavljanje načel trajnosti se na številnih področjih okoljskega razvoja ne uresničuje, najbolj kritična so gibanja v prometu.

117. seja, 12. april 2007

Predlog sprememb Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

S spremembami se zakonsko določajo potrebni podatki za obračunavanje in likvidacijo škodnih primerov v dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju in s tem delovanje izravnalnih shem.

Predlagane spremembe zakona zagotavljajo varstvo javnega interesa države v dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-J) je uvedel izravnalne sheme, za katere morajo izvajalci zdravstvenih storitev zagotavljati zavarovalnicam, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, določene podatke. Ti podatki morajo biti specifični po zavarovancih in storitvah. Čeprav so večinoma vsi izvajalci (več kot 1500) že sklenili z zavarovalnicami pogodbe in te podatke zagotavljajo, je nekaj lekarn, ki številu podatkov nasprotujejo. Zato ministrstvo za zdravje želi in pričakuje, da bo s tem zakonom končan ta nepotrební spor.

Omejevanje uporabe tobaknih izdelkov

Spremembe Zakona o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov prinašajo uvedbo popolne prepovedi kajenja v vseh zaprtih delovnih in javnih prostorih ter zviševanje starostne meje za nakup tobaknih izdelkov iz dosedanjih 15 let na 18 let ter starostno mejo 18 let tudi za tiste, ki prodajajo tobakne izdelke.

Izjem, ki jih dopušča sedaj veljavni zakon glede kajenja, predlagani zakon ne dopušča več. Te so dopuščene le v posebej za kadilce določenih prostorih nastanitvenih obratov in drugih ponudnikov nočitev ter v prostorih, namenjenih izključno kajenju - kadilnicah. Kadilnice, ki so novost, bodo morale izpolnjevati določene tehnične pogoje, v njih ne bo dovoljeno jesti in piti, obsegale pa bodo lahko največ 20% skupne površine zaprtega javnega ali delovnega prostora. Kadilnice pa še vedno ne bodo dovoljene tam, kjer je bila že do sedaj v veljavi popolna prepoved kajenja - v zdravstvenih ter vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

Zakon poseže tudi na področje nadzora nad izvajanjem določb zakona ter natančnejše opredelitve pristojnosti nadzornih organov. Zdravstveni inšpektorat RS bo opravljal nadzor nad zagotavljanjem prepovedi kajenja v vseh zaprtih javnih prostorih in tistih, ki so del pripadajočih funkcionalnih zemljišč prostorov, kjer se opravlja dejavnost vzgoje in izobraževanja; nad posamezniki, ki ne bodo spoštovali prepovedi kajenja v teh prostorih ter nadzor nad kadilnicami v teh prostorih. Inšpektorat RS za delo bo opravljal nadzor nad prepovedjo kajenja v delovnih prostorih, ter nadzor nad kadilnicami v teh prostorih in posamezniki, ki v delovnih prostorih ne bodo spoštovali prepovedi kajenja. Tržni inšpektorat bo, poleg dosedanjega nadzora, opravljal tudi nadzor v zvezi z upoštevanjem zvišane starostne meje tako za kupce kot prodajalce tobaknih izdelkov.

Predlog zakona o zdravilstvu

Temeljno načelo zakona je zagotoviti varnost zdravja uporabnika zdravilskih storitev oziroma zaščititi uporabnika pred škodo za zdravje. Zakon prinaša številne prednosti tudi za zdravilce, ki so sedaj prepuščeni samim sebi in svoji iznajdljivosti. Zakon uvaja normativno ureditev neurejenega področja zdravilstva. To je definirano kot dejavnost, ki jo opravljajo zdravilci za izboljšanje zdravja in kakovosti življenja uporabnika storitev, določene so tudi vrste zdravilske dejavnosti, izvajalci zdravilstva, načini opravljanja zdravilske

dejavnosti, zakon ustanavlja tudi Zdravilsko zbornico in določa nadzor. Z zakonom se bodo uredile razmere na trgu storitev zdravilstva, omogočila se bo preglednost in javnost izvajalcev zdravilskih storitev ter zagotovile njihove kakovostne in preko nadzora varne obravnave uporabnikov storitev. V zakonu so opredeljeni temeljni zdravilski sistemi, kot so tradicionalno kitajsko zdravilstvo, tradicionalno indijsko zdravilstvo in homeopatija, zdravilske metode pa bodo opredeljene le glede na osnovni način izvajanja. Zdravilska dejavnost je dejavnost, ki se bo lahko izvajala le v obliki gospodarskih družb ali v obliki samostojnega podjetnika posameznika, vendar le pod določenimi pogoji. Zdravilec bo moral uporabnika z akutno boleznijo ali z izrazitim poslabšanjem kronične bolezni napotiti k zdravniku. Prav tako se bo moral zdravilec seznaniti z medicinsko diagnozo bolezenskega stanja uporabnika. Zdravilec bo moral obvezno voditi zdravilsko dokumentacijo. Zakon določa tudi pravice uporabnikov storitev. To so predvsem pravica do kakovostne in varne zdravilske obravnave ter do zasebnosti pri zdravilski obravnavi, pravica do vpogleda v zdravilsko dokumentacijo in pravica do pritožbe. Določa tudi odgovornost zdravilca do uporabnika storitev in zavarovanje njegove odgovornosti za škodo, ki bi nastala pri izvajanju zdravilskih storitev. Pomembno poglavje v zakonu je ustanovitev Zdravilske zbornice, ki bo morala prevzeti del odgovornosti za izvajanje zakona. Ministrstvo ji bo podelilo javna pooblastila za podeljevanje licenc zdravilcem, opravljanje strokovnih nadzorov in izdajo dovoljenj družbam za opravljanje zdravilske dejavnosti. Nadzor nad izvajanjem določb zakona ima po zakonu Ministrstvo za zdravje, kar pomeni, da bo lahko ministrstvo nadziralo tako Zdravilsko zbornico kot tudi zdravilce pri izvajanju zdravilskih storitev.

Nagovor dr. Ludvika Toplaka v slovo g. Karlu Franku V PUCONCIH V PETEK, 13.04.2007

Dragi svojci, dragi rojaki, dragi prijatelji!

Poslavljamo se od častitljivega človeka, kmeta, organizatorja, borca, politika, našega prijatelja Karla Franka.

Karla smo poznali vsi. Bil je najstarejši med poslanci prve demokratično izvoljene skupščine Republike Slovenije na listi Slovenske kmečke zveze, zato mu je pripadla čast, da je predsedoval konstitutivni seji prvega demokratično izvoljenega slovenskega parlamenta. Ljudje so mu izkazali zaupanje. Zaupali smo mu mi, sodelavci.

Utrjevalo in vodilo ga je delo na kmetiji, interes za gospodarstvo, za razvoj, za blagostanje ljudi, za napredek domačega kraja, Goriškega, Prekmurja, za kmečki stan, za slovenskega kmeta, za slovenski narod, za slovensko državo, za socialno pravičnost. Bil je med prvimi in najodločnejšimi, ko smo se opredeljevali za samostojno Republiko Slovenijo.

Karl Franko je vse svoje življenje posvečal osnovnim institucijam, ki jih potrebuje vsak človek: družini, gospodarstvu, narodu in veri. Zato ga vidimo povsod, kjer je bilo potrebno delati dobro in pomagati ljudem v sili. Svojo požrtvovalnost je potrjeval tako v skrbi za družino, v gospodarstvu, pri razvoju zadružništva, gradnji bolnice, urejanju cest in vodovodov. Bil je tudi med podpisniki zakona o gradnji avtoceste Koper-Lendava, ki je vključeval tudi aktiviranje lendavske Nafta.

Karl Franko si je pridobil izredne organizacijske izkušnje pri organizaciji zdravstvenega zavarovanja kmetov v Sloveniji, pri delu v kmetijskem zadružništvu, pri delu v krajevni skupnosti in občini, pri organizaciji zdravstvenega varstva v Prekmurju. Po letu 1988 je vse te izkušnje, povezane z naravnimi darovi prirojene inteligence in občutkom za socialno pravičnost, posvetil organizaciji Slovenske kmečke zveze in kasneje Slovenske ljudske stranke. S svojimi pronicljivimi predlogi in s svojo odločnostjo je bil eden najtrdnjih stebrov kmečkega gibanja v Prekmurju in strankarskega sistema, ko smo utrjevali slovensko parlamentarno demokracijo in slovensko državo. Bil je pravičen človek tudi znotraj Slovenske ljudske stranke.

Za njegove misli, za njegovo plodovito delo smo mu hvaležni. Zaprozil me je tudi predsednik Slovenske ljudske stranke, Janez Podobnik, da se poslovim in izrečem sožalje tudi v njegovem imenu.

Dostojanstvena drža pokončnega moža Karla Franka je mnogim vzgled. Vam, draga družina, vam vsem, ki ste ga imeli radi in spoštovali, pa iskreno sožalje.

Slava.

Dragi Karl, v miru počivaj.

Kako bo s štipendijami po novem?

Predlog zakona o štipendiranju je vlada poslala v državni zbor

Področje štipendiranja je bilo doslej urejeno z nekaj členi v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Tokrat se prvič sistem štipendiranja ureja v samostojnem zakonu. Instrument, ki omogoča pridobitev državne štipendije (izraz republiške štipendije se menja z državnimi štipendijami) je vstopni cenzus, ki je odvisen od dohodka v štipendistovi družini na družinskega člana v odnosu na minimalno plačo. Predlagamo dvig cenzusa s 130% bruto zajamčene plače (309,05 EUR oziroma 74.061,00 SIT), na predlaganih 60% minimalne plače (313,10 EUR oziroma 75.031,20 SIT) na družinskega člana. S tem v zvezi je treba posebej opozoriti, da se je sistem upoštevanih prejemkov za ugotavljanje cenzusa spremenil. V sedanjem načinu izračuna dohodka na družinskega člana se upoštevajo vsi bruto dohodki, v predlaganih spremembah pa se bodo upoštevali neto dohodki na družinskega člana. Navedena sprememba omogoča za ocenjenih 10.000 večje število prejemnikov državnih štipendij. Zneski štipendij in dodatkov k štipendijam so bodo zvišali, vendar selektivno, odvisno od ciljev, ki se želijo doseči. Tako se bo za 11% dvignila državna štipendija za dijake in študente, za 22% se bo v primerjavi s sedanjim zneskom pri državni štipendiji zvišal najvišji dodatek glede na dohodke v družini (višje štipendije za revnejše), za 21,7% se bo zvišal dodatek za področje izobraževanja. V predlogu zakona je predvideno, da bodo o državni štipendiji na prvi stopnji odločali centri za socialno delo, ki imajo v svojih računalniških bazah večino podatkov o štipendistih in njihovih družinah že iz postopka za otroški dodatek. S tem bosta oba sistema preglednejša, enostavnejša in racionalnejša. Poleg tega bo zagotavljanje obeh pravic na enem mestu omogočalo lažji nadzor nad postopki in porabo sredstev. V predlogu zakona se opuščata nekatere dosedanje kriterije za pridobitev Zoisove štipendije, ohranja pa se učni oziroma študijski uspeh. Poleg uspeha se uvaja še pozitivno mnenje učiteljskega zbora in šolske svetovalne službe, za študente pa uvrstitev med najboljših nekaj odstotkov študentov v svoji generaciji. Ne glede na uspeh se uvaja nov kriterij za izjemne dosežke na posameznem področju družbenega življenja tako za dijake kot študente, ki jih morajo izkazovati vsake dve leti. Ta instrument predstavlja močno zavezo države k razvoju lastnih kadrov in spodbujanju tistih potencia-

lov, ki jih država potrebuje za povečanje konkurenčnosti in uspešnosti. S tem v zvezi je treba posebej poudariti, da se bo povečala Zoisova štipendija za dijake in študente, ki so poleg tega še socialno šibkejši. Po predlogu zakona bo namreč k Zoisovi štipendiji pripadal tudi dodatek glede na dohodek na družinskega člana, ki ga po veljavnem sistemu nimamo, na novo pa je uveden tudi dodatek za vrsto in področje izobraževanja, ki omogoča zaposljivost glede na potrebe gospodarstva in trga dela, ki ga do zdaj prav tako ni bilo. Predlog zakona omogoča sofinanciranje kadrovskih štipendij, ki jih podeljujejo delodajalci in nosilci regijskih štipendijskih shem ali lokalne skupnosti (občine). S tem se bo vplivalo na uskladitev ponudbe in povpraševanja po kadrih v posamezni regiji in na znižanje strukturne brezposelnosti, podjetja bodo bolj vzpodbujena za kadrovske štipendiranje in načrtovanje kadrov v regiji, izšolani kadri se bodo vračali iz univerzitetnih središč v regijo, omogočena bo tudi vzpostavitev in razvoj

Za 11 % se bo dvignila državna štipendija za dijake in študente, za 22 % se bo v primerjavi s sedanjim zneskom pri državni štipendiji zvišal najvišji dodatek glede na dohodke v družini (višje štipendije za revnejše), za 21,7 % se bo zvišal dodatek za področje izobraževanja.

partnerstva med nosilci razvoja v regiji. Zato je sofinanciranje te vrste kadrovskih štipendij izjemnega pomena za razvoj regij in lokalnih skupnosti. Sofinanciranje se bo zagotavljalo v višini 50% posamezne štipendije, vendar največ v višini 30% minimalne plače (156,55 EUR oziroma 37.515,60 SIT). Predlog zakona uvaja evropski življenjepis in zbirno mapo, ki jo bo moral kandidat predložiti k vlogi o pridobitvi štipendije. Ta instrument bo uvedel sistem razvoja spremljanja štipendistovih kompetenc in lastnih dosežkov ne samo doma, ampak tudi v tujini, ter njegovo vključevanje v razvojno ali raziskovalno strokovno ali humanitarno delo pri delodajalcih, v šoli, na univerzi ali v družbenem življenju.

Predlog zakona na novo uvaja tudi nagrado za prispevek k trajnostnemu razvoju družbe, ki znaša od 500 do 5000 EUR dijaku ali študentu, ki bo z izjemnimi dosežki prispeval k trajnostnemu razvoju družbe na gospodarskem, družbenem in okoljevarstvenem področju in jim bo Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije izplačal enkratno nagrado, ne glede na to, ali je štipendist ali ni. S tem instrumentom se bo močno vzpodbudilo razvojno in raziskovalno delo na področju trajnostnega razvoja in postavilo temelje za dolgoročno politiko na tem področju.

Minister Janez Podobnik ob obisku Vlade Republike Slovenije v Slovenski Istri in Krasu

Zaključena I. faza sanacije plazu pri cerkvi Sv. Marije v Vremah in načrtovanje II. faze

20. in 21. marca se je Vlada Republike Slovenije mudila na obisku v Slovenski Istri in na Krasu. Minister Janez Podobnik se je na obisku v krajevni skupnosti Hrvatini seznanil s problematiko čezmejnega onesnaževanja

iz italijanskega dela Tržaškega zaliva, ki ga povzročajo predvsem emisije iz industrije. Dogovorili so se za strokovno sodelovanje z Agencijo za okolje Julijske krajine v Italiji in pripravi skupnega projekta za reševanje problematike. Rezultat ministrovega obiska v Hrvatinih je tudi obisk mobilne enote Agencije RS za okolje, kjer bodo še v aprilu opravili ustrezne meritve.

Minister se je tudi seznanil z izvajanjem projekta »Ureditev naravnega rezervata Škocjanski zatok« predvsem s potekom odstranjevanja sedi-

menta iz lagune Škocjanskega zatoka ter krajinske in vodnogospodarska ureditve zatoka. Zaključek projekta je predviden še v tem letu. Minister je svoj obisk končal z ogledom 1. faze sanacije plazu pri cerkvi Sv. Marije Vnebovzete v Vremah v občini Divača. Z županom Potokarjem sta poleg načrtov II. faze sanacije plazu govorila tudi o ostalih okoljskih in prostorskih vprašanih občine; predvsem v zvezi z urejanjem okoljske infrastrukture ter prostorskega načrtovanja.

DJG

Gradnja nove Orodjarne Kolektor v Idrija

Minister Janez Podobnik je 13. aprila obiskal podjetje Kolektor v Idriji. Gradnja nove orodjarne Kolektor v Idriji je eden izmed pomembnih projektov, ki je rezultat urejanja degradiranih zemljišč za gospodarski razvoj. Ob obisku koncerna Kolektor se je minister Janez Podobnik seznanil tudi z ostalimi projekti, ki so pomembni za nadaljnji razvoj koncerna Kolektor. Za izgradnjo orodjarne Kolektor bodo morali poskrbeti za sanacijo poškodovanih brežin reke Idrijce in uskladiti pogoje gradnje, ki lahko vpliva na vodni režim in stanje voda.

DJG

Minister Podobnik na delovnem srečanju v Zgornji Savinjski dolini

Projekt ohranjanje biotske raznovrstnosti in načel trajnostnega razvoja - ključnega pomena za upravljanje krajinskega parka Topla

Minister Podobnik je s kolegi ministri, poslanci, drugimi nosilci posameznih funkcij SLS ter ožjimi sodelavci obiskal Zgornjo Savinjsko dolino. Dogovorili so se, da se bodo na različne načine aktivno vključili v vsebinske naloge, ki so pomembne za izvajanje projektov v posameznih občinah.

Z občinami Kamnik, Preddvor, Jezersko, Solčava in Luče je bil v letu 2005 podpisan sporazum o ustanovitvi parka Kamniško-Savinjske Alpe. V letu 2006 so bile izdelane strokovne podlage in oblikovana izhodišča za akt o zavarovanju. Vse aktivnosti bodo usmerjene v čim prejšnjo ustanovitev parka.

Prizadevanja bodo tekla tudi v smeri izvajanja ciljev projekta Ohranjanje biotske raznovrstnosti in načel trajnostnega razvoja, čeprav je bil načeloma projekt zaključen 2006. To je tudi ključnega pomena za upravljanje krajinskega parka Topla.

Posebej je potrebno omeniti uspešno izveden projekt Ekološko turistična obogatitev ribnika Vrbje, ki je prinesel občini Žalec nove priložnosti za

razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so že zaživele.

Zaključena je tudi priprava Regionalne zasnove prostorskega razvoja Koroške statistične regije in regionalne zasnove prostorskega razvoja Koroške statistične regije. Izdelan je bil vsebinsko dopolnjen predlog regionalne zasnove prostorskega razvoja, ki predstavlja regijski konsenz o načrtovanem prostorskem razvoju regije in služi kot strokovna osnova za izdelavo regionalnega razvojnega programa. DJG

Minister Janez Podobnik v Podravju

Poseben poudarek je bil dan sanaciji odlagališča Metava

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik se je 10. in 11. aprila, skupaj s sodelavci v okviru programa obiska Vlade RS mudil v Podravju. Najprej je obiskal občino Duplek, kjer je beseda tekla o urejanju okoljske infrastrukture. Poseben poudarek je bil dan sanaciji odlagališča Metava. V Slovenski Bistrici se je minister Janez Podobnik srečal s predstavniki občine v zvezi z izgradnjo kotlovnice na biomaso. Z županjo Ireno Majcen sta podpisala Sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij pri ureditvi potoka Polskava in širitvi Partizanske ceste v naselju Zgornja Polskava.

Skupaj z ministrom za promet mag. Janezom Božičem se je minister Podobnik sestel tudi z županom občine Miklavž na Dravskem polju in predstavniki sosednjih občin na temo izgradnje Pyhrnske avtoceste - odsek Slivnica-Draženci-Gruškovje.

Naslednji dan je minister skupaj z županom mag. Krambergerjem obiskal podjetje Lenthalm Invest d.o.o. v Lenartu, kjer se je seznanil s proizvodni Lenthalm za obnovljive energetske vire, o uporabi Evropske direktive glede obnovljivih virov in učinkovitega uvajanja v prakso ter o naložbah v tehnologije za pridobitev sredstev. Ob obisku podjetja

URBIS d.o.o., ki je pravkar praznovalo 15 letnico obstoja, se je srečal z direktorjem Rajkom Stergulcem in se seznanil z delovnim področjem podjetja, predvsem s projekti prostorskega planiranja in načrtovanja ter z večjimi okoljskimi projekti. Projekti so interdisciplinarno zasnovani, ker zastopajo skoraj vse stroke in predstavljajo dober primer trajnostne naravnosti.

Skupaj z županom mestne občine Maribor Francem Kanglerjem je minister Podobnik podpisal Pismo o nameri za sodelovanje pri pripravi in izvedbi projekta sanacije odlagališč Bohova in Studenci.

Nekoliko pozneje sta minister Podobnik in župan Franc Kangler podpisala tudi Pismo o nameri o ustanovitvi pilotnega centra v Mariboru za porečje reke Drave. Minister je poudaril, da je to priložnost, kako uporabiti evropski model in del evropskih sredstev za upravljanje porečja Drave celostno, vključno z izkoriščanjem hidroenergetskih potencialov reke Drave. Tako minister kot župan sta si bila enotna, da ustanovitev centra pomeni korak k nadaljnjim prizadevanjem decentralizacije upravljalških funkcij v Republiki Sloveniji.

DJG

V Lenartu je minister obiskal podjetje Lenthalm Invest, d.o.o.

Na Mestni občini Maribor podpisal dve pismi o nameri, in sicer za sodelovanje pri pripravi in izvedbi projekta sanacije odlagališča Bohova in Studenci ter o ustanovitvi Pilotnega centra v Mariboru za upravljanje s porečjem reke Drave.

S predstavniki podjetja za projektiranje Urbis, d.o.o., v Mariboru.

Živeti in kmetovati na vodovarstvenem območju

Minister Janez Podobnik se je na povabilo župana občine Hajdina Radoslava Simoniča 4. aprila udeležil okrogle mize »Živeti in kmetovati na vodovarstvenem območju«.

Na okrogli mizi je tekla beseda o problematiki in omejitvenih dejavnostih kmetovanja na vodovarstvenem območju na vodnem telesu vodonosnikov Dravsko-ptujskega polja. Razgovor na okrogli mizi je prispeval k vsebinski dopolnitvi uredbe, ki jo pripravljata ministrstvo, in se nanaša na vodovarstveno območje za vodno telo vodonosnikov Dravsko-ptujskega polja na območju občin Destrnik, Dornava, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Ptuj, Rače-Fram, Slovenska Bistrica in Videm. Z navedeno uredbo bo določen vodovarstveni režim in roki, v katerih morajo lastniki ali drugi posestniki nepremičnin na tem območju svoje delovanje prilagoditi določbam te uredbe. Navedena uredba je uvrščena v Program Vlade RS za leto 2007 z rokom sprejema junij 2007. Ministrstvo za okolje in prostor poskuša uredbo ob upoštevanju evropskih normativnih določil čimbolj prilagoditi zahtevam različnih inte-

resnih skupin, posebno pozornost pa daje tudi kmetovalcem. Minister je zagovarjal enega od temeljnih ciljev; to je hraniti obdelana kmetijska zemljišča znotraj vodovarstvenih območij in ohraniti zdravo in pitno vodo. Pri snovanju uredb o vodovarstvenih območjih MOP izhaja iz stališča, da je kmet najboljši gospodar na kmetijskih zemljiščih in da dober gospodar zelo dobro pozna okolju prijazne načine kmetovanja, ki ohranjajo tako rodovitno prst kot tudi dobro stanje površinskih in podzemnih voda.

V osnutku Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Dravsko-ptujskega polja so predlagane omejitve in pogoji kmetovanja znotraj posameznih notranjih vodovarstvenih režimov identični pogojem in omejitvam v že sprejeti »Uredbi o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanjskega platoja, Limbuške dobrove in Dravskega polja« ali v t.i. »mariborskem delu Dravskega polja« saj menimo, da gre za primerljive pogoje kmetovanja na obeh območjih.

V obravnavani uredbi za t.i. »ptujski del« se glede pogojev in omejitve kmetovanja na vseh treh notranjih vo-

dovarstvenih območjih (VVO I, VVO II, VVO III) strogo zahteva izpolnjevanje zahtev t.i. »Nitratne direktive«, ki velja za celotno ozemlje Republike Slovenije in izvajanje katere se preverja tudi pri navzkrižni skladnosti izvajanja ukrepov v kmetijstvu.

Poleg navedenega so predlagani pogoji kmetovanja še naslednji:

1. na najožjem vodovarstvenem območju (VVO I):

- kmetijske obdelovalne površine morajo biti vse leto pokrite z rastlinjem,
- prepovedana je uporaba gnojnice in gnojevke,
- poleg travinja, ki je z vidika varovanja kakovosti podzemne vode najboljše, je dovoljena pridelava tudi drugih kmetijskih pridelkov, vendar pod naslednjimi pogoji:
 - o da se gnoji samo z gnojilom iz ekstenzivne živinoreje, ki je zoren najmanj 6 mesecev, in gnojili, ki so dovoljena v ekološkem kmetovanju;
 - o da se uporablja izključno tista fitofarmaceutska sredstva, ki jih je dovoljeno uporabljati v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo kmetijskih pridelkov.

2. na ožjem vodovarstvenem območju (VVO II):

- dovoljena je pridelava vseh kmetijskih pridelkov pod naslednjimi pogoji:
 - o gnojenje je dovoljeno v skladu s predpisi, ki urejajo integrirano pridelavo kmetijskih pridelkov, lahko pa tudi pod pogoji iz predpisov, ki urejajo ekološko pridelavo kmetijskih pridelkov, če kmetijsko gospodarstvo kmetuje na ekološki način;
 - o dovoljena je uporaba tistih fitofarmaceutskih sredstev, ki jih je dovoljeno uporabljati v skladu s predpisi, ki urejajo integrirano pridelavo kmetijskih pridelkov, lahko pa tudi pod pogoji iz predpisov, ki urejajo ekološko pridelavo kmetijskih pridelkov, če kmetijsko gospodarstvo kmetuje na ekološki način.

3. na širšem vodovarstvenem območju (VVO III):

- dovoljena je pridelava vseh kmetijskih pridelkov na konvencionalen način ob izpolnjevanju zahtev t.i. »Nitratne direktive«, če rezultati monitoringa kakovosti vode kažejo, da je imela voda iz zajetja v obdobju zadnjih petih let dobro kemijsko stanje v skladu s predpisi o kakovosti podzemnih voda. **DJG**

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik o obnovljivih virih energije

Obnovljivi viri energije – priložnost za Slovenijo

30. marca se je minister Janez Podobnik udeležil Pomurskega sejma MEGRA, ki je predstavljal vrsto rešitev glede uporabe obnovljivih virov energije. Z uvodom v strokovno razpravo je minister poudaril potrebo po obvladovanju potrošnje in zmanjšanje potreb po energiji tako, da ne bo zgolj nekaj generacij človeštva porabilo bogastvo, ki se je milijone let kopičilo v nedrjih zemlje. Pretirana raba fosilnih goriv se že odraža v segrevanju ozračja in v klimatskih spremembah.

Gospod minister, ali menite, da Slovenija lahko bistveno prispeva k globalnim emisijam?

Seveda, Slovenija je res majhna država in na nek način h globalnim emisijam prispeva neznamen delež, kar pa ne sme biti razlog, da nam ni potrebno ukrepati. Pomemben pokazatelj je vrednost emisij na prebivalca, ta pri nas znaša 10 ton, kar nas uvršča v povprečje najbolj razvitih držav.

Kakšne ukrepe pa predvidevate na tem področju?

Poudariti želim, da se veliko dogaja v pozitivno smer. Začeli smo z obsežnimi ozaveščevalnimi dejavnostmi ker bo povsem potrebno spremeniti naše obnašanje oz. odnos do energije. Podpiramo razvoj novih rešitev na vseh področjih: od proizvodnje biogoriv druge generacije in vozil na vodik do stacionarne uporabe gorilnih celic.

Kakšen bo vpliv energetskega paketa na slovensko energetsko politiko?

Najprej bomo morali sprejeti nov Nacionalni energetski program, ki bo določil nove cilje s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije po posameznih sektorjih, nato pa še operativne programe za doseganje teh ciljev. Seveda bomo morali v naš pravni red prenesti tudi vse določbe novih direktiv.

Kje se kažejo večje možnosti za doseganje ciljev - skladno s Kjot-

skim protokolom?

V Sloveniji so v zadnjih letih v primarni energetske rabi obnovljivi viri energije udeleženi z 10 do 12 %, odvisno od hidroloških razmer v posameznem letu, saj predstavlja vodna energija, ki jo izkoriščamo v hidroelektrarnah, nekaj manj kot polovico tega deleža, ostalo pa predstavljajo lesna biomasa in drugi obnovljivi viri energije. Predvsem bi lahko bistveno bolje izrabili lesno in drugo biomaso, geotermalno energijo, energijo sonca in tudi vetra. Z večjo izrabo obnovljivih virov energije lahko znatno pripomoremo k doseganju zelo zahtevnega cilja zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v skladu s Kjotskim protokolom.

Kako vzpodbujate iskanje rešitev v tej smeri?

V Sloveniji imamo vzpostavljen sistem različnih spodbud, od subvencij, višjih odkupnih cen električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, ugodnih kreditov, pa do trgovanja z emisijskimi kuponi. Izrabo obnovljivih virov energije spodbujamo tudi z ugodnimi krediti Ekosklada.

V čem se razlikujejo krediti Ekološkega sklada od kreditov drugih bank?

Krediti Ekološkega sklada zaradi bistveno nižje obrestne mere v primerjavi s krediti komercialnih bank pomenijo posredno subvencijo, ki se odraža v nižjih anuitetah pri odplačilu kredita. Za kreditiranje okolj-

skih naložb v letu 2007 bo Ekološki sklad RS namenil skupaj 20 milijonov EUR, od tega polovico sredstev za kreditiranje občanov. Sklad bo nadaljeval s politiko ugodnih obrestnih mer in ohranjanja vrednosti namenskega premoženja. Načrtovana obrestna mera za posojila pravnim osebam in samostojnim podjetnikom je trimesečni EURIBOR + 0,3 %, za posojila občanom pa je v pravkar objavljenem javnem razpisu že določena fiksna letna nominalna obrestna mera 3,9 %.

Sklad bo v letu 2007 vzpostavil nov finančni instrument za spod-

bujanje okoljskih naložb v obliki kapitalskih vložkov. Kaj to pomeni za investicije v obnovljive vire energije?

Sklad z novo obliko spodbujanja naložb želi nadaljevati s pristopi, ki so bili izvedeni v okviru projekta GEF, in jih razširiti tudi na druga področja izrabe obnovljivih virov energije. Na ta način se lahko doseže večji prodor teh sistemov v slovenski prostor. S kapitalskimi vložki, ki jih bo sklad predvidoma pričel deljevati v drugi polovici leta 2007, želi spodbuditi naložbe, za katerih izvedbo samo ugoden kredit ne zadostja. Gre za zagotovitev začetnega

kapitala v dejavnostih, kjer je najprimernejša spodbuda za investitorja porazdelitev tveganja. Sklad bo kapitalske vloške v prvi fazi, do konca leta 2008, dodeljeval pretežno družbam, ki se bodo ukvarjale s proizvodnjo in distribucijo toplote iz lesne biomase. Skupni obseg sredstev, ki bodo v letih 2007 in 2008 namenjena za kapitalska vlaganja, znaša 1,67 milijona EUR in je že zagotovljen v proračunu RS za leto 2007.

Kako pa vzpodbujate in subvencionirate občane?

Na ministrstvu spodbujamo in subvencioniramo ukrepe učinkovite rabe energije za občane preko razpisov. Letošnji razpis je bil objavljen v uradnem listu 23. marca. Poleg razpisov za občane ima ministrstvo razpise za stanovanjske stavbe in sicer za tri namene: za zmanjšanje toplotnih izgub, za vgradnjo delilnikov in za hidravlično uravnoteženje ter vgradnjo termostatskih ventilov. Tudi letos se bo nadaljevalo s subvencioniranjem študij izvedljivosti, energetskih pregledov in lokalnih energetskih konceptov, ti razpisi so v pripravi.

Pomemben je tudi Program »Energetsko svetovanje za občane« (ENS-

VET), ki je namenjen svetovanju ter dvigu informiranosti in ozaveščenosti občanov za smotrno ravnanje z energijo in izrabo obnovljivih virov energije. Svetovanje o učinkoviti rabi in izrabi obnovljivih virov energije v gospodinjstvih, ki je za občane brezplačno, je postalo pomembna pomoč tudi vsem lastnikom hiš in stanovanj, ki nameravajo svoj denar vlagati v zmanjšanje rabe in obnovljive vire energije. V letu 2006 je bilo v Sloveniji za občane podanih skoraj 6.000 konkretnih nasvetov v obliki pisnih poročil ter preko 300 predavanj in lokalnih informativno promocijskih prispevkov, za kar je bilo namenjenih 146 milijonov tolarjev sredstev iz državnega proračuna, v letošnjem letu pa pričakujemo še večji obseg.

Kako pa vzpodbujate ozaveščanje in vzgojo pri mladih in šolajoči mladini?

Zavedam se, kako pomembni so informiranje, izobraževanje in ozaveščanje, ki jim posvečamo veliko pozornost in tudi sredstva. Pripravljamo in izdajamo različne informativne liste, brošure in druge publikacije s področja URE in OVE. Ti materiali so za uporabnike brezplačni, dostop-

ni pa so tudi na internetu. V zadnjem času smo posebno pozornost posvečali tudi izobraževanju otrok in mladine preko ekošol in drugih občasnih projektov.

Kako boste začrtali prihodnost na področju učinkovite rabe energije?

Program opredeljuje Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007 - 2023. Med največjimi projekti v resoluciji je projekt »Trajnostna energija in ekonomija vodika«, katerega nosilno ministrstvo je MOP.

S pomočjo uporabe vodika bomo premostili nekatere težave, ki se pojavljajo pri izkoriščanju obnovljivih virov energije v večjem obsegu. Uporaba vodika kot goriv za pogon vozil nam omogoča širšo uporabo obnovljivih virov energije v prometu, saj vodik lahko proizvajamo tudi iz tistih obnovljivih virov, ki sicer za uporabo v prometu niso ustrezni. Po drugi strani pa razvoj novih tehnologij predstavlja neslutene možnosti za slovensko industrijo.

S programom Trajnostna energija, ki ga lahko opredelimo predvsem kot gospodarski program, bomo nadome-

stili nakup goriv iz tujine z investicijami in uporabo domačih energetskih virov. Program bo imel številne narodnogospodarske učinke: dvig konkurenčnosti in tehnološki razvoj na področjih, kjer imamo znanje in tradicijo, odpiranje kvalitetnih delovnih mest, regionalni razvoj, manjšo uvozno energetsko odvisnost, znižanje energetske intenzivnosti, znižanje emisij CO₂, manjše stroške za energijo in izboljšane bivalne pogoje prebivalcev, itd.

Koliko bo vse to stalo?

Za razvojno prioriteto "Trajnostna energija" bo v sedmih letih namenjeno okoli 190 milijonov EUR in sicer 160 milijonov iz Kohezijskega sklada in 30 milijonov iz državnega proračuna. Predvidevamo, da bodo prva sredstva iz evropskih skladov na voljo proti koncu leta 2007. Celotna vrednost programa bo znatno večja, saj pričakujemo, da bomo zaradi vlaganj zasebnega sektorja dosegli investicije v višini petkratnika vložka iz proračuna. Navedeni cilji so verjetno zelo ambiciozni, vendar se zavedamo, kako pomembno je za razvoj naše dežele sredi Evrope, da jih uresničimo.

Dnevi energetikov 2007

Lahko bi bistveno bolje izrabili lesno in drugo biomaso, geotermalno energijo, energijo sonca in tudi vetra

Minister Janez Podobnik se je 2. aprila udeležil srečanja energetikov Slovenije. Na srečanju je skupaj z ministrom za gospodarstvo Andrejem Vizjakom predstavil energetsko politiko Slovenije, ki naj bi bila usklajena z evropskimi smernicami za oblikovanje nove energetske politike do 2020, kjer je poudarjeno, da bodo na nivoju EU v letu 2020 dosegli 20 % delež energije iz obnovljivih virov v celotni energetski oskrbi. Poleg tega je določen cilj najmanj 10 % biogoriv, ki velja tako na nivoju EU, kot za vsako državo članico posebej.

S temi sklepi sta energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije uvrščeni med najpomembnejša področja za dolgoročno zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in zagotavljanje zanesljivosti energetske oskrbe.

V dokumentih je jasno navedeno, da ciljev ne bomo mogli doseči, če

ne bomo bistveno povečali učinkovitosti pretvorbe in rabe energije oziroma zmanjšali porabe energije. Poleg tega bomo morali tudi povsem spremeniti naše ravnanje z energijo. Razvijati bo potrebno nove tehnologije na vseh področjih, od naprav za večjo energetsko učinkovitost, proizvodnje biogoriv druge generacije in vozil na vodik do stacionarne uporabe gorilnih celic.

Minister je poudaril, da bo potrebno najprej sprejeti nov Nacionalni energetski program, ki bo določil nove cilje s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije po posameznih sektorjih, nato pa še operative programe za doseganje teh ciljev. Tukaj je omenil, da je pripravljen osnutek Operativnega programa energetske rabe lesne biomase, ki bo javnosti predstavljen maja. Seveda pa bo potrebno v naš

pravni red prenesti tudi vse določbe novih direktiv.

V Sloveniji so v zadnjih petih letih v primarni energetski rabi obnovljivi viri energije udeleženi z 10 do 12 %, odvisno od hidroloških razmer v posameznem letu, saj predstavlja vodna energija, ki jo izkoriščamo v hidroelektrarnah, nekaj manj kot polovico tega deleža, ostalo pa predstavljajo lesna biomasa in drugi obnovljivi viri energije. Potenciali večje izrabe obnovljivih virov energije v Sloveniji so precejšnji. Minister Podobnik je poudaril, da bi lahko bistveno bolje izrabili lesno in drugo biomaso, geotermalno energijo, energijo sonca in tudi vetra. Z večjo izrabo obnovljivih virov ener-

gije lahko znatno pripomoremo k doseganju zelo zahtevnega cilja zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v skladu s Kjotskim protokolom.

V podporo tem področjem so predvideni demonstracijski in vzorčni projekti ter intenzivno ozaveščanje, informiranje, usposabljanje in energetsko svetovanje.

DJG

Informacija o izvedbeni strukturi strukturnih skladov in kohezijskega sklada v programskem obdobju 2007 - 2013

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR), ki jo vodi minister dr. Ivan Žagar, je pripravila Informacijo o izvedbeni strukturi strukturnih skladov in kohezijskega sklada v programskem obdobju 2007 - 2013, ki jo je obravnavala in sprejela Vlada RS.

Republika Slovenija ima kot članica Evropske unije pravico do črpanja sredstev evropske kohezijske politike. S smernicami Evropske komisije »Kohezijska politika za podporo rasti in novim delovnim mestom«, Uredbo Sveta (ES) št. 1083/2006, z dne 11. julija 2006, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 in drugimi evropskimi pravnimi viri na področju kohezijske politike, so določeni pogoji za pridobitev pravice črpanja.

Nacionalni strateški referenčni okvir (v nadaljevanju NSRO) in operativni programi (v nadaljevanju OP), predstavljajo temeljni programski okvir, na pod-

lagi katerega bo Republika Slovenija ciljno usmerjala sredstva kohezijske politike za doseganje ciljev, opredeljenih v NSRO.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) je v vlogi organa upravljanja v sodelovanju s službami in ministrstvi, ki bodo vključena v izvajanje kohezijske politike, pripravila NSRO ter operativne programe.

Izvedbena struktura je določena v izvedbenih določbah OP, podrobneje pa bo določena v uredbi, sprejeti na podlagi 28. člena Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2007 in 2008, navodilnih organa upravljanja in z opisom sistema upravljanja in nadzora, ki ga mora RS posredovati Evropski komisiji skupaj s poročilom o rezultatih ocene vzpostavitve

sistema (akreditaciji) pred vložitvijo prvega vmesnega zahtevka za plačilo ali najpozneje v 12 mesecih od odobritve vsakega OP.

Za pridobitev pravice črpanja sredstev kohezijske politike mora Republika Slovenija pridobiti mnenje Evropske komisije k NSRO in potrditev OP ter imeti vzpostavljeno in delujočo administrativno ureditev, ki zagotavlja predpisanim kriterijem zagotavljanja namenske in gospodarne porabe sredstev evropskega proračuna, ob zagotavljanju določil pravnega finančnega poslovanja in nadzora.

Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006, z dne 11. julija 2006, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 določa začetek upravičenosti za črpanje sredstev kohezijske politike že s 1.1.2007.

MR

Obisk vlade v Podravju

»Verjamem, da je konsenz šel v tej smeri, da več kot 14 pokrajin v Sloveniji ne bi bilo«

Minister Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) dr. Ivan Žagar se je 12. aprila, v okviru vladnega obiska, mudil v Podravju. Obisk vlade se je začel z delovnim posvetom na mariborskem Pohorju, ki mu je sledil obisk regionalne pisarne SVLR v Mariboru, posvet z župani, predstavniki občin in zainteresirano javnostjo na temo pokrajinske zakonodaje in aktualnih tem lokalne samouprave, obisk občine Lenart ter razgovor o aktualnih temah lokalne samouprave in regionalnega razvoja. Obisk se je zaključil s srečanjem vlade z župani, gospodarstveniki, poslanci in svetniki DS RS Podravja, ki mu je sledila nogometna tekma med ekipo Vlade RS ter ekipo gospodarstvenikov in politikov Podravja.

V okviru obiska je bila novinarska konferenca predsednika vlade, na kateri je sodeloval tudi minister, pristojen za področje lokalne samouprave in regionalne politike, dr. Ivan Žagar.

Minister dr. Ivan Žagar je opozoril predvsem na pomen neposrednih spodbud za razvoj podravske regije. Obseg neposrednih spodbud na letni ravni v primeru podravske regije se je povečal s 500 milijonov tolarjev v letu 2004 na sedanjih pet milijard tolarjev. Vladna služba za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) bo bistveno okrepila položaj regionalne pisarne v Mariboru, ki bo postala organ upravljanja za Interreg na meji z Avstrijo. Opozoril je tudi na prednosti, ki jih bo podravske regiji prinesla ustanovitev pokrajin.

Na posvetu o pokrajinski zakonodaji, ki je bil v Račah,

je minister dr. Ivan Žagar prisotnim pojasnil, da je večji del usklajevanj o vsebini pokrajinskih zakonov že končan in za zdaj ni bojazni, da pokrajine ne bi začele delovati s 1. januarjem leta 2009, kot je bilo načrtovano. »Nekoliko več dela bo verjetno tudi z zakonom, ki se sprejema z dvotretjinsko večino, ki govori seveda o ustanovitvi pokrajin. Prisotni so številni predlogi s terena, vendar verjamem, da je dani konsenz šel v tej smeri, da več kot 14 pokrajin v Sloveniji ne bi bilo«, je povedal minister dr. Ivan Žagar in dodal, da je osnovni namen decentralizacija države, tudi finančna, predvsem pa selitev pristojnosti, nalog s finančnimi viri in z administrativnimi strukturami iz državnega nivoja navzdol.

Ob koncu obiska v Podravju so se premier in ministri v mariborskem kongresnem centru Habakuk srečali s podravske župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki. Del ministrskega zbora se je nato odpravil na Sladki Vrh na dobrodelfno nogometno tekmo med ekipo gospodarstvenikov in politikov iz Podravja, ki se je udeležil tudi minister dr. Ivan Žagar. MR

Minister, pristojen za področje lokalne samouprave in regionalne politike, dr. Ivan Žagar je 18.04.2007 v Ajdovščini z uvodnim nagovorom otvoril seminar v soorganizaciji Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko »Strukturni skladi v Sloveniji« in spregovoril o regionalnih spodbudah.

Pripravljena predloga novel zakonov o lokalni samoupravi in o lokalnih volitvah

Vladna služba za lokalno samoupravo in regionalno politiko pod vodstvom dr. Ivana Žagarja je pripravila predloga novel zakona o lokalni samoupravi in zakona o lokalnih volitvah. Oba predloga je obravnavala vlada RS in tudi posredovala v obravnavo v državnem zboru po rednem postopku. Iz predloga novele zakona o lokalni samoupravi so črtane določbe, ki se nanašajo na pokrajine. Natančneje so opredeljene tudi oblike nezdržljivosti opravljanja funkcij.

Predlog novele zakona o lokalni samoupravi

Zaradi spremenjene ustave se spreminja položaj pokrajin, pripravlja pa se tudi celotna pokrajinska zakonodaja. Zaradi navedenega se predlog novele zakona o lokalni samoupravi nanaša le na občine kot temeljne samoupravne lokalne skupnosti. Glede na to so črtane določbe, ki se nanašajo na pokrajine. V celotnem besedilu zakona je besedilo samoupravna lokalna skupnost nadomeščeno z besedo občina. Zaradi spremenjene ustave soglasje občin ob prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino ni več potrebno.

Po predlogu odločitev državnega zbora ob morebitni tožbi zoper sklep državnega zbora o predlogu za spremembo območja občine oziroma za ustanovitev nove občine preizkusi upravno sodišče, ki o zadevi tudi odloči. Član sveta ožjega dela občine ne more biti župan, podžupan, javni uslužbenec v občinski upravi in javni uslužbenec v službi ožjega dela občine. Zaposleni v službi ožjega dela občine ne more opravljati funkcije člana občinskega sveta in podžupana.

Nezdržljivost člana občinskega sveta in podžupana je poleg nezdržljivosti v občinski upravi razširjena še na nezdržljivost v službi ožjega dela občine, črtana pa je nezdržljivost funkcije člana občinskega sveta in podžupana z vodjem notranje organizacijske enote v upravni enoti.

Za nepoklicne župane je določeno, da jim pripada plačilo v višini 50 odstotkov plače, ki bi jo dobili, če bi

funkcijo opravljali poklicno, za nepoklicne podžupane pa, da jim pripada plačilo največ v višini 50 odstotkov plače, ki bi jo dobili, če bi funkcijo opravljali poklicno.

Dodan je tudi člen, ki vlado zavezuje, da z uredbo določi splošna merila, na podlagi katerih bodo občine določile predstavnike avtohtone romske skupnosti v občinski svet.

Predlog novele zakona o lokalnih volitvah

Predlog določa najnižje število potrebnih podpisov volivcev pri vlaganju kandidatur za občinski svet. Pri kandidiranju v občinski svet po večinskem volilnem sistemu je potrebno število podpisov najmanj odstotek od števila volivcev v volilni enoti, ki so glasovali na zadnjih rednih volitvah, a ne manj kot 15.

Pri kandidiranju v občinski svet po proporcionalnem volilnem sistemu je predlagan najmanj odstotek od števila volivcev v volilni enoti, ki so glasovali na zadnjih rednih volitvah, a ne manj kot 15 in ne več kot 1000. Pri kandidiranju za župana pa sta predlagana najmanj dva odstotka od števila volivcev v volilni enoti, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah, a ne manj kot 15 in ne več kot 2500.

Ob objavljenih listah ima predstavnik katere koli liste kandidatov možnost vložiti ugovor zoper odločbo občinske volilne komisije, izdane v postopku potrjevanja list kandidatov. Slednje velja ob izpolnjenem pogoju, če dvomi v zakonitost glede sestave liste. Možnost spremembe odločbe o zakonitosti ima tudi volilna komisija.

MR

Projekti čezmejnega sodelovanja

Sodelovanje med Slovenijo in Avstrijo

Sodelovanje med Slovenijo in Avstrijo ima dolgoletno tradicijo, še posebej intenzivno pa poteka od leta 1995, ko sta se državi po vstopu Avstrije v članstvo EU, povezali na področju izvajanja programov PHARE Cross Border Co-operation in pobude INTERREG II. Cilji programa čezmejnega sodelovanja so bili sprva usmerjeni v podporo vzajemni pripravi razvojnih dokumentov na obeh straneh meje, pripravi obmejnih območij na izzive vključevanja v EU, pomoči pri premoščanju razvojnih ovir, povezanih s periferno lego, in pospeševanju gospodarskega razvoja pri prehodu v tržno gospodarstvo. Poleg tega so bila sredstva namenjena izboljšavam na področju komunalne in cestne infrastrukture ter spodbujanju trajnostne rabe naravnih virov. S projekti, ki so bili namenjeni poglobljanju medkulturne izmenjave na področjih izobraževanja, športa, kulture, zdravja in prostega časa, smo skušali izobraziti in usposobiti čim širši krog prebivalstva, ki so danes nosilci projektov v procesih čezmejnega sodelovanja. Ob tem se zavedamo velikega pomena sodelovanja s predstavniki slovenske manjšine na Koroškem, ki so s partnerskimi projekti omogočali lažji prenos znanja in izkušenj na področju evropske kohezijske politike.

Ob pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2007-2013 so bile vse slovenske obmejne regije pozvane, da posebno pozornost posvetijo projektom čezmejnega sodelovanja. Ob tem je Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) v postopek priprave Operativnega programa za Cilj 3 Slovenija Avstrija, ki je bil uspešno zaključen in čaka le na potrditev s strani Evropske komisije, vključila predstavnike razvojnih agencij in lokalnih skupnosti ob meji, pri delu programskih odborov pa so sodelovali tudi predstavniki Slovencev na Koroškem. Minister dr. Ivan Žagar je prepričan, da bodo na osnovi dosedanjih dobrih izkušenj pri izvajanju čezmejnih projektov na gospodarskem, socialnem, okoljskem in kulturnem področju, tudi v prihodnje omogočili vsem zainteresiranim podporo iz kohezijskih sredstev EU.

Vlada RS je v mesecu marcu obiskala Slovensko Istro in Kras. Ob tej priložnosti se je minister, pristojen za področje lokalne samouprave in regionalne politike, dr. Ivan Žagar, v Portorožu srečal s predstavniki medijev in se z njimi pogovarjal o predlogu pokrajinske zakonodaje in odgovarjal na njihova vprašanja.

Strateška konferenca v Novi Gorici

Območna gospodarska zbornica za severno Primorsko je 27. marca v Novi Gorici organizirala strateško konferenco, na kateri je minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko dr. Ivan Žagar predstavnikom gospodarstva in lokalne samouprave ter drugim zainteresiranim predstavil Belo knjigo predlogov oziroma strategijo gospodarske zbornice o nadaljnjem razvoju Slovenije, pri čemer je posebej izpostavil vlogo pokrajin. Konferenca je potekala v prostorih GZS Območne zbornice za severno Primorsko.

Ustanovitev pokrajin predstavlja enega pomembnejših reformnih razvojnih ukrepov, ob tem pa bodo pomembno vlogo odigrali tudi že izdelani in usklajeni operativni programi za pridobivanje evropskih sredstev. Severnoprimska statistična regija sicer sodi med razvitejše, kljub temu pa se srečuje s težavami, ki preprečujejo večjo gospodarsko konkurenčnost.

MR

Ob priložnosti obiska v Novi Gorici je minister pristojen za področje lokalne samouprave in regionalne politike, dr. Ivan Žagar, obiskal samostan na Sveti gori.

Regionalizacija Slovenije v Evropski uniji dobiva nov pomen

Predlog zakonodaje predvideva 14 pokrajin

Ustanavljanje pokrajin predstavlja najpomembnejši projekt Republike Slovenije na področju regionalizacije. Gre za dolgoročno strateško usmeritev iz Strategije razvoja Slovenije, ki izhaja iz potrebe po skladnejšem regionalnem razvoju in decentralizaciji države, torej prenosu nalog iz državne na pokrajinsko raven, skupaj s finančnimi viri in izvedbeno strukturo. Ustanovitev pokrajin bo pomenila pomemben korak naprej. Glavni namen pri ustanovitvi pokrajin je selitev nalog in pristojnosti, skupaj s finančnimi viri in administrativnimi strukturami, iz državnega na lokalni nivo.

Glavni namen pri ustanovitvi pokrajin je selitev nalog in pristojnosti, skupaj s finančnimi viri in administrativnimi strukturami, iz državnega na lokalni nivo.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki jo vodi minister dr. Ivan Žagar, izpostavlja potrebo po ustanovitvi pokrajin. Slovenska ustava je bila v zvezi s pokrajinami spremenjena že junija 2006 in sicer v 121., 140. in 143. členu in prav te spremembe so omogočile začetek postopkov za ustanovitev pokrajin v Sloveniji. Z novim 143. členom je določeno, da je pokrajina samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena za opravljanje lokalnih zadev širšega pomena in z zakonom določenih zadev regionalnega pomena.

Trenutno potekajo razprave o svežnju zakonov (zakon o pokrajinah, zakon o financiranju pokrajin,

zakon o volitvah v pokrajinah in zakon o postopku za ustanovitev pokrajin), ki pomenijo sistemski okvir za izvedbo decentralizacije funkcij oblasti in prenos upravljanja pomembnega dela javnih zadev z državne na pokrajinsko raven, za fiskalno decentralizacijo, ustanovitev pokrajin, izvolitev njihovih organov ter konstituiranje in začetek dela pokrajin. Predlog zakonodaje predvideva 14 pokrajin, kar je v tem trenutku politična realnost.

Po sprejetju svežnja pokrajinskih zakonov bodo pripravljene še zakon o ustanovitvi pokrajin, zakon o prenosu pristojnosti na pokrajine in zakon o volilnih enotah za prve volitve pokrajinskih svetov. Načrtujemo, da bodo v letu 2008 volitve v prve pokrajinske svete, pokrajine, kot vmesna raven lokalne samouprave med državo in občinami pa bodo predvidoma začele delovati s 1. 1. 2009. Ustanovitev pokrajin vplivala na hitrejši, policentrični in skladnejši regionalni razvoj, decentralizacijo naše države in na še bolj optimalno črpanje sredstev iz evropskih skladov. Čas za spreminjanje lokalne samouprave v Sloveniji je vsekakor dozorel – to so dokazale tudi politične stranke, ki so uspele doseči konsenz glede sprememb ustave, s čemer so olajšale pot do samih pokrajin.

MR

V okviru terenske seje Vlade RS se je minister, pristojen za področje lokalne samouprave in regionalne politike, dr. Ivan Žagar, v Spacalovi galeriji gradu Štanjel sestal z župani, predstavniki občin in zainteresirano javnostjo. Na delovnem srečanju so se pogovarjali o aktualnem paketu predlogov zakonov o pokrajinah in regionalnih spodbudah.

Od letos nova pospeševalna perioda strukturne in regionalne politike EU

Koliko finančnih sredstev bo iztržila Slovenija in koliko lastnih sredstev ima na voljo Služba?

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR), ki jo vodi minister dr. Ivan Žagar, je v sodelovanju z resornimi ministrstvi za novo finančno perspektivo za obdobje 2007-2013 pripravila programske dokumente, ki predstavljajo podlago za črpanje evropskih sredstev. Gre za Nacionalni strateški referenčni okvir, ki predstavlja splošno strategijo in cilje Republike Slovenije in je konkretnije razdelan v treh operativnih programih: Operativnem programu krepitve regionalnih razvojnih potencialov, Operativnem programu razvoja človeških virov in Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture.

Navedeni dokumenti usmerjajo pretežni del razpoložljivih sredstev kohezijske politike v letih 2007-2013, to je 4,1 milijarde evrov, preostalih 104 milijonov evrov pa se nanaša na

področje teritorialnega sodelovanja oz. t.i. Cilja 3, kamor uvrščamo čezmejnne programe, ki so finančno in strateško najpomembnejši (97 milijonov evrov) ter transnacionalne in medregionalne programe. Za Cilj 3 se programi pripravljajo v sodelovanju s partnerji iz drugih držav, zajemajo pa 13 operativnih programov, v okviru katerih Slovenija uspešno zastopa svoje nacionalne interese. Gre za čezmejnne operative programe, transnacionalne operative programe in medregionalne operative programe.

V okviru prvih treh operativnih programov, ki so tudi finančno najtežji, se 39,9% predvideva za področje infrastrukture, 18,4% za področje razvoja človeških virov, preostalih 41,7% pa za krepitev regionalnih razvojnih potencialov, to je tako razvoja regij, kot spodbujanja raziskav

in razvoja, podjetništva, razvoja gospodarske infrastrukture ter sofinanciranja investicij za boljše izkoriščanje naravnih in kulturnih potencialov, vključno s turizmom.

Za 4. razvojno prioriteto, t.j. Razvoj regij, je v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov, ki jo bo izvajala SVLR, za celotno obdobje 2007-2013, namenjenih 619 mio EUR, od tega 586 mio EUR za Regionalne razvojne programe in 33 mio EUR za Razvoj obmejnih območij s Hrvaško. Sredstva prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« so namenjena projektom, ki jih kot prednostne določijo samoupravne lokalne skupnosti oziroma regije na svojih Svetih regij (omenjena prednostna usmeritev se za razliko od vseh ostalih izvaja po t.i. »bottom-up« principu).

MR

Minister dr. Ivan Žagar na Bledu z župani o aktualnih zadevah na področju občin

Minister vladne službe za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) dr. Ivan Žagar je na Bledu, 13. aprila, s pozdravnim nagovorom začel strokovni posvet Dnevi županov. Na omenjenem posvetu se je zbralo veliko število županov, podžupanov in predstavnikov občin. Predstavil je tri najpomembnejša področja, na katerih nastajajo novosti za razvoj občin in države. Tako je beseda tekla o novem zakonu o financiranju občin, o neposrednih spodbudah in ustanavljanju pokrajin.

Z novo zakonodajo si v SVLR prizadevamo urediti sistemsko financiranje na način, da imajo občine dodatni manevrski prostor in same avtonomno uporabljajo sredstva za izvajanje svojih razvojnih usmeritev. Tako občine pri sprejemanju proračunov aktivno vstopajo v pogajalsko politiko v delu, ki je namenjen za tekoče financiranje nalog. Korak naprej je bil narejen tudi na področju neposrednih spodbud, kjer se občine prav tako avtonomno odločajo, za katere projekte bodo sredstva porabile.

Še posebej intenzivne pa so priprave na ustanavljanje pokrajin, katerih glavni namen je selitev nalog in pristojnosti iz državnega na lokalni nivo skupaj s finančnimi viri in administrativnimi strukturami. Ustanovitev pokrajin bo vplivala na hitrejši, policentrični in skladnejši regionalni razvoj.

»Prvi paket zakonodaje je že v zaključni fazi, čaka pa nas še izjemno naporno delo, ki je povezano s spreminjanem celotne področne

zakonodaje,« je pojasnil minister dr. Ivan Žagar in nadaljeval, da je zakon o ustanovitvi pokrajin v osnutku že pripravljen, pri pripravi predloga zakona pa bodo upoštevani tudi predlogi iz razprav.

»Politično je konsenz, ki podpira ustanovitev pokrajin, še vedno prisoten« je dejal minister in nadaljeval, da se lahko ustanovitev pokrajin odmakne za nedoločen čas, če ta trenutek zamudimo. V SVLR načrtujemo, da bodo v letu 2008 volitve v prve pokrajinske svete, pokrajine, kot vmesna raven lokalne samouprave med državo in občinami, pa bodo predvidoma začele delovati s 1. 1. 2009. Sicer pa gre pri uvajanju pokrajin za spremembe pri upravljanju javnih zadev v državi oziroma za spremembe izvajanja oblasti. Velik del javnih funkcij, ki se trenutno izvajajo na ravni državnih organov, se bodo po ustanovitvi pokrajin izvajale

Bled

in upravljale na lokalni ravni.

Na področju opredelitve pristojnosti, ki se prenašajo, se pojavljajo vprašanja pri usklajevanju zakonodaje. Država bo prepustila občinam, da se dogovorijo, kaj bodo opredelile kot lokalno zadevo širšega pomena, ki spada pod pristojnosti pokrajine. Tako bodo tudi pokrajine med seboj različne po pristojnostih, saj se bodo organi občin in posamezne pokrajine sami dogovorili, kje obstaja širši interes.

Marina Rojko

Začelo se j

Naslov je morbiden, priznam, a brez nenehnega ponavljanja takih in podobnih svaril bodo ukrepi iz resolucije in obdobjnega načrta varnosti cestnega prometa ostali bolj ali manj mrtva črka na papirju.

V zadnjih 15 letih smo v Sloveniji z načrtnim in strokovnim delom sicer uspeli prepoloviti število mrtvih udeležencev cestnega prometa. V zadnjih dveh letih pa se stanje varnosti cestnega prometa - za razliko od drugih evropskih držav - žal ne izboljšuje. V lanskem letu so na slovenskih cestah umrli štirje udeleženci več kot v letu 2005, trend poslabševanja pa se je v prvih dveh mesecih letošnjega leta nadaljeval; umrlo je 38 oziroma kar 15 udeležencev cestnega prometa več kot v januarju in februarju 2006. (Podrobnosti navajam v komentarjih in tabelah.)

Koordiniramo varnostne procese...

Državni zbor je decembra lani sprejel Resolucijo o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa s ciljem, da v petih letih - to je do leta 2011 - prepolovimo število mrtvih. Vlada Republike Slovenije pa je februarja letos sprejela tudi obdobjni načrt za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letu 2007. Pri izvajanju tega načrta sodelujejo številna ministrstva, katerih pristojnosti so neposredno povezane s prometnimi nesrečami, njihovimi vzroki ter posledicami. Na ta način si skladno s prakso in priporočili najbolj varnih evropskih držav delimo obveznosti ter soodgovornost za stanje varnosti skupaj z lokalnimi skupnostmi, podjetji, civilno družbo in nenazadnje z neposrednimi udeleženci cestnega prometa. Z Resolucijo o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa je bila Ministrstvu za promet zaupana vloga koordiniranja naših skupnih prometno varnostnih procesov.

... uveljavljamo skupno odgovornost

Na področju varnosti cestnega prometa je v evropskem prostoru uveljavljena skupna odgovornost. Skupna odgovornost ne le Ministrstva za promet in Ministrstva za notranje zadeve, katerih službe in posamezniki po naši oceni vsakodnevno zelo intenzivno in dobro sodelujejo, temveč tudi vseh tistih ministrstev ter njihovih organizacij, ki so kakorkoli posredno ali neposredno povezani z varnostjo cestnega prometa. V ta sklop soodgovornih organizacij sodijo tudi občine, različna združenja civilne družbe, podjetja ter posameznik kot udeleženec cestnega prometa. Nena zadnje je bilo slabo in nesprejemljivo sta-

e dvajset najbolj krvavih vikendov v letu

Najpogostejši dejavniki prometnih nesreč

1. mrtvi:

– neprilagojena hitrost –	111
– nepravilna stran oz. smer vožnje –	55
– neupoštevanje pravil o prednosti –	39
– nepravilno prehitevanje –	23
– nepravilnosti pešcev –	10
– nepravilni premiki z vozilom –	8
– drugi vzroki –	16

2. hudo telesno poškodovani:

– neprilagojena hitrost –	433
– neupoštevanje pravil o prednosti –	245
– nepravilna stran oz. smer vožnje –	269
– nepravilno prehitevanje –	65
– nepravilni premiki z vozilom –	51
– nepravilnosti pešcev –	36
– neustrezna varnostna razdalja –	11
– drugi vzroki –	110

3. lahko telesno poškodovani:

– neprilagojena hitrost –	3942
– neupoštevanje pravil o prednosti –	3461
– neustrezna varnostna razdalja –	2664
– nepravilna stran oz. smer vožnje –	2128
– nepravilni premiki z vozilom –	974
– nepravilno prehitevanje –	555
– nepravilnosti pešcev –	126
– drugi vzroki –	1005

4. vrsta udeležencev

V prometnih nesrečah je umrlo največ:

– voznikov osebnih avtomobilov –	96
– potnikov –	55
– pešcev –	36
– kolesarjev –	14
– voznikov motornih koles –	42
– voznikov koles z motorjem –	12

5. mrtvi v prometnih nesrečah glede na kategorijo ceste

V prometnih nesrečah je največ udeležencev umrlo:

– v naseljih –	76
– na regionalnih cestah –	73
– na glavnih cestah –	59
– na avtocestah –	28
– na lokalnih cestah –	20
– na hitrih cestah –	5

nje varnosti cestnega prometa v letu 2006 posledica povečanja števila mrtvih za več kot tretjino, ponekod pa celo več kot za polovico, predvsem v občinah Podravske, Pomurske, Goriške ter Obalno kraške regije. Na teh območjih je potrebno že načrtovane aktivnosti še povečati.

Štejejo samo rezultati

V Ministrstvu za promet se zavedamo, da ob vseh teh organizacijah, načrtih in številnih sestankih na koncu štejejo le dejanja in rezultati, ki se merijo v številu mrtvih in poškodovanih. Rezultati siceršnjih prometno varnostnih aktivnosti - z izjemo groženj pred novimi in višjimi zakonskimi kaznimi, povečanega policijskega nadzora na cestah ter preventivnih aktivnosti v medijih - se praviloma kažejo šele v daljšem obdobju po sistematičnem in načrtnem izvajanju različnih prometno varnostnih akcij ter ukrepov.

Menimo, da trenutno slabo in nesprejemljivo stanje varnosti prometa ne bi smelo zмести načrtnega, strokovnega in na dolgi rok usmerjenega izvajanja prometno varnostnih aktivnosti. Pri tem smo in bomo ostali dosledni. To pa seveda ne pomeni, da ustreznost načrtov in ukrepov ne bomo preverjali in jih po potrebi tudi prilagajali prihodnjim prometno varnostnim razmeram.

Pa še to:

Kot se boste lahko prepričali iz statističnih podatkov, se dve tretjini nesreč s smrtnim izidom zgodi prav v domačem okolju! Naj bo to opozorilo, ki si ga velja vzeti k srcu. Še zlasti sedaj, pred prihajajočo letno sezono, ko bodo »vše« ceste – vsaj ob vikendih – preplavili še kolesarji in motoristi.

mag. Janez Božič,
minister za promet

Mi in EU

Evropska komisija si je zastavila ambiciozen cilj, po katerem naj bi v obdobju od leta 2001 do leta 2010 zmanjšali število smrtnih žrtev na cestah od 50.000 na 25.000, torej za 50 odstotkov (prepolovitev števila mrtvih smo si, kot že rečeno, v Resoluciji o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa zadali tudi mi). Nekatere države (npr. Luksemburg, Francija in Portugalska) so že blizu tega cilja, Slovenija pa je med 27 državami članicami na 20. mestu.

V letu 2006 je bilo v EU povprečno 86 smrtnih žrtev na milijon prebivalcev. Slovenija je bila s 128 smrtnimi žrtvami na milijon prebivalcev v zadnji tretjini.

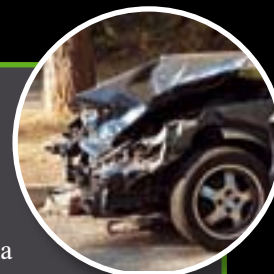

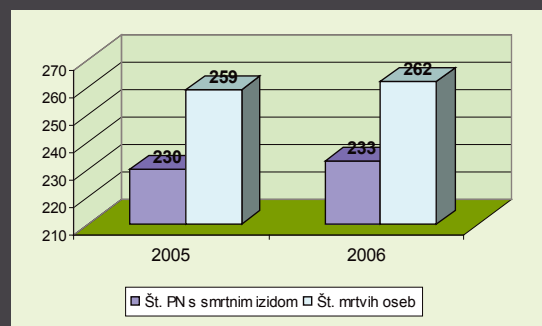
Tabela 1: Pregled prometnih nesreč in posledic v obdobju 2004-2006

	Prometne nesreče				Posledice		
	Vse nesreče	Nesreče s smrtnim izidom	Nesreč s telesnimi poškod.	Nesreče z mater. škodo	Mrtvi	Hudo telesno poškod.	Lahko telesno poškod.
2004	43.004	254	12.467	30.283	274	1.391	17.332
2005	31.094	230	10.079	20.785	259	1.266	13.048
2006	31.569	233	10.990	20.346	262	1.220	14.855
Primerjava 06/05	0 %	+ 2 %	+ 6 %	- 4 %	+ 2 %	- 6 %	+ 11 %

Varnost cestnega prometa za obdobje januar-februar 2007/2006

V mesecu januarju in februarju 2007 je bilo obravnavanih 3.919 vseh prometnih nesreč.

Grafikon 1: Prometne nesreče s smrtnim izidom in število mrtvih oseb v teh nesrečah

Glede na vrsto prometne nesreče oz. posledico je stanje naslednje:

- s smrtnim izidom je bilo 34 prometnih nesreč ali za 79 odstotkov več kot v enakem obdobju lani
- s telesno poškodovanimi je bilo 1.374 nesreč, ter
- z materialno škodo 2.511 prometnih nesreč.

V teh nesrečah je:

- 38 (23) ljudi umrlo,
- 122 (131) jih je bilo hudo telesno poškodovanih ali za 7 % manj,
- 1.977 (2.071) lahko telesno poškodovanih ali za 5 % manj.

Prometne nesreče in posledice:

	Število prometnih nesreč	število prometnih nesreč s smrtnim izidom	število prometnih nesreč s tel. pošk.	število prometnih nesreč z mat. škodo	umrli	hudo tel. pošk.	lahko tel. pošk.
2006	4.824	19	1.444	3.361	23	131	2.071
2007	3.919	34	1.374	2.511	38	122	1.977

ŽUPAN OBČINE LITJA - **FRANCI ROKAVEC**

Brez uspešnega gospodarskega razvoja ni uspešne občine

Župan občine Litija Franci Rokavec pravi, da je vesel, da je bila na lokalnih volitvah izražena predvsem volja volilk in volilcev občine Litija, da je njegovo delo na ravni občine, na ravni državnega zbora in na vladnem področju pripeljalo do dejstva, da je v funkciji župana lahko vse te izkušnje prenesel na lokalno okolje. Načrtov mu vsekakor ne manjka. Predstavljamo vam Francija Rokavca, poslanca Slovenske ljudske stranke v več mandatih, državnega sekretarja Službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko in člana Izvršilnega odbora SLS ter župana občine Litija.

Kaj za vas pomeni zaupanje občanov občine Litija in kdo je po vašem mnenju najbolj zaslužen za vašo izvolitev?

Ocenjujem, da je bilo izkazano zaupanje na lokalnih volitvah izraženo predvsem z vidika ugotovitve volilk in volilcev, da sem že pri dosedanem delu tako na ravni občine kot na ravni državnega zbora in na vladnem področju lahko naredil dolo-

čene premike. Ti premiki so bili verjetno vzrok, da so volivke in volivci ugotovili, da bi kot župan vse te izkušnje lahko prenesel tudi na lokalno okolje. Verjetno pa je tudi poznavanje vseh teh med seboj povezujočih institucij, ki so še kako pomembne za razvoj lokalne samouprave, tudi naredilo podlago za uspešno delovanje lokalne skupnosti za realizacijo projektov, ki sem jih volivkam in vo-

Osebna izkaznica

Franci Rokavec se je rodil 12. septembra 1963, v Ljubljani.

Izkušnje:

- 1990 - Aktiven na področju delovanja lokalne samouprave
- 1990 - 1994 Član Izvršnega sveta za področje kmetijstva in razvoja podeželja, v tem obdobju tudi član občinske skupščine
- 1994 - 1998 Predsednik občinskega sveta
- 1996-2000 Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije
- 2000-2004 Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije
- 2000 - 2004 Kot poslanec je bil član Ustavne komisije, v okviru katere je posebno pozornost namenil spremembam Ustave RS na področju regionalizma, referendumu, ljudske iniciative in vključevanju Slovenije v EU
- 998 - 2002 Predsednik nadzornega odbora občine Litija
- 2002 - Občinski svetnik

Razrešitev Francija Rokavca s funkcije državnega sekretarja v SVLR

Vlada Republike Slovenije na redni seji 15.03.2007 sprejela in potrdila odstop državnega sekretarja v Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko Francija Rokavca.

Zakon o Vladi Republike Slovenije v 24. členu določa, da državnemu sekretarju preneha funkcija z razrešitvijo, z odstopom ali s prenehanjem funkcije tistega, ki ga je predlagal v imenovanje.

Minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko je predlagal Vladi Republike Slovenije, naj se Francija Rokavca z današnjim dnem razreši s funkcije državnega sekretarja, ki jo je opravljal od 23.12.2004.

livcem obljubil. Za mojo izvolitev so zaslužni vsi, ki so delali v občinskem odboru SLS Litija in se zavzemali za izvedbo tistih nalog, ki so bile jasno začrtane in smo jih obljubili volivkam in volivcem že v preteklosti v stranki, pa tudi jaz osebno.

Kako, koliko in na kakšen način vam je pri vaši izvolitvi stala ob strani SLS?

V lokalnem okolju in kot stranka mi je SLS ves čas stala ob strani in tudi vse moje delovanje je povezano z SLS. Menim, da je vsak, ki je član SLS, po svojih zmožnostih in močeh prispeval in mora prispevati k podobi in oblikovanju stranke, zato si brez stranke začrtanih rezultatov ni možno predstavljati.

Kaj vse nameravate urediti v naslednjih štirih letih? Kaj bi izpostavili kot prednostno nalogo, ki ste si jo zadali na začetku vašega prvega mandata?

Predvsem najprej z določeno reorganizacijo občine želim vzpostaviti pogoje za uspešno izvajanje ključnih nalog. Ključne naloge občine Litija, ki ima tudi geometrično središče Slovenije, so: zagotoviti urejeno cestno povezavo z glavnim mestom, odpiranje Litije navzven in povezovanje s sosednjimi občinami, tudi v okviru regionalnega razvoja in seveda tudi pri oblikovanju središčne regije, ki bi na nek način povezala občine v tem osrednje slovenskem prostoru ob napovedani regionalizaciji Slovenije. Hkrati pa bomo poizkušali narediti vse, da bomo v Litijo na dolgi rok pripeljali visoko šolo. V tem mandatu nameravamo ustanoviti varstveno delovni center, gerontološki center, in dom ostarelih občanov v Litiji ter zagotoviti ustrezne pogoje za razvoj gospodarstva in podjetništva. Brez tega si nobena lokalna skupnost ne more predstavljati tudi hitrejšega razvoja v prihodnje. Seveda je še cela vrsta drugih nalog, ki so opredeljene v dolgoročnem razvoju občine, ki ga je občina javno predstavila v mesecu marcu. Ta načrt je podlaga za oblikovanje razvojnih kakor tudi prostorskih prioritet občine v obdobju 2007 - 2015.

Ali menite, da je kombinacija župana in državnega sekretarja, nadgradnja lokalnih prizadevanj in projektov z usmeritvami države?

Ta kombinacija je uspešna, če je vsaka funkcija porazdeljena tako, da jo lahko posameznik opravlja kot eno. Sam sem se že pred volitvami odločil in to tudi sporočil volivcem, da bom funkcijo župana opravljal poklicno in se bom posvetil samo občankam in občanom v občini Litija. Seveda so določene naloge, ki so bile povezane s pripravo pokrajinske

Občina Litija

Število prebivalcev:
14.518 (December 2005)

Povprečna mesečna plača:
230.634 SIT
(bruto - December 2004)

Število gospodinjstev: **6.319**
(2002)

Velikost občine:
316,3 km²

Župan:
Franci Rokavec

Število občinskih svetnikov:
23

Vir: Statistični urad
Republike Slovenije, Zavod
Republike Slovenije za
zaposlovanje

zakonodaje, prepletene z mojim dosedanjim delom, tako da dela, ki sem ga opravljal kot državni sekretar do 16. februarja, ko sem dal odstop, ni bilo možno prekiniti kar naslednji dan po volitvah, ker bi to pomenilo tudi določene večje motnje. Po 15. marcu, ko je vlada RS sprejela moj odstop, sem se posvetil samo županovanju, čeprav sem tudi v obdobju do tega datuma poizkušal storiti vse, da se že začete naloge realizirale.

Uspešnost občine je prav gotovo v veliki meri odvisna od gospodarske rasti znotraj občine. Tega se kot župan verjetno močno zavedate. Ali poleg občinskih in državnih proračunskih sredstev vanj nameravate investirati mogoče tudi kaj evropskih sredstev? Kakšni so vaši načrti na tem področju?

V celoti se zavedam, da brez uspešnega gospodarskega razvoja tudi ni uspešne občine. V ta namen smo že v začetku mandata sprejeli kar nekaj pomembnih odločitev v občini. Znižali smo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, tako da s tem dodatno ne obremenjujemo gospodarstva in podjetništva. Hkrati smo bistveno znižali komunalni prispevek in menim, da je trenutno v občini Litija najnižji komunalni prispevek za vlaganje v obrtne in podjetniške dejavnosti v vsej državi. S temi ukrepi želimo ustvariti podjetništvu in obrti bistveno bolj prijazno okolje. Sedaj smo v pripravi oblikovanja štipendijske sheme na področju območnega razvojnega partnerstva, v katerem so občine Kamnik, Lukovica, Dol pri

Ljubljani, Moravče, Litija, Šmartno pri Litiji in Radeče. Pri pripravi dolgoročnega plana občine in strategije prostorskega razvoja pa želimo opredeliti vsa tista »vitalna zemljišča«, ki bi lahko služila za oblikovanje določenih gospodarskih, predvsem pa poslovnih podjetniških con. S temi vlaganji bi v prihodnje te cone lahko urejali tudi v sodelovanju s sredstvi evropskih skladov predvsem z vidika regionalnega razvoja. Tako bi pripravili pogoje, da bi lahko privabili nove potencialne investitorje, ki bi vlagali svoje znanje in svoje programe na našem območju, hkrati pa seveda pripomogli k ustvarjanju nove dodane vrednosti izven Ljubljane oziroma večjih centrov. Menimo, da je to območje, ki je približno 30 minut oddaljeno od Ljubljane, zanimivo in ob ureditvi glavne cestne povezave kot nalašč primerno za vlaganje kapitala, ki je sprejemljivo za okolje.

Za uspešno županovanje je zagotovo tudi bistveno sodelovanje z državo. Kako ste si zamislili to sodelovanje?

Predvsem si to sodelovanje predstavljam na način, da ima občina na vseh področjih, ki jih pokrivajo ministristva, svojo vizijo razvoja. V tem delu bomo poizkušali skupaj s sodelavci vzpostaviti vse stike s posameznimi resorji na ministrstvih in tudi z drugimi državnimi inštitucijami, agencijami, skladi, skupaj tudi z regionalnimi inštitucijami da bi lahko na tak način, v okviru takšnega sodelovanja in sodelovanja, ki bo na nek način izhajalo iz že sprejetih državnih dokumentov, vzpostavili naj-

bolj ugodno pozicijo za razreševanje problemov kakor tudi za izvedbo načrtov in programov na posameznih področjih.

Kako je zastavljen ekonomsko gospodarski razvoj občine?

Občina v tem trenutku sloni na tekstilni, kovinarski in lesni industriji in trgovini. Predvsem imamo v evropskem merilu spoštovano Predilnico Litija, ki je na nek način nosilec razvoja na področju tekstila v Sloveniji. Menim, da je na tem področju potrebno iskati nove priložnosti, tega je sposobna tudi ekipa, ki v tem trenutku vodi to firmo. Hkrati pa imamo na kovinarskem in lesnem področju celo paleto sposobnih podjetnikov, ki imajo znanje, energijo in pripravljenost vlagati v nove programe. Tiste, ki so na nek način nosilci bodočega razvoja, je potrebno dodatno stimulirati, da bodo lahko vse tiste priložnosti, ki jih imajo, tudi izkoristili. Istočasno pa je potrebno omogočiti tudi dotok vseh tistih novih programov, ki v tem trenutku še niso v našem okolju in so z okoljskega vidika zanimivi za razvoj.

Ali štejete, da je vaša občina kmetijska, in če je, ali ima kmetijstvo v vaši občini perspektivo za razvoj in katere bi bile te pango?

Naša občina je po površini zelo velika, saj meri 220 km². Ima predvsem hribovska področja, seveda pa tudi nekaj ravninskega sveta. Menim, da je potrebno na tem ravninskem področju iskati take rešitve, da bodo tisti posegi, ki so predvideni na kva-

litetna zemljišča, res minimalni. Samo tako bomo poizkušali največ teh kvalitetnih zemljišč ohraniti tudi v prihodnje za kmetijsko pridelavo, hkrati pa usmeriti ukrepe pri vzpodbudah v panogi govedoreje in lesne dejavnosti, in razvijati priložnosti, da z dopolnilnimi dejavnostmi in dodatnim razvojem turizma pospešimo tudi ta razvoj in priložnosti na podeželju.

Za vsako napredno inštitucijo so zelo pomembni projekti za bodoče, kar verjetno tudi velja za vašo občino. Kateri so ti projekti?

Teh projektov, ki smo jih opredelili v dolgoročnem razvojnem programu občine, je veliko. Že prej sva se dotaknila vprašanja gospodarskih prioritet in prioritet na področju podjetništva. Če bomo imeli višjo dodano vrednost, imeli višjo zaposljivost, ustvarili višje dohodke, potem bomo toliko lažje premagovali socialne probleme, ker jih bo manj oziroma bomo zanje lahko namenili več sredstev. Prioriteta je predvsem infrastrukturna povezanost občine, ki je tako rekoč na pragu Ljubljane, vendar s prometnimi povezavami še vedno neustrezno urejena. Predvsem s tem mislim glavno cestno povezavo, ker upam, da se bo v doglednem obdobju petih let le uredila. Pred nami je zelo velik izziv z okoljskega vidika in trajnostnega razvoja narediti ustrezno sinergijo pri načrtovani izgradnji verige hidroelektrarn na srednji Savi, ki bi najbolj prizadela našo občino. Hkrati pa je lahko to tudi priložnost razvoju in ureditvi

povezav med obema bregovima reke Save, saj ta reka našo občino povezuje ali pa ločuje kar v dolžini okoli 40 km. Prav tako je izredno pomemben razvoj železniških povezav. Hkrati pa vidimo vključno z geometričnem središčem Slovenije veliko priložnost razvoja turizma, predvsem povezanosti vseh ključnih turističnih biserov kot je Oglarska dežela na Dolah, lepot Žanboha pri Polšniku, predstavitve Konjščice, dežele pod Kaplovim hribom, rudnik Sitarevec, ki je v neposredni bližini Litije. Z vsemi temi naravnimi potenciali bi želeli izboljšati promocijo in turistično ponudbo in iz tega vidika graditi na celostnem razvoju podeželja. Med te projekte sodi tudi že prej omenjena visoka šola. Če bomo zagotovili dvig intelektualnega potenciala bomo lahko zagotovili še dodaten dvig na kulturnem področju, kjer imamo v zadnjem času znane vrhunske skupine (zbor Sv. Nikolaja), kot tudi na področju športa.

Napovedali ste nekaj novih programov in projektov, ali verjame, da vam bo uresničiti vse ali le del napovedanega?

Osebnostno menim, da je potrebno pri resnem pristopu imeti vizijo in z vizijo projekte. Vendar življenje teče naprej in skoraj nikoli se tisto, kar si načrtamo v popolnosti, ne uresniči. S časom se stvari tudi spreminjajo. Vse projekte bo gotovo težko uresničiti, sam osebno se bom zelo angažiral, da bi jih uresničili čim več, vendar bo čas sam pokazal, ali je določena rešitev, ki je danes kvalitetna in dobra, mogoče jutri že zastarela, in so potrebne tudi drugačne rešitve.

Eden od pomembnih dejavnikov je gotovo tudi turistična dejavnost. Ali ste tudi na tem področju naredili kakšen korak naprej?

V prihodnosti vidim veliko priložnost pri razvoju turistične dejavnosti. Ne mislim, da bi večji del prihodka lahko ustvarili iz naslova turizma, vendar glede na tisto ponudbo, ki jo imamo v tem trenutku, menim, da bi morali najmanj za 100% povečati možnosti in ponudbo, ki jo imamo, in je realno dosegljiva. Imamo nekaj dobrih gostiln, nekaj dobrih kapacitet, ki jih je potrebno samo še dopolniti z novimi nosilci oz. nadaljevati pri tistih, ki so že sedaj uspešni. Če bomo znali povezati vse te naravne bisere z enotno ponudbo in to na ustrezen način tudi promovirati javnosti, potem sem prepričan, da lahko tukaj naredimo potreben preboj.

Brez mladih, njihovega izobraževanja ter vzgoje ni napredka. Kako je v vaši občini poskrbljeno za to?

Tega se popolnoma zavedamo in iz tega vidika imamo predviden zelo ambiciozen projekt ustanovitve visoke šole. Vidimo, kaj je prinesla v samo Litijo gimnazija, ki je bila ustanovljena leta 97 in po teh 10 letih lahko ugotovimo, da je naša litijska gimnazija med zelo kvalitetnimi in zato zelo poznanimi gimnazijami v slovenskem merilu. Posredni učinek je zelo pomemben, ker prinaša rezultate tako na področju kulture kot športa. Zato menimo, da je čas, da še naprej gradimo na projektu ustanovitve visoke šole. Z ustreznimi študiji želimo priti do najbolj optimalnega programa in posledično najbolj optimalne navezave na eno od fakultet, ki so v naši neposredni bližini. S to decentralizacijo želimo ustvariti pogoje za pestrejšo ponudbo programov, hkrati pa zagotoviti, da bo ta program čim bolj kompatibilen z našimi lokalnimi in regijskimi pričakovanji ter kadrovskimi potrebami našega gospodarstva.

Kako boste na občinski ravni skrbeli za socialno in zdravstveno varstvo starejših občanov?

V tem trenutku imamo odprtih na tem področju kar dosti vprašanj. Predvsem imamo v domu Tise, ki je sicer v sosednji občini Šmartno, vendar je to dom obeh občin, kar

40 prosilcev, ki čakajo na namestitev v domu. Kapacitete tega doma so prenormirane in s tega vidika vodimo aktivnosti, da bi skupaj s potencialnim investitorjem v prihodnje zgradili gerontološki center, se pravi dnevno varstvo starejših in varovana stanovanja, v nadaljnjem delu pa to dopolnili z domom za starejše občane. Pričakujemo, da bomo že v letošnjem letu začeli skupaj s potencialnimi investitorji in vlagatelji z določenimi aktivnostmi, ki pa se bodo potem v letu 2008 in 2009 tudi realizirale. Na dolgi rok pa želimo zagotoviti kar nekaj teh socialnih kapacitet ne samo za območje naše in sosednje občine, temveč tudi za širšo regijo. Omenil bi tudi zagotovitev prostorov za varstveno delovni center, ki je že dolgo let pričakovan v naši občini, sedaj se odpira tudi možnost, da bi skupaj z investitorjem pridobili tudi te prostore.

Kako ocenjujete, da bo vplival nov zakon o financiranju občin na male občine in kaj ta zakon pomeni za vašo občino?

Za našo občino ta zakon gotovo pomeni pomembno spremembo v pozitivni smeri. Slovenija je z ustvarjanjem prihodkov tako neenakomerno porazdeljena, da se velika večina teh prihodkov ustvari v Ljubljani in še v

nekaterih drugih centrih. Razvojne razlike znotraj ljubljanske urbane regije so med mestom in posamezno občino, konkretno med občino Litija in Ljubljano, kar 1 proti 10. Tako velika je razlika razvojnih možnosti in s tega vidika je sam zakon o financiranju občin naredil dolgo pričakovano potrebno rešitev in ne, kot se poskuša nakazati s strani treh ali štirih občin, da so jim bila sredstva odvzeta. Zakon je prinesel to, da se je denar bolj enakomerno porazdelil – z novim zakonom so zagotovljeni enakopravnejši pogoji med občinami za izvajanje nujnih zakonskih nalog.

Kaj bi morala storiti SLS, da bi bila tako uspešna, kot je na lokalnem, tudi na državnem nivoju?

Mislim, da je potrebno, da stranka predvsem poskuša odgovoriti na zelo pomembno vprašanje, ki so ga postavili volivci na lokalnih volitvah. Volivci si želijo konkretnih rešitev in dejanj. Verjetno se bo ta trend nadaljeval na državnoborskih volitvah. Če bomo znali pričakovanja volivcev kot stranka zadovoljiti in ponuditi takšno blagovno znamko, ki bo verodostojna do volivcev, potem bomo lahko uspešni tudi na državnoborskih volitvah.

ŽUPANJA OBČINE SLOVENSKA BISTRICA - IRENA MAJGEN

Rada hodim med ljudi, po občini in po vasi ter ljudi dobro poznam

Irena Majcen, županja občine Slovenska Bistrica, je za bralce SLS Odmev spregovorila o svoji poti od kmetijske pospeševalke, predsednice mestne krajevne skupnosti, zaposlene na občini do ponovne izvolitve za županjo na listi SLS. Kot poudarja, bo s skupnimi močmi, enotnim nastopom ter delom na občini Slovenska Bistrica možno doseči zastavljene cilje.

Volitve so bile zelo napete, vendar ste že v prvem krogu premagali svojega tekmeca. Kaj je bilo po vašem mnenju to, kar je glasove prevesilo na vašo stran?

Na volitvah leta 2006 nas je bilo 5 kandidatov in smo imeli le en krog. Na nadomestnih volitvah leta 2005 pa nas je bilo 5 kandidatov in dva kroga. Takrat je bilo med krogoma 14 dni in je bilo zelo naporno.

Kaj za vas pomeni večinsko zaupanje občanov občine Slovenska Bistrica?

Zavezo, da je potrebno obljube, dane v predvolilnem času, v čim večji

meri tudi uresničiti.

Kako, koliko in na kakšen način vam je ob strani pri izvolitvi stala SLS?

V letu 2005 sem bila kandidatka SLS s podporo DeSUS. Takrat so mi člani naše stranke in nekateri somišljeniki močno stali ob strani. Rezultat je bil ta, da smo s skupnimi močmi prepričali volivce. V letu 2006 sem bila skupna kandidatka strank SLS, DeSUS, NSi s podporo stranke SMS. S skupnimi močmi smo delali na predstavitvi županje kot tudi na predstavitvi kandidatov za občinski svet. Druženje v času pred volitvami nas je zelo zblížalo,

Življenjepis

Irena Majcen se je rodila 2. marca 1958 v Novem mestu. Po končani osnovni šoli in gimnaziji je leta 1980 diplomirala na Biotehnični fakulteti v Ljubljani in se 1981 leta, stara še ne 23 let, zaposlila na Kmetijski zadrugi v Slovenski Bistrici, kjer je skozi študij prejela stipendijo. S pomočjo zaposlenih je hitro spoznala teren takratne občine Slovenska Bistrica in ljudje so jo vzeli za svojo. Nekaj let je bila tudi vodja TOZD-a Kmetijske zadruge s 45 zaposlenimi, kasneje je delala v pospeševalni službi. V letu 1991 je bila izvoljena v Izvršni svet Občine Slovenska Bistrica, kjer se je strokovno izpopolnila, veliko pa je delala na terenu z ljudmi. V tem času sta nastala programa Razvoj Dravinjske doline in Pohorje - naš skupni prostor, kjer je pri snovanju zaključkov sodelovalo preko 1000 ljudi. Po letu 1995, ko sta se ločili občina in upravna enota, je na Upravi enoti Slovenska Bistrica prevzela vodenje oddelka za kmetijstvo, prehrano, gozdarstvo in gospodarstvo in nadomeščanje načelnice UE. Ob službi je bila aktivna na številnih področjih. V letu 1992 je kandidirala za poslanko na listi SLS. V prvem mandatu leta 1995, je bila prav tako na listi SLS izvoljena v Občinski svet, vendar je, tako kot njeni sodelavci, zaradi zakonskih ovir morala izstopiti iz njega. Bila je predsednica Krajevne skupnosti Alfonz Šarh v drugem mandatu (6 let), predsednica sveta Zavoda za KTV in predsednica upravnega odbora Kmetijske zadruge več kot 10 let. Sedaj je članica Programskega odbora statistične regije za Podravje, in še bi lahko naštevali. Za županjo občine Slovenska Bistrica je kandidirala in bila izvoljena na nadomestnih volitvah za župana občine Slovenska Bistrica 20.03.2005. Funkcijo županje je pričela opravljati 01.04.2005.

S partnerjem Slavkom, ki je samostojni podjetnik avtoprevoznik imata študentko Nejo in gimnazijca Tomija. Skozi družino je dobro seznanjena s problematiko varstva in šolstva v občini, s težavami obrti in podjetništva. V prostem času uživa v smučanju, planinari in se družijo s prijatelji.

Delo z ljudmi ji je v veselje in pravi, da se pri takem delu vedno znova nekaj naučiš in pogosto ob poslušanju življenjskih zgodb pomagaš sogovorniku in sebi.

Nikoli v življenju ni tako hudo, da bi bilo potrebno obupati. Težave zaupaj prijateljem in lažje jih boš premagoval.

zato same volitve niso prinesle slabih srečanj ali občutkov.

Kaj bi izpostavili kot prednostno nalogo, ki ste si jo zadali na začetku vašega mandata?

Razvoj podeželja, ureditev vasi s cestami, pločniki, razsvetljavo. Izgradnja doma starejših, izgradnja šolskega prostora, vrtcev, ureditev igrišč, uresničitev projekta Alureg in projekta Očistimo reko Dravinjo. Priprava za izgradnjo Z obvoznice v Slov.Bistrici.

Menite, da ste bili za županjo izvoljeni z veliko večino glasov zaradi projektov, ki jih predlagate za razvoj Slov. Bistrice?

Večina glasov je odraz mojega prepričanja in dela, da so projekti skupni in da se moramo vsi truditi, da bi jih uresničili. Prostor, na katerem živimo in delamo, moramo skupno urejati po naših najboljših merilih in možnostih. Skupna prizadevanja prinesejo tudi zadovoljstvo.

Kaj vse nameravate urediti v naslednjih štirih letih?

Dokončati izgradnjo druge osnovne šole v Slovenski Bistrici in zagotoviti pogoje šolanja v dislociranih šolah na podeželju. Urediti prostore za izvajanje predšolske vzgoje. Izgradnja komunalne infrastrukture-vodovodno omrežje, čistilna naprava in odlagališče komunalnih odpadkov na Pragerskem. Urejanje cest in urejanje vasi, mesta.

Uspešnost občine je prav gotovo v veliki meri odvisno od gospodarske rasti znotraj občine. Tega se kot županja verjetno močno zavedate. Ali v to področje nameravate investirati kaj občinskih in evropskih sredstev? Kakšni so vaši načrti na tem področju?

V projektu Alureg, ki je podprojekt nacionalnega projekta

Občina Slovenska Bistrica

Občina Slovenska Bistrica je med največjimi v Sloveniji. Ima okrog 25.000 prebivalcev. Središče občine je mesto Slovenska Bistrica, ki je nastalo na križišču cest med Mariborom, Celjem in Ptujem na ostankih rimskega naselja Civitas Negotiana. Ponaša se s izredno starostjo. Naselje so obzidali že okoli leta 1300. Mestne pravice je dobilo v začetku 14. stoletja. Mestu, kakor tudi današnjemu občinskemu ozemlju, je vidnejši razvoj prinesla cesta med Dunajem in Trstom. Kasnejša izgradnja železniške proge izven ožjega mestnega območja je ta razvoj korenito zavrla.

Občina Slovenska Bistrica zavzema pet naravnih območij: Polskavsko dolino, Ložniško dolino, Pohorje in Dravinjsko dolino ter seveda ožje mestno bistriško območje. Svet je izredno raznolik, pregleden in gospodarsko zanimiv; njegove turistične danosti so velike.

Mesto Slovenska Bistrica in s tem tudi občina je odlično geografsko pozicionirana, saj se mesto nahaja tik ob avtocesti Ljubljana - Maribor, v neposredni bližini pa je železniška postaja in tudi letališče Maribor.

Na območju občine je izredno veliko število naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov, ki že sedaj omogočajo kvaliteten razmah turističnih dejavnosti. Samo z odlokom zavarovanih znamenitosti in spomenikov naravne in kulturne dediščine je opredeljenih nad petsto primerov.

Na območju mesta so med najpomembnejšimi gotovo grad Slovenska Bistrica, grajski park z znamenitim gabrovim drevoredom, ostanki mestnega obzidja z ohranjenima SZ in JV vogalnima stolpoma, cerkvijo sv. Jožefa kot vzorec slatkogorskega tipa cerkvene arhitekture in obe mestni cerkvi.

Med prvovrstne naravne znamenitosti na območju občine pa spadajo: pohorski greben z znamenitimi šotnimi barji in močvirji ter značilno favno in floro, nadalje Črno jezero na Pohorju kot izrazit naravni spomenik, Maroltova jelka kot primer dendrološkega spomenika.

cca. 2/3 gospodarstva v občini (prevladuje lesno predelovalna, proizvodnja kovinskih izdelkov - aluminij in živilsko predelovalna industrija). Glavna podjetja v občini so: IMPOL, Tovarna olja GEA, Lesnina EMMI, GRANIT, SVIT, ter še številna ostala. V občini tudi uspešno opravlja dejavnost obrti okoli 800 obrtnikov.

Sicer pa se območje občine Slovenska Bistrica ponaša še z velikim bogastvom gozdov, z nasadi vinogradov in s sadjarstvom, kar vse daje temeljni pečat bodoči usmeritvi razvoja te občine. Večji kraji v občini so Spodnja Polskava, Zgornja Polskava, Pragersko ter na Pohorju Tinje, Šmartno in Kebejl.

Od kulturnih spomenikov na območju občine pa velja omeniti znana tinjska gradišča, med katerimi izstopa Ančnikovo v Jurišni vasi na Pohorju, arheološka najdišča v Veleniku, razvaline gradu Gromberg in še bi lahko naštevali. Bera kvalitetnih kulturnih spomenikov je tolikšna, da bi jih komaj lahko predstavili v ustreznem vodniku.

V gospodarstvu prevladuje predelovalna industrija, ki predstavlja

Oreh, si bomo prizadevali za izgradnjo visokošolskega inovativnega središča z modulom tehnološkega parka, širitvijo industrijske cone Bistrica jug in tehnološkimi izboljšavami proizvodnje.

Ena pomembnih gospodarskih dejavnosti vaše občine je tudi kmetijstvo. Koliko proračunskih sredstev in za kaj boste namenili temu področju? Kaj pa borba proti toči, ki je nenazadnje prizadela tudi vaš vinograd?

Za kmetijstvo bo sorazmerno namenjenih toliko sredstev kot do sedaj. Se pa sredstva, ki so namenjena kmetijstvu, strukturno spreminjajo predvsem zaradi zahtev ministrstva oz.unije. Občina je vsa leta do zdaj sofinancirala obrambo proti toči in jo bo tudi v prihodnje kot tudi delne stroške zavarovanja kmetijskih kultur. Sama sem najbolj slabe volje, ko slišim, da bi se uknilo sofinanciranje prevoza mleka z oddaljenih kmetij. Tako zelo smo se pred leti trudili in kmetom omogočili prevoz mleka, sedaj pa ni nič več posluha za njihov obstoj. Ko bodo kmetje

zapustili podeželje, bo narava hitro opravila s kulturno krajino. Za oddaljena kmetijska področja bi morali imeti več posluha.

Ali kmetijstvo sploh ima razvojno perspektivo v vaši občini in katera so ta področja? Je to morda tudi področje koriščenja lesne biomase in daljinskega ogrevanja, kot je to v vasi Kočno pri Polskavi?

Kmetijstvo je v zadnjih dvajsetih letih napravilo velik razvojni napredek. Govedoreja je bila vedno v prednosti, sadjarji in vinogradniki so opravili velik napredek. Številčno manj je prašičerejcev in vrtnarjev. Je pa dokaj veliko število ekoloških kmetij. Društvena dejavnost in življenje pa sta dobro organizirana. Tako je številna nova znanja strokovnih služb možno organizirano hitro in učinkovito prenesti na kmetije. V izgradnji je tudi tržnica v Slovenski Bistrici. Z daljinskim ogrevanjem bomo nadaljevali, saj je Pohorje pravo bogastvo lesne biomase. S temi projekti nadaljujemo na Sp.Polskavi.

Za vsako institucijo so zelo pomembni projekti za naprej. Verjetno isto velja tudi za vašo občino? Kateri so ti projekti?

Ob vseh prej naštetih razvojnih projektih bo država uredila upravni center v Slovenski Bistrici, občina in sodišče morata omogočiti nemoten dostop invalidom z izgradnjo dvigala.

Občina pod vašim vodstvom slovi kot urejena in čista. Verjetno je takšen sloves posledica natančno premišljene strategije urejanja okolja. Kolikšna proračunska sredstva namenjate temu področju in kaj vse ste uspeli urediti v zadnjih dveh letih?

Urejeno zbiranje in odvažanje komunalnih odpadkov je bilo uvedeno takoj po mojem prihodu na mesto županje in še danes temu sistemu namenjamo veliko pozornosti. Prizadevamo si, da bi odlagališče komunalnih odpadkov na Pragerskem zadovoljilo vse zahteve in bi obratovalo še naprej. Na podeželju urejajo središča krajevnih skupnosti in vasi posamezna društva in so zelo

uspešna. V mestu krožišča in zelene površine urejajo sodelavci na komunalnem podjetju. Društva niso tako zelo aktivna, urejajo in opozarjajo na druge pomanjkljivosti. Mesto že dalj časa ureja skupina sodelavcev, ki pobira smeti in pometa pločnike. Investirali bomo v nakup čistilnega stroja, da bo njihovo delo lažje.

Lahko kaj več poveste o projektu Industrijska cona Bistrica Jug - baje je zanimiva tudi za tuje vlagatelje?

V okviru nacionalnega projekta Oreh, podprojekt Alureg, obsega tudi širitev industrijske cone. V lanskem letu smo prodali vsa komunalno opremljena zemljišča v lasti občine v podjetniški coni Bistrica. Številni investitorji, ki se niso takoj odločili za nakup, sedaj iščejo možnost investiranja v Slovenski Bistrici. Nekaterim bo uspelo zemljišča odkupiti od privatnih lastnikov, številni pa si želijo širiti proizvodnjo v Industrijski coni Bistrica Jug. Brez tujih investitorjev je potreb že sedaj za 30 ha. S tujimi investitorji vodimo informativne razgovore. V primeru, da bi razgovori

uspeli, bi verjetno zanje potrebovali okoli 60 ha. Poudarjam, da potekajo neobvezni informativni razgovori.

Kaj pa projekta Očistimo reko Dravinjo in Natura 2000, kako gledate nanju?

Sedaj, ko sta se odcepili občini Makole in Poljčane, občina Slovenska Bistrica v okviru svojih mej nima več Dravinje. Ker pa projekt urejuje sklop kanalizacije s čistilnimi napravami, vodooskrbo in ureditev odlagališča komunalnih odpadkov ter urejanje struge vodotoka, je zanimiv za vseh 13 občin. Natura 2000 je del našega urejanja in skupaj z vodovarstvenimi področji skrbi za režim ohranjanja pokrajine, flore in favne. Bi pa pri tem varovanju strokovni delavci morali več truda vložiti v sodelovanje z lokalnim prebivalstvom. Namreč lokalno prebivalstvo je skozi stoletja ohranjalo te posebnosti, sicer jih ne bi mogli zaščititi. Strokovne službe pa jemljejo lokalno okolje kot uničevalca teh posebnosti, kar pa nikakor ni res. Poznavanje lokalnega okolja skupaj s posebnostmi je mogoče le ob vzajemnem sodelovanju z lokalnim prebivalstvom, ne pa da se strokovnjaki postavljajo nad prebivalstvo. Takšen način mi ni všeč, pa tudi kmetom ne.

Eden pomembnih vidikov gospodarstva je gotovo turistična dejavnost. Ste tudi na tem področju naredili kakšen korak naprej?

Predpogoj razvoja turizma je razvita komunalna infrastruktura. Posamezniki lahko v urejenem okolju veliko vlagajo v turistično dejavnost. Sprejeta je strategija razvoja turizma. Občina posameznikom pomaga s sofinanciranjem obrestne mere za kredite, kar investitorji s pridom koristijo. Veliko v turizem vlagajo v številnih turističnih društvih, v KS Kebelej pa načrtujejo največ. V bližini je center Rogla, smučišče Jurgovo, vrh Rogla in planinska postojanka Pesek sta v njihovi krajevni skupnosti.

Brez mladih in njihovega izobraževanja ter vzgoje ni napredka. Kako je v vaši občini poskrbljeno za to?

Srednja šola, za katero smo novo zgradbo odprli pred dvema letoma, je v naše okolje prinesla veliko svežine. Za starše je pomembno dejstvo, da je prevoz otrok mogoč z zmanjšanimi stroški prevoza. Želimo pa srednjo šolo nadgraditi z visokošolskim centrom, za kar si prizadevamo še v tem mandatu.

Kako pa boste na občinski ravni skrbeli za socialno in zdravstveno varstvo vaših starejših občanov?

V Poljčanah je javni zavod s kapaciteto 300 starejših občanov, zato nam ni uspelo na razpisu za pridobitev licence. Tako smo sedaj v postopku širitve zavoda za 92 oseb v mesto Slovenska Bistrica - kot podružnici zavoda. Naslednje leto bo verjetno investitor pričel z izgradnjo. S pomočjo Zavoda za socialno delo pa skrbimo tudi za skupino, ki nudi pomoč starejšim na domu. Pridobili smo tudi prostore, ki jih še urejamo za delovanje centra za starejše, kjer bi se družili vitalni upokojenci in si organizirali vsakodnevno druženje.

Kaj za vašo občino pomeni sprememba Zakona o financiranju občin?

Na podlagi tega zakona bomo pridobili nekaj več finančnih sredstev, je pa občina institucija, kjer je potreb vedno več, kot je sredstev. Bogata društvena dejavnost v kulturi, športu in želja po urejanju okolja zahtevajo veliko več sredstev, kot jih je na voljo. Zavod za kulturo je institucija, ki opravlja skrb za kulturno dediščino, ki je na bistrškem zelo bogata. Arheološko najdišče - Ančnikovo gradišče - že 20 let urejamo, zaključena je 5 - letna obnova fresk v cerkvi Sv. Martina na Šmartnem, obnova strehe na cerkvi Sv. Jožefa in obnova številnih cerkva in znamenj. V prihodnje želimo obnoviti tudi graščino na Zg. Polskavi.

Vaša občina se je vključila v nacionalni projekt OREH, podprojekt pa je ALUREG - lahko v slovenski Bistrici pričakujemo visokošolsko središče metalurgije?

Podjetje Kadrinž že opravlja strokovno izobraževanje ob delu iz naslova metalurgije in naša želja je, da bi dobro premišljen program redno izvajali tudi v Slovenski Bistrici. Vpis bi zagotavljal dovolj kadrov za tehnološki razvoj industrije.

Kaj bi nam še povedali, kar bi bilo zanimivo za naše bralce?

V Slovenski Bistrici je 15 krajevnih skupnosti, kjer vsaka od krajevnih skupnosti - samostojne pravne osebe - načrtuje razvoj svojega kraja. Zelo je razvito gasilstvo, veliko je gasilcev in uspehi pri delu in udejstvovanju - gasilci iz Šmartna na Pohorju so bili dvakrat olimpijski prvaki.

Med športniki so znani judoisti, atleti, metalec krogle Miran Vodovnik, odbojkarji, strelec Pinter-invalid, bivši smučar Rene Mlekuž, košarkar Sani Bečirovič. V lanskem letu smo odprli zimsko športno dvorano.

Na kulturnem področju so številna kulturna društva, poznani smo po najstarejši godbi na Slovenskem, ki bo praznovala 180 letnico delovanja - FRAJHAJMSKA GODBA. V njej

so v preteklosti igrali le kmetje, danes pa so v skupini ob kmetih številni mladi različnih poklicev.

V preteklem mandatu smo dogradili zdravstveni dom, smo pa poznani po velikem številu koncesij v zdravstvu. Za zdaj še ni večjih težav in smo po dolgem času zapolnili pripadajoče število zdravnikov.

V letošnjem letu smo odprli knjižnico, ki je sodobno opremljena in pripravljena na izziv visokošolskega inovativnega središča.

V mestu že dobro leto obratuje sodobna čistilna naprava, kar je za nadaljnji razvoj industrije zelo pomembno.

Kaj je bila prva stvar, ki ste jo naredili, ko ste prišli za županjo?

Obiskala sem sodelavce na oddelkih in se z vodji oddelkov pogovorila o odprtih zadevah. Kljub temu, da sem bila v letih 90-94 članica IS zadolžena za kmetijstvo, je bilo potrebnega pol leta, da je poznavanje nove materije omogočilo nadaljevanje dela brez večjih stresov.

Koliko sodelavk in sodelavcev ste spoznali?

Pred volitvami sem bila predsednica mestne krajevne skupnosti, še prej pa zaposlena na občini, zato sem že prej poznala večino sodelavcev.

Kakšne načrte imate na kadrovskem področju?

Kar naprej mi lokalni mediji očitajo, da smo na občini same ženske, zato pazim, da so tudi moški na vodilnih mestih. Je pa res, da sta se na nadomestnih volitvah zamenjala župan z županjo, delovno mesto je zapustil direktor občinske uprave in smo dobili direktorico, drugih sprememb pa ni bilo. Ampak moškimi se zdi, da sedaj absolutno prevladujejo ženske. Pa če povem še to, da so bile vse že pred tem zaposlene na občini.

Napovedali ste nekaj novih programov in projektov. Ali verjamete, da vam bo uspelo vse uresničiti?

S skupnimi močmi in enotnim nastopom ter delom nam prav gotovo lahko uspe doseči zastavljene cilje.

Kateri bodo vaši prednostni projekti?

Vrtci, šole, vodooskrba, čistilna

naprava s kanalizacijo in z odlagališčem odpadkov, urejanje cest, projekt Alureg.

Za uspešno županovanje je zagotovo bistveno tudi sodelovanje z državo. Pričakujete, da bo sodelovanje korektno?

Sedanje izkušnje kažejo, da je sodelovanje korektno. Z ustanovitvijo pokrajin se lahko to sodelovanje prekine, vendar po mojem mnenju še na ta mandat.

Imate iz predvolilnega časa kakšno zanimivo anekdoto?

Med kampanjo smo se družili predstavniki vseh strank, katerih skupna kandidatka sem bila, in skupaj smo obiskali vse krajevne skupnosti. Na eni predstavitvi sta se nam pridružila le dva volivca, nas pa je bilo pet. Kljub temu smo na veliko začudenje obiskovalcev opravili predstavitve. Na koncu smo izvedeli, da je volivec le eden, drugi obiskovalec je bil na obisku iz sosednje občine. Ta obiskovalec nam je izrazil največjo pohvalo in poklon, saj je na predstavitvi vztrajal celo uro in nas pred odhodom pohvalil za nastop.

Povedala bi še, da rada hodim med ljudi, z delom v Slovenski Bistrici pa sem začela kot pospeševalka na Kmetijski zadruzi. Tako so mi meje občine, vasi in ljudje dobro poznani. Delo je naporno in brez sodelovanja zaposlenih, občinskih svetnikov in občanov, ni mogoče uspešno delati. To rada poudarjam - skupinsko delo, prispevek vseh kot kamenček v mozaiku prinese srečo ob uresnitvi ciljev.

TRAJČE NIKOLOVSKI

ZGODOVINSKI PREGLED DELOVANJA SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

15. del

Piše: Aleš Primc

Slovenska ljudska stranka in zadružno gibanje, ki se je začelo v devetdesetih letih 19. st., sta neločljivo povezana. Ključni ljudje zadružnega gibanja so bili tudi ključni ljudje (predhodnic) SLS. V začetku lahko celo rečemo, da sta bili zadružno gibanje in (predhodnice) SLS eno tudi v organizacijskem smislu. Stranka ni imela take lokalne strukture, kot jo poznamo danes, zadružništvo pa je temeljilo prav na dobri organizaciji in zaupanju, ki sta v politiki še danes dve najpomembnejši stvari. Skupen oz. povezan nastop zadružništva in politike je pripeljal do prvega slovenskega gospodarskega razvojnega preboja, ki je imel tudi zelo pozitivne socialne in politične učinke.

Še ob koncu 80-ih let 19. st. je vse skupaj izgledalo precej žalostno in ni nič kazalo, da bo v dobrih desetih letih v slovenskem prostoru zavel nov veter. Slovenska politika je bila ujeta v močan primež nemške in italijanske prevlade. Navzven sicer še kolikor toliko enotna, navznoter pa so se že kazali obrisi različnih idejnih tokov. Konzervativni

Zadružništvo

del slovenske politike se je ob koncu osemdesetih let izpel in ni našel prave poti na pota stare (Bleiweisove) slave, liberalni pa ni zmožal preseči obrtno-trgovske logike ter kulturniškega idealizma.

Slabo je bilo tudi gospodarsko in socialno stanje v naših deželah. Industrije je bilo malo in še ta je bila skoncentrirana v nekaterih industrijskih in premogovniških centrih. Lastniki industrijskih obratov pri nas so bili večinoma Avstrijci, Nemci, pa tudi Francozi. Mala obrt je doživljala težke čase, saj ni zmogla koraka z industrijsko konkurenco. Na udaru so bile predvsem tkalska, predilniška, barvarska in usnjarska obrt. Železnica, ki je sicer pospeševala industrializacijo in prinesla marsikaj dobrega, je uničila marsikaterega furmana, splavarja in marsikateremu kmetu onemogočila dodaten zaslužek.

Prav tako je bilo zelo slabo stanje tudi v kmetijstvu. Kmetije so zaostale v razvoju tako glede orodij kot sodobnih načinov kmetovanja. Cene pridelkov so se zaradi uvoza iz Amerike in razvitih evropskih držav, ki so imele boljše pogoje za kmetovanje in so bile v kmetijstvu naprednejše, močno znižale. Povrhu so bile kmetije močno zadolžene in finančno izčrpane deloma še zaradi zadolženosti za odkup zemlje ob zemljiški odvezi, pa tudi zaradi odehrov, ki so denar kmetom posojali za ogromne obresti. Ob tem so bile kmetije zaradi dedovanjske zakonodaje še zelo razdrobljene. Če vemo, da je bilo Slovencev v devetdesetih letih devetnajstega stoletja več kot 80% kmetov oz. podeželanov, je jasno, da je bilo prav obupno stanje v kmetijstvu največji slovenski problem tistega časa. Kmetije so množično propadale. Pel je boben, ki je oznanjal dražbe kmetij (še danes se reče, ko nekdo bankrotira, *da je šel na boben*). Da bi bilo vse še huje, sta se med ljudmi širila malodušje in obup, kmetje pa so svoje težave pogosto skušali utapljati v alkoholu, kar je stanje še poslabšalo. Ljudje so se iz podeželja selili v industrijska mesta, ogromno Slovencev pa se je izselilo v tujino. Od druge polovice 19. st. do začetka prve svetovne vojne, se pravi v okoli 60 letih se je izselilo okoli 300.000 Slovencev. To je

bila največja narodna izguba in tragedija v vsej naši zgodovini. **Boj za rešitev slovenskega kmeta je bil zato v resnici boj za obstoj slovenskega naroda in za slovensko prihodnost.**

V teh razmerah so se našli ljudje, ki so se odločili in bili tudi sposobni obrniti zgodovino za Slovence na bolje. To so bili nedvomno organizatorji in zborovalci I. slovenskega katoliškega shoda, ki je začrtal obrise slovenskega narodnega, gospodarskega in socialnega programa, predvsem pa možje, ki so ta program ponesli med ljudi in ga z veliko požrtvovalnostjo tudi izvajali. Najmočnejše gospodarsko in socialno gibanje, ki so ga ob tem ustvarili, je bilo **zadružno gibanje**. Njegova stebra sta bila dr. Janez Evangelist Krek in dr. Ivan Šusteršič, ob njima pa še velika množica izjemnih in požrtvovalnih sodelavcev.

Zadružništvo med Slovenci pred letom 1892, ko se je pri nas začelo prebujati zadružno gibanje na Raif-fesnovih temeljih, ni bilo novost. Že leta 1856 je Čeh Jan Nepomuk Horak v Ljubljani organiziral prvo zadrugo-hranilnico-posojilnico med Slovenci, ki se je imenovala **Družba za dnarno pomoč obrtnikom in rokodelcem v Ljubljani**. Delovala je na podlagi Schulze - Delitschevih zadružnih pravil, z nekaterimi odstopanji, ki so bila po mnenju Horaka in večine članov potrebna - glede na takratne kranjske razmere. Temeljno izhodišče Schulze - Delitscheve zadružne zamisli je v tem, da se morajo majhni gospodarski subjekti na trgu povezati (zaradi industrializacije, ki je grozila, da bo uničila male in srednje obrtnike). Gre za povsem liberalno pobudo, ki izrecno nima socialnih ambicij, ampak zgolj gospodarski namen. Vzpostaviti tako organizacijo samopomoči med (še) gospodarsko solidno stoječimi subjekti, ki bo vsakemu od njih prinašala gospodarske koristi.

Član ljubljanske **dnarne družbe** je lahko postal **samostojen, neoporečen obrtnik in manjši trgovec** iz Ljubljane ali bližnje okolice. Člani so vplačevali enake članske deleže, ki so se jim obrestovali po 4% obrestni meri, posojila pa so prejemale po 6% obrestni meri. Ta posojila so bila več kot za polovico nižja od najbolj

ugodnih na trgu, od večine drugih pa še bistveno več. Nečlani niso mogli prejemati posojil. Družba je bila specializirana za kratkoročna posojila od enega do šestih mesecev. Najnižji znesek posojila je bil določen na 10 goldinarjev (npr. letna članarina je drugo leto članstva znašala 6 goldinarjev), najvišji znesek posojila pa je upravni odbor določal vsako leto sproti. Bili so zelo ekspeditivni, saj je bil rok za odobritev kredita 24 ur. Specializacija za kratkoročna posojila je izhajala iz potreb obrtnikov in manjših trgovcev, da so lahko nemoteno poslovali npr. izplačevali mezde, nabavljali material, surovine, kljub nerednim oz. neenakomernim prilivom denarja. Jamstva članov za vloge ta zadruga ni poznala, ampak je bil temu namenjen rezervni sklad, ki se je oblikoval iz ustvarjenega dobička. V začetku, dokler rezervnega sklada še ni bilo, je za vloge jamčilo dvanajst garantov oz. porokov, ki so v družbo vložili vsak po 50 goldinarjev. S tem svojim vložkom in položajem so seveda v zadrugi pridobili poseben status. Ko je rezervni sklad dosegel višino 600 goldinarjev, kolikor so znašali vložki vseh garantov skupaj, so bili garanti, kot posebna statusna skupina znotraj družbe, ukinjeni. Zadruga je dobro delovala, se vmes prilagajala spremenjenim predpisom in se nenazadnje leta 1922 preoblikovala v Obrtno Banko, d.d., s čemer je bila tudi izbrisana iz zadružnega registra.

Kljub temu, da je bila za ljubljanske obrtnike in male trgovce sorazmerno pomembna, pa ljubljanska **dnarna družba** svojega delovanja ni razširila v širše zadružno gibanje. To pa je bila ambicija naslednjega slovenskega zadružnega vala. Ta je močno zaznamovan z bratoma dr. Josipom in Miho Vošnjakom. Dr. Josip Vošnjak je bil leta 1868 na obisku na Češkem. Med drugim se je seznanil tudi s češkim zadružništvom. Nad njim je bil tako navdušen in prepričan, da nekaj takega rabimo tudi Slovenci, da se je takoj, ko je prišel domov, lotil propagandne akcije. Vendar v začetkih ni bil najbolj uspešen, predvsem tudi zato, ker so mu oblasti precej nagajale. Dva poskusa ustanovitve - v Mariboru (1869) in v Šmarjah pri Jelšah (1871) - so oblasti preprečile s tem, da niso izdale dovoljenj za delovanje. Nato pa je

vendarle uspelo - v Ljutomeru. Ljutomer se je pred tem že izkazal kot prva zvezda slovenskega taborskega gibanja, saj je pripravil prvi tabor leta 1868. Ljutomerčani so, ob izdatni podpori dr. Josipa Vošnjaka, 23. junija 1972 prvi ustanovili tudi zadrugo-posojilnico (delovati je začela 15. septembra istega leta). Zadruga se je imenovala *Okrajna posojilnica v Ljutomeru, registrirano društvo z n.z.* Njena glavna organizatorja sta bila, danes širši javnosti sicer neznana, pa vendar izjemno zaslužna moža: Ivan Kukovec in Ivan Lapajne. Ustanovitvi zadruga v Ljutomeru so sledile *Posojilnica pri Sv. Jakobu v Rožni dolini* (1873), *Gornjesavinjska posojilnica v Mozirju* (1874), *Posojilnica v Šoštanju r.z. z n. z.* (1874), *Prva dolenska posojilnica, registrovana zadruga z omejenim poroštvom v Metliki* (1875), itn. V dobrih dvajsetih letih, do leta 1894, (ko sta bili ustanovljeni prvi »rajfajznovki«) je to gibanje štelo več kot 80 zadrug-hranilnic-posojilnih (po uradnih državnih virih 81, po zadružnih letopisih 92) in več kot 40.000 članov. Od leta 1883 so bile te zadruga povezane v Zvezo slovenskih posojilnic s sedežem v Celju. V osnovi so delovale na Schulze-Delitschevih načelih, ki pa jih je predvsem Miha Vošnjak v 80 - tih letih v svojih navodilih za delovanje zadrug tudi precej prilagajal razmeram in potrebam. Zato je prihajalo tudi do razlik med članicami zveze (npr. velika večina jih imela neomejeno jamstvo za vloge, nekaj pa tudi omejeno; velika večina jih je imela članstvo z enakimi deleži in pravicami, nekatere so uvedle dve vrsti članstva - tisti, ki so vplačevali zelo visoke deleže, s čemer so dejansko prevzeli vodstvo zadruga) in člani z majhnimi deleži, ki so bili le kreditjemalci;...). To zadružno gibanje se je v dobrih dvajsetih letih razširilo po večini slovenskega narodnega ozemlja, njegovo središče pa je bila Štajerska. Kljub množičnosti in veliki slovenski narodno zavedni drži to gibanje ni uspelo v večjem obsegu prodreti na podeželje. Omejeno je bilo predvsem na mesta ter večje kraje in trge. To gre v največji meri pripisati temu, da so Schulze - Delitscheva načela bližje zmožnostim in potrebam obrti in malega podjetništva kot pa kmeta. Za kmečke zmožnosti in potrebe konca 19. st. so bila, to se je pokazalo tudi v praksi, mnogo bolj primerna Raiffeisnova načela. Še posebej v izvedbi izvrstnega dvojca dr. Krek - dr. Šusteršič.

*Bil je med nami mož kot zrno klen in zdrav;
ta, kakor knjige mi, ljudi je brati znal;
tako zatopil se je v tajnopis
človeka našega, da je odtis
njegovih najglobočjih sanj
užgal pekočo stigmo vanj.*

...
*In narod, ki že sam je bil izgrešil sled
pradavnih, divnih sanj, ki jih je sanjal ded,
ko vzrl je poveljani obraz,
pred mozem tem spoznal je: To sem jaz!
V zrcalu vernem, v možu tem
kar bil, kar bom, vse vidim, vem.*

Oton Župancič

90. obletnica smrti dr. Janeza Evangelista Kreka

»»» Letos 8. oktobra bo minilo 90 let od smrti dr. Janeza Evangelista Kreka. Največjega med nami. Človeka, ki je tako, kot noben pred in za njim s svojim delom, z vsem svojim življenjem in nenazadnje tudi s svojo smrtjo povezal slovenski narod. »*Tisto uro, ko je presunil slovenski narod bolesten glas, da doktorja Kreka ni več, je zakravelo vsako srce, so se nam vsem orosile oči.*« (Ivan Cankar) Dr. Janez Evangelist Krek, duhovnik, univerzitetni profesor, organizator zadružništva in delavskega gibanja, neutruden izobraževalni delavec, dolgoletni deželni in dr-

žavni poslanec, dolgoletni podpredsednik Slovenske ljudske stranke...

Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njihova lepa dela in znamenite zasluge nam je prav toliko dolžnost kakor posnemati njihove zglede. Kdor ne časti svojih slavnih prednikov, ne zasluži biti njih naslednik. Hvalimo torej sloveče može, rodoljube naše, obnavljajmo njihov spomin. (bl. Anton Martin Slomšek) Spodobi se, da letošnjo okroglo obletnico vsi, ki spoštujemo Krekov blagi spomin, primerno obeležimo. Lepo bi bilo, če bi občinski odbori ali pa skupaj več občinskih

odborov v tem letu pripravljali srečanja o liku in delu dr. Kreka. Ob tem bomo lahko našli marsikatero spodbudo in idejo tudi za naše bodoče delovanje. Njegove ideje in delo so namreč aktualni tudi za današnji čas. Pa še ena stvar je nesporna. V njegovem času je bila SLS, tudi po njegovi izredni zaslugi, najmočnejša slovenska politična sila. Nedvomno si želimo, da bi Slovenska ljudska stranka to spet postala. Morda rabimo pred ponovnim vzponom ravno to: Vrnitev h koreninam!

Dr. Janez Evangelist Krek je naša najmočnejša korenina!

Seminar DEMYC: Pojem identitete v multinacionalni državi

Beograd, 22.-25. marec 2007

V Beogradu je bilo od 22. do 25. marca 105. srečanje DEMYC – a (Evropske demokratične mladine). Seminarja z naslovom »Notions of Identity in a Multinational State - Pojem identitete v multinacionalni državi« smo se udeležili štirje predstavniki NG: Miha Miklavčič, ki je tudi podpredsednik DEMYC – a, Matjaž Marinčič - bivši mednarodni tajnik Nove generacije, Slavko Vesenjaj - sedanj mednarodni tajnik in Monika Mlaker - članica sveta NG.

Člani NG veliko sodelujemo na mednarodnih seminarjih in srečanjih podmladkov strank, kjer spoznavamo in navezujemo stike z mladimi politiki evropskih držav, ki bodo mogoče čez nekaj let na vodilnih položajih v svojih državah. Srečanja potekajo v različnih državah v obliki seminarjev. Seminarje pripravi država gostiteljica in se navezujejo na politično dogajanje v njihovi državi. Gostje in predavatelji na seminarjih so priznani profesorji in vodilni politiki.

V Beograd smo prispeli pozno popoldne, se namestili v hotelu v središču mesta in se zvečer udeležili uradne otvoritve srečanja. Po otvoritvi je sledila večerja in prvo druženje s sodelujočimi predstavniki strank. Ker smo vedeli, da čez dan ne bo časa za ogled kulturnih znamenitosti, smo si nekateri ob treh zjutraj ogledali še trdnjavo Beograda – Kalemegdan.

V soboto smo že zgodaj zjutraj pričeli s predavanji. Predavatelji so bili svetovalci predsednika vlade, varuh človekovih pravic, minister znanosti

Ure za izobraževalni seminar

in zaščite okolja ter profesorji beograjske univerze. Predavanja so bila blizu predvsem udeležencem, ki smo prihajali iz držav bivše Jugoslavije. Teme so se dotikale tudi naše zgodovine in vedno aktualnega vprašanja Kosova. Po zaključku predavanj smo si ogledali še njihov parlament, po večerji pa je spet sledilo druženje in ogled nočnega Beograda.

Predzadnji dan je bil namenjen debati in sestanku sveta DEMYC-a,

kjer so vsi predstavniki držav podali poročilo o delovanju podmladkov in političnem stanju v njihovi državi. Na zadnjo večerjo so nas gostitelji odpeljali v najbolj znano beograjsko restavracijo »Dva Jelena«. Večerja je bila namenjena še zadnjim predstavitev udeležencev, saj se je morala vsaka država udeleženka predstaviti še s pesmijo in petjem, če jim je le ostalo še kaj glasu. Ob dobri hrani in pijači se je razvila še interna debata

Slovenska delegacija v beograjski skupščini

Diplomska eleganca – Slavko Vesenjaj in Monika Mlaker

s predstavniki Hrvaške o Piranskem zalivu. Sledilo je še zadnje druženje v zanimivem klubu Apartman v centru mesta, v nedeljo pa le še slovo in izmenjava vizitk in tako smo se polni vtisov in novih poznanstev odpravili proti Sloveniji.

Monika Mlaker

Motivacijski vikend 2007

Kako dober tim smo?

V marcu smo za člane Izvršilnega odbora in Sveta Nove generacije pripravili motivacijski vikend v hotelu Jasmin v Podčetrtku. Namen vikenda je bil, da se novoizvoljeni člani v IO in Sveta med seboj spoznajo in skupaj sodelujejo na izobraževanju z naslovom »USPEŠNO VODENJE TIMA«.

Izobraževanje sta vodila trenerja iz Mladinskega Ceha, teme izobraževanja pa so bile: vloga izvršilnega organa v nacionalni mladinski organizaciji (NMO), organizacija vodstva v NMO, izvršilni organ kot tim, gradnja tima, komunikacija v timu, večšine timskega vodenja, poslanstvo in vizija, strateško načrtovanje, kreativnost pri načrtovanju,

kako motivirati sebe in druge za izvedbo načrtanega. Izobraževanje je potekalo v sproščenem duhu z veliko praktičnimi primeri in igrami. Med prostim časom nam je delala družbo naša gostiteljica Milena Hladnik. V soboto se nam je med večerjo pridružil domači poslanec SLS Marjan Drofenik in nam povedal, kako se počuti na

novem delovnem mestu ter izrazil zadovoljstvo, da smo za motivacijski vikend izbrali Podčetrtek.

Po srečanju z g. Drogenikom je sledilo kovanje v termah Olimia, za pristaše savne pa savna park. Ko so se vrata term zaprla, smo se prestavili v avlo hotela Jasmin

in nadaljevali s pogovori in zabavo ob glasbi. V nedeljo dopoldan smo s trenerjema analizirali vse dogodke, ki smo jih v petek in soboto preživeli skupaj, tudi kovanje in zabavo ob glasbi, saj tudi takšne vrste druženje pripomore k uspešnem vodenju tima. Po kosilu pa smo si v Podčetrtku ogledali Mladinski center.

*Drejc Slatenšek,
glavni tajnik*

Analiza metod dela

Anita Perme med finalistkami miss športa

Nova generacija čestita naši članici Aniti Perme iz NG SLS Grosuplje, ki se je na tekmovanju Miss Športa ob 217 prijavljenih kandidatkah uspešno uvrstila med 24 finalistk. 24-letna študentka Anita se sicer aktivno ukvarja z jahanjem, na predstavitvi v ljubljanski Festivalni dvorani pa je nastopila s »kan-kan« plesno točko. Na sam večer finalne prireditve pa sta poleg podpore domačega kroga svoje pesti zanjo stiskala tudi predsednik in podpredsednik Nove generacije SLS. Še enkrat čestitke!

Nova generacija priporoča

»Z GLAVO NA ZABAVO«

Izvršilni odbor Nove generacije, podmladka Slovenske ljudske stranke, je na svoji zadnji seji sprejel odločitev, da vsem občinskim odborom Nove generacije, Slovenske ljudske stranke, še posebej pa županjam in županom Kluba županov SLS priporoči sodelovanje pri organizaciji prireditve Z glavo na zabavo v njihovi lokalni skupnosti.

Novi generacij SLS že vrsto let s svojim lastnim programom in aktivnostmi spodbujamo zdrav življenjski stil in se borimo proti zlorabi prepovedanih drog ter opozarjamo na njihove nevarnosti za mlade. Potrebe po promociji zdravega življenjskega stila in zdrave dobre zabave brez drog med slovensko mladino pa seveda daleč presegajo zmožnosti tako nas

kot vseh ostalih nevladnih organizacij na tem področju.

Dejstvo je, da se mladina hoče zabavati in se bo zabavala in družila, problem pa nastane, če se zabava oz. zabavne prireditve zagotavljajo in financirajo le s prodajo alkohola in ostalih drog. Pridružujemo se ocenam številnih strokovnjakov, da je že v najzgodnejših letih potrebno mlade vzgajati k zdravi zabavi, za

to pa je potrebno ponuditi dobro vsebino, partnerstvo ter konec koncev tudi denar. V Novi generaciji SLS si želimo, da bi bile občine, kjer delujejo člani Kluba županov SLS, znane po tem, da se za takšnjo mladino organizira zdrava zabava.

Take vsebine nedvomno pripravijo lokalne skupnosti lahko same, morda v sodelovanju z lokalno akcijsko skupino, mladinskimi društvi ali šolami. Po dosedanjih izkušnjah pa Nova generacija SLS priporoča programe Fundacije »Z glavo na zabavo«, ki je po naši oceni med najsodobnejšimi in najuspešnejšimi organizacijami, ki izvajajo preventivne programe za mlade po vsej Sloveniji. Z njihovo pomočjo lahko mladim v vaši občini ponudite drugačno, alternativno zabavo, ki si jo želijo. Kot podmladek pa smo seveda v vsakem primeru pripravljeni sodelovati pri vaših morebitnih preventivnih projektih.

Rok Ravnikar,
predsednik Nove generacije SLS

Nova generacija SLS ne podpira Peterletove kandidature

Svet Nove generacije, podmladka Slovenske ljudske stranke, ki je najvišji organ med dvema kongresoma, je konec marca sprejel sklep, da Nova generacija SLS ne podpira kandidature Lojzeta Peterleta za predsednika države.

Po prepričanju Nove generacije SLS je Lojze Peterle po združitvi SLS in SKD leta 2000 odločilno prispeval k temu, da pozitivni učinki združitve niso bili taki, kot bi lahko bili. S tem je bila za nekaj let Slovenski ljudski stranki in slovenskemu političnemu prostoru narejena velika škoda, Slovenija pa je glede nekaterih razvojnih možnosti zašla v nekajletno zamudo, npr. pri demografski politiki, decentralizaciji države in rušenju LDS-ovih gospodarskih monopolov.

Nova generacija podprla zahteve koroških slovenskih mladinskih organizacij

Izvršilni odbor Nove generacije je na svoji seji v Celju izrekel podporo koroškim slovenskim mladinskim organizacijam (Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju, Klub slovenskih študentk in študentov

Kärnten Koroška

Gradec, Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem, Mlada Enotna lista, Koroška dijaška zveza), ki so se 29. marca s skupnim nastopom na novinarski konferenci na Dunaju izrekli proti konsenzu o krajevnih napisih, kakršnega pripravljata zvezna vlada Avstrije.

Med svojimi zahtevami so navedli: »Terjamo dosledno in enakopravno dvojezičnost na celotnem dvojezičnem ozemlju, po teritorialnem principu, ki je bil podlaga za ureditev dvojezičnega šolstva od leta 1945 do 1958. Izrecno opozarjamo tudi na pojem »topografski napisi«, ki ne zajema le krajevnih napisov. Ker je dvojezično ozemlje zgodovinsko nastalo dejstvo, zavračamo ureditev dvojezične topografije na osnovi popačenih štetij narodne skupnosti, ki popolnoma nasprotujejo zajamčenim pravicam in skrbi za manjšine. Nismo le številke - smo ljudje! Odklanjamo pogajanja o ustavno-pravno zajamčenih pravicah in s tem povezana barantanja in kupčije, kajti »z jezikom smo ali nismo!« Menijo, da bi vključitev rešitve za spor o krajevnih napisih v ustavo pomenil »zacementiranje krivic« in izničenje 7. člena Avstrijske državne pogodbe. Kritizirali so tudi odprto klavzulo, s katero so Slovenci degradirani v prisilce. Zahtevajo rešitev na podlagi »teritorialnega principa«, kar pomeni »popolno enakovredno dvojezičnost na vsem dvojezičnem območju«.

Dodaten dokaz, da mladi koroški Slovenci pravilno razmišljajo, je verjetno tudi ostra kritika predsednika koroškega »Heimatdiensta«.

Rok Ravnikar

Seja Sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

KGZS za ureditev vnosa elektronskih vlog za subvencije

Konec marca je potekala osma seja sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), ki jo je obiskal tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Iztok Jarc**. Seznanil se je s težavami, ki tarejo slovenske kmete, in odgovarjal na njihova vprašanja. V svojih odgovorih je minister poudaril nujnost dobrih odnosov med ministrstvom in zbornico. Zbornica se je, po njegovih be-

sedah, doslej pokazala kot primeren partner, zato je treba ta partnerski odnos še naprej krepiti.

Kot je poudaril predsednik KGZS **Peter Vrisk**, si med težavami, na katere so opozorili tudi člani sveta, posebno pozornost zaslužijo predvsem zastoji pri vnosu elektronskih vlog za ukrepe kmetijske politike. Zato je svet KGZS pozval Agencijo za kmetijski trg in razvoj podeželja, da

Seje sveta se je udeležil tudi kmetijski minister **Iztok Jarc**, ki je predstavil aktivnosti ministrstva in odgovarjal na vprašanja svetnikov.

takoj zagotovi polno delovanje računalniške aplikacije za zajem vlog za ukrepe kmetijske politike v letu 2007. Prav tako je svet soglasno zahteval od pristojnega ministrstva, da se v programu dela in finančnem načr-

tu KGZS in kmetijsko gozdarskih zavodov za leto 2007 vsa sredstva na postavki 1317 v celoti namenijo za delo kmetijske svetovalne službe pri KGZS.

Robert Peklaj

Podeželje v mestu

Ljubljančani navdušeni nad dobrotami s kmetij

Ko se na Pogačarjevem trgu v Ljubljani predstavljajo slovenske kmetije, je utrip vedno živahen.

Konec marca in sredi aprila je na Pogačarjevem trgu v Ljubljani Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) v sodelovanju z Ljubljanskimi tržnicami poskrbela za tradicionalno predstavitev kmetij. Na dveh prireditvah – konec marca **Podeželje v mestu** in sredi aprila **Dobrote slovenskih kmetij v Ljubljani**, se je skupaj predstavilo okrog 90 kmetij, ki so Ljubljančanom približali ponudbo kmečkih dobrot.

Kmetije so se obiskovalcem predstavile s krušnimi izdelki, domačimi siri, mesnimi izdelki, vrhunskimi vini, pecivi in drugimi domačimi dobrotami, ki spadajo med tradicionalne izdelke slovenskega podeželja.

»Vesel sem, da je ta dogodek postal tako prepoznaven, da ga vsakič obišče vse več ljudi,« je komentiral raznoliko dogajanje **Peter Vrisk**,

predsednik KGZS. »Ljubljančanom obisk tržnice predvsem ob sobotah pomeni preživljanje časa z družino in srečanje z znanci, zato je prav, da jim ponudimo priložnost za ogled in pokušino najboljšega, kar premore slovensko podeželje. Če sami ne gredo na podeželje, naj to pride k njim,« je še dodal Vrisk.

Med obiskovalci prireditve ko-

nec marca so bili tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) **Iztok Jarc**, ljubljanski župan **Zoran Janković**, predsednik državnega sveta **Janez Sušnik**, direktor Ljubljanskih tržnic **Aleksander Ravnihar**, poslanci državnega zbora in svetniki državnega sveta ter drugi pomembni gostje.

Marjan Papež

Zakaj Slovenija potrebuje resolucijo o meji s Hrvaško

Prof. dr. Andrej Umek

Razmejitvene črte med državami so praviloma rezultat multilateralnih ali medsebojnih pogodb. Te pogodbe temeljijo na različnih dejstvih. Lahko so rezultat vojaških konfliktov in zmagovita stran z mirovno pogodbo diktira mejno črto. Na ta način smo npr. Slovenci po I. svetovni izgubili dobršen del našega nacionalnega ozemlja in ga po II. le manjši del ponovno pridobili. V sodobni Evropi naj ta način reševanja ozemeljskih sporov ne bi bil več mogoč. Sporazum lahko temelji na zgodovinskih dejstvih, ki pa jih morata priznavati obe strani. Nadaljnja možnost je plebiscitarno odločanje prebivalstva. Vendar ima tudi ta navidez najbolj demokratičen način svoje pomanjkljivosti. Z definicijo plebiscitarnega področja in z njegovo delitvijo na eno ali več področij, ki upoštevajo ali neupoštevajo ekonomske interese prebivalstva je možno z izidom manipulirati. Omeniti je potrebno še prakso kupovanja določenega ozemlja. Tako so npr. ZDA kupile Aljasko od Rusije in Lusiano od Francije. Tudi ta način je pogosto le kompenzacija za neko vsiljeno stanje. Še najmanj pogosto je mejna črta rezultat barantanja dveh predsednikov vlad, ki temelji samo na njunem soglasju in ne upošteva zgodovinskih dejstev in mednarodnih pogodb. Poskus takega dogovora je »sporazum Drnovšek-Račan«.

Pri iskanju »pravične« meje z Republiko Hrvaško ima Slovenija kar nekaj možnosti sklicevati se na to ali ono dejstvo in argumente, s katerimi utemeljuje svojo vizijo - če je potrebno - tudi pred mednarodnimi institucijami. Če pa hoče tem svojim argumentom dati tudi težo, mora za njimi stati čim bolj enotno javno mnenje. Najbolj preprost način za demonstracijo javnega mnenja je resolucija parlamenta, ki jo podpre velika večina poslancev in strank.

Če analiziramo predstavlo predsednika SNS Zmaga Jelinčiča o slovenski Istri, moramo priznati, da ima zanjo trdne argumente. Iz zgodovine nam je znano, da je v 17. stoletju Vojvodina Kranjska od Benečanov kupila vzhodno Istro ali, kot so jo takrat označevali, grofijo Pazin. Ker

niti Rusija niti Francija ne pričakuje vrnitve ozemelj, ki so jih prodale ZDA, bi pričakoval, da bo tej pravni logiki sledila tudi Republika Hrvaška. Ker ima skoraj vsak pravni argument poleg svojih "za" tudi svoje "proti", moramo dodati, da je Avstrijska krona po Napoleonskih vojnah in pridobitvi novih ozemelj oblikovala deželi Goriško in Primorsko in ju priključila grofiji Pazin in ju tako izločila iz Kranjske. To preoblikovanje moramo razumeti kot suvereno pravico vsake države, da oblikuje svoje notranje meje. Pri tem pa je Avstrija ravnala dosledno in priznavala slovenski karakter novo nastale Goriške in Primorske, kar se seveda nanaša na celotno Istro. Preprost dokaz za to je gimnazija s slovenskim učnim jezikom v Pazinu, ki je obstajala vse do italijanske okupacije tega ozemlja in slovensko osnovno šolstvo na tem področju. V Matuljih nad Opatico je delovalo slovensko osnovno šolstvo vse do oblikovanja Titove Jugoslavije.

Piranski zaliv

Po I. svetovni vojni in italijanski okupaciji našega nacionalnega ozemlja so se slovenski domoljubi, združeni v TIGR - u, borili za priključitev zasedenih slovenskih ozemelj matični domovini. Že samo ime TIGR pove, da so kot slovensko ozemlje razumeli Trst, Istro in Goriško. Že iz spoštovanja do prvega protifašističnega gibanja v Evropi bi morali tako Republika Slovenija kot EU njihove zahteve vzeti resno. V prid hrvaški Istri govorijo edino AVNOJ-ski sklepi, ki Istro nedvomno umeščajo v LR Hrvaško, in tako predstavljajo največ-

jo krajo slovenskega nacionalnega ozemlja v vsej naši zgodovini. Seveda se Hrvaška lahko sklicuje na suvereno pravico komunistične Jugoslavije, da definira svoje notranje meje. Zame pa ostaja odprto vprašanje: ali smo slovenski in evropski demokrati dolžni priznati samovoljne odločitve neke totalitarne oblasti?

Vendar, tudi če se postavimo na stališče, da nam Slovincem usoda ni bila naklonjena in smo postali del komunistične Jugoslavije in da zato nosimo tudi posledice njenih ekscesov, lahko ugotovimo, da se je AVNOJ -ski razmejitveni diktat ustavljal na meji Svobodnega tržaškega ozemlja (STO). To je bilo neodvisno ozemlje pod zaščito Anglije in Amerike. Ti dve zmagoviti sili II. svetovne vojne sta v statutu, ki sta ga dale STO, na tem ozemlju priznavale nacionalne pravice Slovincem in Italijanom. Kasneje, leta 1954, sta si STO z Londonskim memorandumom razdelili Italija in Jugoslavija, ki pa sta se zavezali, da bosta na tem

ozemlju spoštovali določena načela. Za sedanje vprašanje razmejitve med Republikama Hrvaško in Slovenijo sta pomembni predvsem dve. Prvo je načelo nespreminjanja nacionalne sestave ozemlja in drugo nespreminjanje meja obstoječih lokalnih skupnosti. Velja še pripomniti, da so mednarodni sporazumi v jugoslovanski zakonodaji nad drugo zakonodajo in da sta torej ti dve določili po nasledstvenem principu prešli v pravni red tako Slovenije kot tudi Hrvaške, ki bi ju, če želita biti pravni državi, morali dosledno spoštovati. Kljub temu so jugoslovanski komunisti na njim lasten način jasna določila Londonskega memoranduma

na svojem delu »STO« takoj poteptali. Razdelili so ga na srez Buje in ga priključili LR Hrvaški in s tem prekršili prvo od zgoraj omenjenih načel in na srez Koper, ki je bil priključen Sloveniji. Kasneje so začeli spreminjati mejo med obema srezoma, kar je jasna kršitev drugega od londonskih načel. Tako so iz Kopra izpadali deli zgodovinske občine Piran kot so Savudrija, Kraj in Kanegra. Da pa mednarodna skupnost tega ne bi opazila, je imela slovenska milica dolžnost »zaščit« in kontrole morske meje do Umaga. Poskus uzakonitve te komunistične pre-

vare je »sporazum Drnovšek-Račan«. Iz pravkar povedanega sledi, da lahko Slovenija gradi svojo predstavo o razmejitveni črti na osnovi prvega načela Londonskega memoranduma in zahteva celotno ozemlje bivšega STO zase. Lahko se pa zadovoljimo tudi z bolj konservativno razlago Londonskega memoranduma in svojo predstavo o meji gradimo na nedeljivosti tradicionalne občine Piran vključno s Savudrijo, Kanegro in Krajem.

Močan argument, vsaj za nekatere, so sklepi Badinterjeve komisije, čeprav seveda ne morejo imeti pravne prednosti pred veljavnimi mednarodnimi sporazumi in so jim formalno podrejeni. V najboljšem primeru jih lahko dopolnjujejo, nikakor pa ne negirajo. Zato razumem sklep te komisije, da naj razmejitvene črte med bivšimi republikami potekajo po linijah zakonitega izvrševanja oblasti. V tem primeru sklep Badinterjeve komisije o stanju na dan 25. 6. 1991 nikakor ni v nasprotju z npr. zahtevo Republike Slovenije po ozemlju zgodovinske občine Piran ali še čem drugim.

V svojih izvajanjih sem se osredotočil samo na našo južno mejo in problematiko njenega določevanja. Pri ostalih delih je problematika bistveno drugačna in zato teh dveh problemov ne kaže obravnavati istovčasno. Jasno pa je, da ima Slovenija za svojo predstavo o meji - naj gre za najširšo ali najbolj konservativno različico - številne argumente in tudi nekatere kontraargumente. Če hočemo z eno od naših predstav uspeti ali v dvostranskih pogovorih ali v mednarodni arbitraži, moramo naše poglede poenotiti. V državi s parlamentarno ureditvijo, kar Republika Slovenija nedvomno je, je najboljši način za to parlamentarna resolucija o tem vprašanju. Prepričan sem, da bi bili slovenski poslanci zaradi pomembnosti notnega pogleda na to vprašanje in s ciljem da dajo slovenski diplomaciji možnost, da se na tako resolucijo upre, sposobni izglasovati uravnoteženo in v bodoče sodelovanje usmerjeno resolucijo o meji z Republiko Hrvaško, ki bi istovčasno zagotavljala celovitost našega nacionalnega ozemlja. Zato mislim, da Republika Slovenija in Slovenci tako resolucijo potrebujemo.

NOVICE IZ OBČINE SEVNICA

Kristijan JANC,
župan Občine Sevnica in poslanec SLS DZ RSIzbor
županovega
vina 2007

Vinogradniška društva občine Sevnica smo skupaj z Občino Sevnica organizirali že drugič izbor za »županovo vino 2007«, ki bo namenjeno promociji občine in bo imelo status protokolarnega vina za različne priložnosti. Letos smo izbirali med vzorci modre frankinje.

Na družabni prireditvi v Gostilni Janc na Studencu smo meseca marca razglasili ime vinogradnika, katerega vino bo letos nosilo naziv županovega vina. Na natečaj je bilo prijavljenih 13 vzorcev vin, ki so bili po strokovni oceni vsi zelo dobri, po kakovosti pa je izstopalo prvih pet vzorcev.

Za najboljšo vino modra frankinja je strokovna komisija ocenila pridelek Jožeta Romiha iz Selc pri Blanci. Gre za vinogradnika, ki je po dobrih vinih znan že iz dose-

danjih vinskih ocenjevanj, posebej dobro pa zna pridelati frankinjo.

Protokolarno vino je darilo, ki ga na Občini Sevnica podarjamo ob različnih priložnosti in že lansko leto, ko je bilo županovo vino cviček, je veliko obdarovancev okusilo dobro kapljico tudi izven meja Slovenije. Zadnje buteljke sem podaril župniku Doriju, s katerim sva se srečala v Berlinu.

V prijetnem programu so se predstavile Ljudske pevke s Telč ter Mešani pevski zbor s Studenca, na citre pa je zaigrala Cvetka Imperl Bizjak. Do zgodnjih jutranjih ur je veselo družbo zelo dobro zabaval ansambel Sijaj. Za naše goste smo pripravili tudi presenečenje, ko nam je zapela še Nuša Derenda. Pri razglasitvi županovega vina je sodelovala tudi Miss Universe 2006 Nataša Pinoza, program pa je povezoval Sinjo Jezernik.

KD Franc Požun Zabukovje
pri župniku Doriju v Berlinu

Kulturno društvo Franc Požun Zabukovje je s svojimi člani gostovalo pri župniku Doriju in Slovencih v Berlinu. Gostovanju sva se pridružila tudi župan občine Sevnica Kristijan Janc in Miss Universe Slovenije 2006 Nataša Pinoza.

Ogledali so si znamenitosti prostranega mesta in se udeležili slovenske svete maše, ki jo je vodil župnik Dori za Slovence v Berlinu.

Svoji publikli so se predstavili s skedem Pri nas doma. Publika se je vživela že v začetnem prizoru. Po nastopu so povedali, da se že dolgo niso tako od srca nasmejali do solz. Krona nastopa kulturnega društva pa je bila spevoigra Staneta Pečka Kam je veselje šlo, kjer so skozi petje predstavili tudi stare slovenske običaje kot je vasova-

nje, fantovski krst, pogledovanje deklet v škaf vode, vlečenje ploha ... »

Gostovanje smo zaključili z druženjem in s petjem ter plesom z berlinski Slovenci, ki se jim je pridružil tudi župnik Dori.

Minister podobnik obiskal razborski
pasijon v občini Sevnica

Župnija Razbor pod Lisco je v sodelovanju s kulturnim, športnim in turističnim društvom Blaž Jurko z Razborja tudi letos pripravila 9 predstav razborskega pasijona.

V iskanju, kako čim globlje podoživeti Jezusovo trpljenje in v povezanosti z njim prerasti svojo bolečino ter smrt, več kot 100 sodelujočih domačinov z Razborja že od leta 1998 pripravlja pasijonske igre. Idejni oče in hkrati scenarist in režiser, pater Karel Gržan pravi, da iger niso odigrali, pač pa so pasijon podoživeli.

S pomočjo vizualnih projekcij, skrbno izbranimi glasbenimi vložki ter svetlobnimi in tonskimi dodatki, je velika ekipa nastopajočih doživeto in presunljivo prikazala prizore od slovesnega vstopa v Jeruzalem, zadnje večerje, preko dogodkov trp-

ljenja in vstajenja.

Razborskega pasijona se je udeležil tudi Janez Podobnik, minister za okolje in prostor, ki je bil nad izvedbo navdušen.

Otvoritev
mostu pri
Kopitarni v
Sevnici

Občina Sevnica je s sofinanciranjem Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

zgradila nov most čez Sevnico pri Kopitarni. V nadaljevanju bo zgrajen tudi pločnik ob državni cesti in pločnik od mostu do križišča pri igrišču za tenis. Novi most je tehnično primeren za prevoze vseh vrst vozil, tudi prikoličarjev, in opremljen z javno razsvetlavo ter obojestranskimi hodniki za pešce. Ob gradnji mostu je bilo potrebno

izvesti tudi vodarske ureditve Sevnice in izvesti posebne zaščite komunalnih vodov. Zahtevno delo je izvedlo CGP Novo mesto, vrednost investicije pa je 381.000 EUR ob deležu državnih sredstev v višini 205.000 EUR. Ob priložnostni prireditvi, ko je bil most predan namenu, je bila poudarjena odprava ozkega grla za potrebe podjetništva in povečano prometno varnost, otvoritve pa se je udeležil tudi minister za okolje in prostor Janez Podobnik.

Zdravje kot vrednota - Zdravje žensk - Kako ga izboljšati?

V sredo, 4. aprila, je bilo ob 19. uri v mali dvorani stare knjižnice v Domžalah poleg Banke Domžale srečanje članic in simpatizerk Slovenske ženske zveze pri SLS, kjer smo razpravljale o zdravju.

O zdravju žena in razmerah v zdravstvu s tega področja je spregovorila gostja srečanja dr. medicine KSENIJA ŠELIH MARTINEC, spec. ginekologije in porodništva, ki je tudi odgovarjala na vprašanja prisotnih.

Prisotni so se strinjali, da je zdravje nedvomno vrednota za vsakega izmed nas.

Ko govorimo o zdravju žensk, gre še za dodatno pomemben faktor, saj vpliva na kakovost življenja ženske kot no-

silke življenja in matere ter posredno tudi na zdravje otrok in na razmere v družini. Ženske želimo same soodločiti in vplivati na naše zdravje, zato smo se odločile povezati in organizirati za bolj uspešno delovanje. Dogovorili smo se, da bo naslednje srečanje predvidoma v oktobru, kjer bomo govorili o osteoporozi.

Ženske zbolevalo za nekaterimi specifičnimi boleznimi pogosteje kot moški, veliko bolezni pa se lahko prepreči s pravočasnim odkrivanjem in pravočasnim zdravljenjem. Zato pa je potrebno v naši družbi delovati aktivno na področju ozaveščanja prebivalcev, da se zavedo, da so soodgovorni za svoje zdravje, v zdravstvu pa sredstva razporejati smotrno in veliko pozornosti in sredstev nameniti zgodnjemu odkrivanju težkih bolezni. Nekatero težavo, kot je npr. osteoporoza, ki zelo prizadenejo zdravje žensk, so še vedno prepuščene samoodkrivanju in civilni pobudi.

Spregovorili so tudi o nekaterih aktualnih temah kot je trenutno razprava v javnosti za in proti cepljenju žensk, predvsem deklet proti raku materničnega vratu. Pri tem je specialistka Šelih Martinec poudarila, da so v javnosti zavajajoče razprave, ki škodijo razumevanju te bolezni in učinkov cepljenja. Gotovo je, da je ta metoda zelo uspešna

in jo strokovnjaki poznajo že 20 let, cepijo pa že 5 let. Rezultati cepljenja - kar za 70% zmanjšana obolevnost pri dekletih gotovo govori v prid cepljenju, ki je uspešnejše, če se cepijo čim mlajša dekleta, predvsem pred prvimi spolnimi odnosi. Naša družba bi po njenem mnenju morala pri zdravstvu razmišljati vnaprej, delati preventivno. Tudi v tem primeru, torej cepljenju proti raku materničnega vratu, bi res porabili kar znatna sredstva, da bi precepili vsa dekleta v 6. do 8. razredu šole. Cepivo, potrebne so tri doze cepljenja, stane približno nekaj več kot 360 Eurov. Gotovo pa bi s tem v bodoče prihranili veliko sredstev zdravstvu, ker ne bo potrebno zdraviti takih obolenj.

Razpravljale so tudi o perečem problemu nizke rodnosti in s tem v zvezi vse več pojavi neplodnosti. Vzroki neplodnosti so po mnenju dr. Šelih Martinec predvsem zgodnji spolni odnosi pri mladih, ki povzročijo vnetne spremembe in razne bolezni pri mladih, ker telo še ni zrelo za spolne odnose. Drugi vzrok je prepogosto menjavanje partnerjev, ki v sedanjem času postaja nekakšna "moda". Vse to povzroča poleg nezdravega načina prehranjevanja in

stresnega življenja naraščanje neplodnosti tako pri ženskah kot moških.

Priznati moramo, da je zdravstveno varstvo žena, kot tudi zdravstvo na sploh, v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami kar zgledno urejeno. So pa seveda nujno potrebne izboljšave na področju boljše dostopnosti do zdravstvenih storitev in skrajšanja čakalnih dob. Poleg tega je po mnenju ga. Ksenije Šelih Martinec potrebno državljanom in pacientom odkrito in pošteno povedati, kakšne so možnosti in koliko sredstev je možno nameniti v te namene. Zavedati se moramo, da se prebivalstvo stara, vse več je težkih in dolgotrajnih bolezni, ker je umrljivost manjša, zato se realno sredstva, ki so na voljo za zdravstvo, na prebivalca v naši državi s tem zmanjšujejo.

Nada Skuk, podpredsednica SLS in predsednica SZZ pri SLS

Slovenija druga v Evropi po številu otrok, rojenih z OBMP

Ministrstvo za zdravje je na zadnje javne kritike o zelo dolgih čakalnih dobah za postopke oploditve z biomedicinsko pomočjo odgovorilo, da je za neplodne pare v Sloveniji dobro poskrbljeno. Državni sekretar na ministrstvu za zdravje Dorian Marušič pravi, da je Slovenija druga v Evropi po številu otrok, rojenih s pomočjo OBMP (3,2 % otrok), takoj za Dansko. Poudaril je tudi, da je dokazano, da je s postopki kirurškega in podpornega zdravljenja 60%, oziroma celo 70% težav mogoče pozdraviti oziroma odpraviti in omogočiti zanositev po čim bolj naravni poti.

Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije so lani v treh slovenskih centrih, kjer izvaja-

jo OBMP, skupno opravili 2021 postopkov, od tega 1238 v KC, 512 v Mariboru in 271 v Postojni. Področju OBMP se je v četrtek, 5. aprila, posvetil tudi Odbor DZ RS za zdravstvo na nujni seji. Za te postopke naj bi se porabilo 3,5 milijonov evrov (ali 842 milijonov tolarjev), kar nas v bistvu uvršča na 4. mesto v Evropskem prostoru.

Na sejo so poleg ministrstva in treh bolnišnic povabili tudi ZZS, Varuhinjo človekovih pravic dr. Zdenko Čebašek Travnik in Varuhinjo bolnikovih pravic Magdo Žezlina, Združenje zdravstvenih zavodov, državno komisijo za medicinsko etiko, Zdravstveni svet in Društvo za informiranje, preprečevanje in zdravljenje neplodnosti ŽIVA.

Vzrok za sklic je bila predvsem peticija, ki je bila sprožena s strani Društva Živa, ki je zbralo, zato da bi se uredile razmere znotraj pravic in dostopa zdravljenja neplodnosti, preko 13.600 podpisov. Pred tem je 27. marca posvet na to temo organiziral tudi Državni svet RS.

Iz razprav je bilo mogoče razbrati, da število neplodnih parov ni povsem točno ugotovljeno. Podatki ministrstva so bistveno nižji, kot to trdijo civilne organizacije, ki se borijo za izboljšanje razmer za zdravljenje neplodnosti. Po nekaterih podatkih je neploden vsak 7 par, po drugih pa "le" vsak 5. V obeh primerih so številke vsekakor previsoke.

Družinska politika v Sloveniji

Ena od političnih tem je gotovo tudi dvig rodnosti. Vsem je znano, da smo narod s starim prebivalstvom in malo otroci ali če se bolj strokovno izrazim: prevladuje nizka smrtnost in rodnost ter sorazmerno nizek ali celo negativen naravni prirastek prebivalstva.

Celotna stopnja rodnosti se je namreč z 2,11 znižala na 1,26. Povprečna starost žensk ob rojstvu prvega otroka pa se je z 22,9 zvišala na 27,8 let.

Na Ministrstvu za socialo in družinske zadeve so novembra lani napisali temeljne smernice strategije za dvig rodnosti, ki pa so naletele na zelo negativen odziv javnosti. Predvsem jih je zmotila plačljivost splava, ki bi odvzela ženskam pravico do izbire.

Ko sem to strategijo dobila v roke, me je naslov zelo zmotil, saj sem dobila občutek, da se problema lotevamo na napačnem koncu. Ukvarjamo se le s kvantiteto in ne s kvaliteto. Sem mati treh otrok, zaposlena v šolski svetovalni službi, zato si upam trditi, da je vzgoja otrok zelo težka in odgovorna naloga. Ni dovolj rojevanje kot niso dovolj samo materialne dobrine. Pomembna je vsebina. Pomemben je spoštljiv in ljubeč odnos staršev, igriva prisotnost starih staršev, razumevajoča toleranca širšega okolja.

Raziskovalci so v strategiji kot vzroke za nizko stopnjo rodnosti navedli:

- spremenjena pričakovanja glede kvalitete življenja: večja tendenca po bolj udobnem življenju, večji pomen lastni neodvisnosti in osebnemu razvoju, več energije posvetijo lastni karieri ter osebni izpolnitvi;
- ekonomski razlogi: nezadostni in negotovi dohodki, slabe možnosti reševanja stanovanjskega vprašanja;
- pre-odgovorno starševstvo: starši želijo otrokom posvetiti obilo pozornosti, visoko kvaliteto življenja in ugodne ekonomske pogoje;
- težave pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja: spreminjajoč trg dela in negotovost vpliva na zaskrbljenost mladih glede zmožnosti usklajevanja dela in družinskega dela;
- problematika varstva otrok: stroški vrtcev so nesorazmerni med cenami vrtca in plačami staršev.
- norma majhne družine: mladi pari se zavestno odločajo za manjše število otrok ali celo brez otrok.

Odločitev za rojstvo otroka velja danes za izrazito privatno, intimno zadeva posameznika, saj to velja tudi za njihovo skrb in vzdrževanje otrok. Marsikdo pomisli, preden se odloči za otroka, pa čeprav si ga zelo želi. Zaveda se namreč, da bo vse odvisno

od posameznika: kam bo dojenčka prinesel, s čim ga bo hranil in oblačil, plačeval vrtec, plačeval šolske potrebščine in prehrano, plačeval interesne dejavnosti, ga šolal in ga poleg tega vzgojil v odgovornega, spoštljivega in srečnega človeka. Da bi lažje uskladili delo in družinsko življenje, nujno potrebujemo pomoč starih staršev ali drugih sorodnikov, ki jim zaupamo.

Res pa je, da je nizka rodnost širši problem: predstavlja problem predvsem zaradi sistema socialne varnosti, konkurenčnost gospodarstva, zaposlenosti in rasti produktivnosti.

Zato mora država prevzeti del odgovornosti in bremena.

V strategiji so napisane tri smernice in sicer:

1. Življenje je vrednota
2. Družina je naše upanje
3. Otroci so naša prihodnost

Iz teh smernic izhajajo naslednji temeljni cilji:

1. Izboljšanje razmer za mlade družine in družine z več otroki: družinam je potrebna podpora drugih družbenih institucij pri pokrivanju stroškov reprodukcije; ta potreba je zlasti izrazita pri mladih družinah, pri katerih je obseg osnovnih investicij še posebno širok.
2. Vzpostavitev sistema za lažje usklajevanja družinskega in poklicnega življenja: nujnost današnjega časa je, da mora posameznik svojo pozornost in čas nujno porazdeliti tudi med druge družbene skupine in se ne more več večinsko posvečati le družini
3. Zmanjševanje umrljivosti in preprečevanje splavov: poleg upadanja rojstev je v Sloveniji zaskrbljujoče tudi število prezgodnjih smrti, predvsem nesreč in samomorov.
4. Povečanje preventive in zdravja otrok, mladine in staršev: spodbujati je treba zdrav način življenja tako med starejšimi in odraslimi, še posebej pa je treba otroke in mladino vztrajno opozarjati na škodljive vplive nekaterih vedenjskih vzorcev in razvad ter na velik pomen spoštovanja lastnega zdravja in življenja.
5. Vračanje družbe k osnovnim vrednotam: življenje, družina, otroci: pri podpori teh vrednot so bistvenega pomena sporočila medijev in stališča političnih strank, odnos učiteljev, vzgojiteljev ter drugih

strokovnjakov.

Sledijo ukrepi, ki naj bi jih izpeljali na ustreznih ministrstvih. Delijo se v glavnem na področja vrtcev, stroški v šoli (prehrana, učbeniki, šola v naravi), stanovanja, olajšave, zaposlovanje staršev, zmanjševanje umrljivosti in splavov, izboljšanje zdravstvenega varstva, družinam prijazna družba.

Vrtci so dejansko dragi, a nujno potrebni za razvoj otrok na socialnem področju. Predlog je bil, da bi manjše skupine združevali v večje, saj s tem odpade nekaj vzgojiteljic, ki pa imajo po mnenju nekaterih politikov »previsoko izobrazbo«.

Ponovno je v ospredju kvantiteta in ne kvaliteta. V manjših skupinah pride otrok lažje do izraza, lažje spremljamo njegov razvoj. Izobrazba tako vzgojiteljic kot staršev je nujno potrebna, saj le taki vzorniki lahko vzgojijo odgovornega, razgledanega in srečnega državljana.

Tudi stroški v šoli so visoki. Sedaj v šolah subvencioniramo prehrano, šolske potrebščine in šole v naravi. To počnemo s pomočjo Centra za socialno delo, ki dobi sredstva z občine. Ta sredstva niso dovolj visoka, da bi krili vse stroške ali vsaj večini delne stroške. Običajno so »kaznovani« tisti starši, ki imajo več otrok in še kar dobro zaslužijo. Pozabljamo, da ti starši plačajo npr. malico za tri, štiri otroke in je to bistveno več kot npr. družina z enim otrokom, ki pa ima nizke dohodke.

Stanovanja so za mlade družine predraga, najemnine ravno tako. Vendar vidim problem tudi pri velikosti stanovanj. V glavnem gradimo stanovanja z dvema manjšima spalnicama: torej za starše in enega do dveh otrok, v naseljih ni parkov ali igrišč ipd.

Davčna olajšava pride prav predvsem pri nakupu večjega avtomobila, saj s tremi otroki ne moreš imeti manjšega in zato cenejšega avtomobila. Dobrodošel je tudi dodatek na povečano družino, čeprav je le enkrat na leto. Tu bi morali pomisliti tudi olajšave pri nakupu kvalitetne hrane in oblačil (predvsem obutve), saj vpliva na zdravje naših otrok, vendar si marsikdo tega ne more privoščiti.

Občine obljublajo denarno nagrado za vsakega novorojenčka, ki bo stalno prijavljen v njihovi občini. V npr. Kopru je to. 200 EUR, v Izoli 500 EUR...

Novost pri zaposlitvi staršev je ta,

da lahko mati treh in več otrok dela polovični delavni čas do otrokovega šestega leta. To je zelo dobra rešitev, saj s tem otroci večino časa niso sami ali v varstvu pri drugih ljudeh. Žal si marsikatera mati tega ne more privoščiti, saj je tudi osebni dohodek polovični. Še vedno se očitno gleda na vzgojo otrok in gospodinjsko delo kot manjvredno oziroma nevedno plačila.

Kar se tiče umrljivosti in splavov ne bi izgubljala besed. Menim, da tega problema ne bi bilo, če bi družba znala poskrbeti za posameznika: ne bi bilo ljudi v stiski, osamljenih ljudi, ljudi, ki ne vidijo rešitve, prihodnosti.

Pod družbo ne mislim le na vlado, mislim tudi na sosede, sodelavce...

Težko je dopovedati otrokom, da morejo biti tiho na ulici, ker sosede moti njihov smeh. Težko je iti v restavracijo z otroki, ker ostale gosti moti njihov živahen klepet. Težko je iti na kulturne prireditve, ker so otroci preveč radovedni. Težko prideš do knjižnice, ker je zaradi stopnic nedostopna (ko imaš otroka še v vozičku)...

S člankom sem želela opozoriti na nekatera protislovja, ki so v naši družbi. Vsi si želimo več rojstev, vendar moramo vsi nekaj narediti v to smer. Smernice so bile zapisane. Površno, se strinjam. Vendar pa je bil le korak naprej. V naši državi zares potrebujemo družinsko politiko in ne strategijo povečevanja rojstev. V državi, ki se veseli otrok, ki ji ni žal denarja za igrišča, parke, za kvaliteto šolanje, ki zna prisluhniti in zna pomagati, bo število rojstev samo še naraščalo!

Vesna Starman, članica mestnega odbora SLS Koper, dipl. socialni pedagog, zaposlena kot šolska svetovalna delavka na OŠ Šmarje pri Kopru

Seja Regionalnih odborov Kras in Slovenska Istra na sedežu Občine Divača

V okviru delovnega obiska Vlade RS v Obalno-kraški regiji je v torek, 20. marca, v sejni sobi Občine Divača potekala skupna seja *Regionalnih odborov Slovenske ljudske stranke – Kras in Slovenska Istra*, ki jima predsedujeta Valter Ščuka in Aleksander Frantar.

Seje so se pred napovedanim taborem SLS-a v Postojni, ki bo drugo nedeljo v septembru, med drugimi člani SLS-a udeležili Janez Podobnik, minister za okolje in prostor ter predsednik stranke, Janez Božič, minister za promet, Ivan Žagar, minister v Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, dr. Drago Čepar, direktor vladnega Urada za verske skupnosti, Robert Smrdelj, župan občine Pivka, Uroš Slamič, župan občine Komen, Vladimir Čeligoj, podžupan občine Ilirska Bistrica, ter gostitelji srečanja Matija Potokar, župan občine Divača.

O aktualnem političnem dogajanje in delovanju vladne koalicije je spregovoril minister Podobnik, ki je obravnaval možne posledice trenutnega dogajanja v strankarskih vrstah LDS-a in razplet afere Puh, osredotočil pa se je tudi na problematiko slabše zastopnosti SLS-a v lokalnih odborih, predvsem v obalnih in v sežanski občini. Razprava je tekla tudi o problematični obdavčitvi sredstev skladov EU-ja z 20 % DDV-jem in o prihajajočih predsedniških volitvah, na katerih namerava SLS podpreti predsedniškega kandidata Lojzeta Peterleta. Na seji so spregovorili tudi o vprašanju zakona o pokrajinah, pri čemer v SLS-u predlagajo 14 pokrajin.

Divaški župan Matija Potokar in minister za okolje in prostor Podobnik sta spregovorila tudi o projektu vodne akumulacije Padež, ki v resolucijo nacionalnih razvojnih projektov naslednjih let ni vključen, ker je že v fazi izvajanja. Razveseljiva pa so tudi zatrjevanja ministrov Podobnika in Božiča, da se trasa novo nastajajoče avtocestne povezave s Hrvaško umika iz Vremske doline in idejno snuje na njenem robu z odcepoma Postojna-Divača.

Vesna Matevljič

SLS v Cerknici podpisala koaličijsko pogodbo

Dogovori o oblikovanju koalicije in pisanje koaličijske pogodbe so v občini Cerknica zaradi razmerja moči političnih strank in zaradi usklajevanja vsebine koaličijske pogodbe potekali vse do marca letos. Svetnika SLS Anton Lah in Ivan Švigelj ter člani OO SLS Cerknica bodo sodelovali v številnih delovnih telesih občine Cerknica. Vodilna predsedniška mesta pa ima SLS v Odboru za kmetijstvo in gozdarstvo, ki mu predseduje Vincenc Otoničar, v Odboru za komunalo in promet, kjer je predsednik občinski svetnik SLS Anton Lah, predsednik Nadzornega odbora občine je Janez Obreza. SLS ima člana tudi v Statutarno pravni komisiji - Stane Čekada, v Odboru za okolje in prostor Bogdan Zevnik, v Odboru za družbene dejavnosti Eva Obreza, v Odboru za lokalno samoupravo Anton Lampič. Član mandatno kadrovske komisije občine Cerknica je Ivan Švelc, občinski svetnik SLS.

V razgovoru na srečanju ob podpisu pogodbe so koaličijski predstavniki razpravljali tudi o odločitvi za postavitev Evropskega muzeja

krasa v parku Škocjan, kjer je še potrebno preveriti primernost lokacije.

Kljub temu, da ima koalicija prepričljivo večino v občinskem svetu, pa bo potrebnega veliko usklajevanja znotraj koalicije, saj glede na predvidevanja iz prejšnjih let kar nekaj nalog ostaja,

in seveda stroškov, prenesenih iz prejšnjih v nov mandat županovanja Miroslava Levarja. Nekatere potrebne naloge in investicije pa bodo tudi v tem mandatu morale počakati na sveža investicijska sredstva. Koaličijske partnerice so upoštevale nekatere pripombe OO SLS na predlog besedila pogodbe, tudi iz razloga, da spoštujejo in upoštevajo izkušnje naših članov in svetnikov ter se

“V Slovenski ljudski stranki se zavedamo pomembnosti dobrega sodelovanja za napredek občine Cerknica v naslednjem mandatu. Zato smo v skladu s predvolilnimi obljubami, da bomo delovali za razvoj naše občine in vseh njenih naselji, pristopili h koaliciji, ki jo vodi župan Miroslav Levar,” je ob svečanem podpisu koaličijske pogodbe, ki je razvojno in ambiciozno zastavila program za naslednji mandat, poudaril predsednik OO SLS Vincenc Otoničar.

zavedajo, da za razvoj občine potrebujejo delovanje in podporo naših izkušenih predstavnikov tako v občini kot na državnem nivoju. Vsi se namreč zavedajo, da je marsikateri projekt v občini Cerknica uspel le zaradi aktivnega in požrtvovalnega sodelovanja naših poslancev, svetnikov in funkcionarjev tako v občini kot na državnem nivoju. **ms**

Volilni občni zbor SLS Muta

V soboto, 17. marca, je bil ob izteku štiriletnega mandata vodstva OO SLS Muta sklican 2. redni volilni občni zbor. Na njem je aktualni predsednik OO SLS podal celovito poročilo o delu stranke na občinski ravni ter delu in aktivnostih na ravni RO SLS za Koroško, katere članica je SLS Muta.

Posebej je izpostavil ključne aktivnosti v sooblikovanju razvojne politike občine Muta v zadnjih štirih letih. Predvsem so bila naša prizadevanja usmerjena v celostni razvoj Občine Muta, pospešeno izgradnjo cestne infrastrukture, še zlasti pa smo bili aktivni pri oblikovanju projekta izgradnje čistilne naprave in novonasta-

jajočega projekta »Mučka Bistrica in razvoj ob reki«. Pri projektu čistilne naprave smo si posebej prizadevali za izgradnjo skupne čistilne naprave Muta-Vuzenica-Radlje ob Dravi, ki ima predvsem ekološke, okoljske in finančne prednosti pred izgradnjo treh ali dveh manjših v vsaki občini. Projekt Mučka Bistrica pa pomeni svež veter v celostnem razvoju Občine Muta, pri čemer lahko SLS odigra pomembno vlogo, saj je ob uvodni delavnici na to temo sodeloval minister za okolje in prostor ter predsednik SLS dr. Janez Podobnik. V tem mandatu smo izrazili tudi nekatere pomisleke na velikost in prostorsko vključenost novega prizidka k OŠ Muta kot na sam način financiranja izgradnje s t.i. dolgoročnim finančnim leasingom. Glede velikosti prizidka smo izrazili pomisleke predvsem zaradi izrazito negativnih demografskih trendov oz. na čedalje nižje število novorojencev v občini Muta. Žal so se naša opozorila kmalu po izgradnji prizidka pokazala kot realna, to pa tudi zaradi napovedane reforme v OŠ, zlasti postopnega ukinitja nivojskega pouka, ki zahteva

predvsem bistveno večje prostorske in kadrovske pogoje. Na volilnem občnem zboru je tekla beseda tudi o drugih aktualnih dogodkih v kraju ter posebej o delu občinskega sveta Občine Muta, ki sta ga orisala svetnika Blaž Krajnc in Jožef Mesner.

Volilni Občni zbor je na tajnih volitvah izvolil novi občinski odbor v sestavi:

Mirko Vošner-predsednik, Erik Krautberger-namestnik predsednika, Vlasta Senica-tajnik, Manja Majhenblagajnik ter člani Ferdo Črešnik, Alojz Verdinek, Blaž Krajnc, Jožef Mesner in Ernest Peruš.

Po končanem volilnem delu je predsednik OO SLS Muta izpostavil ključne programske usmeritve delovanja v prihodnje s posebnim poudarkom na večji prepoznavnosti SLS v občini, aktivnem delu obeh svetnikov in članov SLS v občinskih odborih in komisijah, angažiranost za povečanje števila članstva, aktivno sodelovanje pri razvojnih projektih v občini ter sodelovanje z ostalimi OO SLS na Koroškem.

Mirko Vošner

Čistilna akcija

V krajevni skupnosti Log želimo imeti lepo in čisto okolje. V soboto, 31. marca, smo se zbrali na čistilni akciji vseh občin, ki jim je skupno Ljubljansko barje. Sam imam skrb za čisto in zdravo okolje že kar v krvi. Take in podobne akcije smo na Logu organizirali že vrsto let. Letošnja je bila zasnovana veliko širše, na območju celotnega Ljubljanskega barja. Povezovalo jo je uredništvo spletnega portala www.barje.net in skupina Street 13. Po posvetu z županom občine Log-Dragomer so stekle priprave. Razmišljal sem, katere ljudi bi lahko vključil v sodelovanje pri tem projektu; ker so v glavnem na Barju potoki, kanali in reka Ljubljanica ter grmičevje so bili primerni ribiči, za poraščeni predel pa lovci.

Za čiščenje na obrobju Barja sem naredil spisek krajanov, od katerih lahko pričakujem dober odziv in to so:

1. Ribiči bi našim občanom povedali in pokazali, kako živijo ribiči v naših krajih in kakšne skrbi jih tarejo.
2. Lovci bi se pogovarjali z udeleženci o zaščiti in varstvu živali.
3. Upokojenci bi prenašali svoje bogate izkušnje na mlajši rod.

4. Gasilci bi udeležencem kaj povedali o požarni varnosti.
5. Planinsko društvo »REGA« bi predstavilo svojo dejavnost.
6. Mladina bi pokazala, kako se da koristno preživeti prosti čas.
7. Osnovne šole bi vključevale EKO programe - zdrave šole.
8. Zeleni o varstvu čistega okolja.

Vas smo razdelili na 20 skupin, vsaka od skupin je vedela, kaj in kje je njeno delo. Razposlali smo vabila, nekaj vodij in organizatorjev skupin sem poklical po telefonu ali pa sem se ustno dogovoril o poteku akcije. Predsednik Ribiške družine mi je poslal kar celo desetnijo ribičev in nekaj lovcev. Ribič Jereb je prišel kar z avtomobilsko prikolico, tako da sta dva ribiča vozila nabran material na deponijo na Logu. Zato se predsedniku ribičev Vrhnika Ahčanu in njegovim

lepo zahvaljujem. Pa še to: skoraj vsi so bili iz občine Vrhnika.

Kar je bilo večjih kosov, kot so deli ograj, peči, štedilniki, bojlerji, pralni stroji in podobno, je vse to iz jarkov s traktorjem izvlekel in vozil s prikolico na deponijo Marko Remškar. Nekje na sredini akcije so se začele javljati skupine udeležencev, ker jim je zmanjkalo vreč in rokavic, tako da sva nekaj skupin obiskala tudi midva z županom in se na terenu prepričala, kako poteka delo. Najtežje delo je imela skupina, ki je čistila v starem kamnolomu pri gasilskem domu. Vodja je bil Franc Prah, sodelovali pa so člani planinskega društva

»REGA«, skupaj z predsednikom Sašom Marinčičem in kar 9 udeleženci. Gasilci so očistili področje med kapele - Duhovim centrom Loga in gasilskim domom. Upokojenci so bili tudi zelo uspešni. Po končani akciji me je poklical g. Prah in prosil še za nekaj vreč. Potreboval jih je za čiščenje na Rosovšu. Nekateri prebivalci omenjenega zaselka niso vedeli za akcijo in so naknadno očistili del gozda v okolici njihovih stanovanjskih hiš. Posnemanja vredno; ljudje so videli, kaj se dela in so s to gesto hoteli pomagati.

Ob koncu se je na akcijo pripeljal tudi podžupan občine Log-Dragomer in ribiče razveselil z nekaj pijače. V akciji je sodelovalo približno 110 udeležencev, pobrali smo cca. 8 ton materiala, vso to nesnago pa je odpeljalo na deponijo Komunalno podjetje Vrhnika.

Ludvik Rožnik, predsednik OO Log Dragomer

OO SLS Brezovica obnovljen in okrepljen

Na izrednem volilnem občnem zboru, ki je bil 27. marca v Vnanjih Goricah, je 11 članic in 15 članov izbralo novo vodstvo. Zbor je začel in zaključil tajnik SLS Aleš Vehar.

Poslovnik občnega zbora je bil potrjen s spremembo 11. člena iz 1 na 2 podpredsednika.

Za predsednika OO SLS Brezovica sta prispeli soglasji Mirana Aleša in Petra Kraljiča

Za Mirana Aleša je glasovalo 15 prisotnih, kar je pomenilo, da je bil izvoljen za predsednika.

Za 2 podpredsednika so prispela 4 soglasja. Volilna komisija je izdelala 26 glasovnic.

Za podpredsednika/co sta bila izvoljena: Anton Slana -14 glasov in Marija Veršič - 12 glasov

Za članstvo v UO je ostalo 9 soglasij, kar pomeni število članskih mest v OO SLS Bre-

zovica. Med soglasji je tudi soglasje Sonje Japelj za delo tajnice. Lista je bila potrjena javno. Članice in člani OO SLS Brezovica so: Milena Gregorka, Gregor Japelj, Sonja Japelj, Jakob Kenk, Marija Kregar, Franci Kušar, Franci Ostanek, Drago Stanovnik in Branko Steblovnik. Tem se pridružuje tudi predsednik NG SLS Brezovica Luka Stanovnik.

Drago Stanovnik

Člani SLS so združili svoje moči.

SLS za čistejše mesto Kranj

V soboto, 31. marca 2007, je v Kranju potekala čistilna akcija, ki so se je v velikem številu udeležili tudi člani novonastalega podmladka SLS Kranj Nova generacija, člani SLS Kranj, podpredsednica prof. Metka Zevnik in predsednik mestnega odbora SLS Kranj mag. Franci Rozman.

Čistilna akcija je bila izjemno uspešna. Člani SLS smo očistili enega izmed najbolj kritičnih in zahtevnih predelov Kranja - kanjon reke Kokre. Kanjon reke Kokre je naravna znamenitost, ki slovi zlasti po svojih konglomeratnih terasah, očiščen kanjon je zdaj znova primeren

za ogled pestrosti naravne kulturne dediščine.

SLS se v svojem poslansktvu zavzema za smotrno gospodarjenje z naravnimi dobrinami, z zemljo, z gozdovi, vodami in drugim naravnim bogastvom in ob tem daje zelo velik poudarek tudi varstvu okolja.

Za urejeno okolje

Na območju občine Brezovica smo v marcu že 17. leto urejali okolje in drugič povezali področje Ljubljanskega barja - tokrat s sloganom: **DOBIMO SE NA BARJU**. Prva taka skupna prireditve vseh barjanskih občin je bila avgusta lani in sicer **OTAVA NA BARJU**, ki jo je podprla tudi SLS kot edina politična stranka.

Projekti s skupnim imenom in končnico ...**NA BARJU** pa se bodo nadaljevali tudi v prihodnje in povezovali vse občine, ki zajemajo celotno Ljubljansko barje z zaledjem.

Nedavno so vsi župani podpisali dogovor o

Krajinskem parku Ljubljansko barje, zato je nadaljevanje aktivnosti, ki izvirajo iz vseslovenske akcije »Vrnimo življenje v slovenske vasi« še toliko bolj pomembno.

Zaključujem z vabilom na nekaj prireditev v aprilu in maju.

PRIREDITVE V APRILU IN MAJU

21.4 in 22.4. ob 8h Vnanje Gorice in barje: Orientacija mladih gasilk in gasilcev treh občin

22.4 ob 10^h Brezovica: Jurjevo srečanje motorjev in **ob 14.^h Podpeč** 1. Jurjevo srečanje konjenikov.

25.4. ob 17^h Imenovanje Ašičevega centra barje, 14 let Ašičevega doma in Markova procesija

28. in 29.4. Ašičev center - barje: 3. vseslovenska mladinska nočna orientacija Divja jaga,

6.5.ob 9.^h Na Gulču 17. Florjanovo srečanje gasilk in gasilcev dveh občin

6.5. ob 14.uri Kolesarskoatletski poligon Predale: 8. Špelin gozdni tek

Podrobnejše informacije so na forumu <http://barje.net>

Drago Stanovnik

Čisto in varno okolje je bistvenega pomena še posebej zato, ker SLS želi, da vsi državljani Republike Slovenije in rodovi, ki prihajajo, uživajo ne samo sadove demokracije, pravne države in kulturne dediščine, pač pa tudi naravne lepote Slovenije in sicer v čimbolj čisti in urejeni okolici.

Kultura bivanja in čisto okolje sta za SLS zelo pomembna, zato si v SLS Kranj želimo, da bi nas in naše vrednote podprlo čim večje število ljudi. Vabljeni, da se nam pridružite.

T.B.

Več na www.kranj.sls.si

DRAGOTU

Dano ti je bilo živeti v času velikih političnih sprememb, ki smo jih skupaj s teboj podoživljali tudi mi, ki smo te spremljali skozi tako važen del slovenske zgodovine.

Radi smo ti sledili, saj si nam bil zgled v razburkanih osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Takrat se je rodila prva demokratična politična stranka Slovenska kmečka zveza, predhodnica Slovenske ljudske stranke.

Akaj bi bilo, če ne bi imeli pred dokončnih ciljev in zmage v boju za osvoboditev Slovenije, v kateri smo prvič svobodno zadihali na svoji zemlji. Tudi prispevki iz Slovenskih brazd ostajajo vedno bolj dragocene zgodovinske reportaže tega časa.

Garanje pred osamosvojitvijo Slovenije se ti je obrestovalo od tistih, ki smo ti zaupali in te izvolili za prvega župana novo ustanovljene občine Brezovica. Tudi tu si znal povezovati vse različnosti v dobro vseh.

Odnos med nami ustanovnimi člani in člani, ki smo se pridružili pozneje, in med tabo se je še poglobil, saj smo bili ponosni, da smo imeli župana prav iz vrst SLS kar dolgih 12 let. Z geslom »Za ljudi z ljudmi!« si na vsakem koraku poudarjal »Zaupanje Sprava Ljubezem in Sožitje«. V družinah in med sosedi na vseh nivojih si povezoval poti in gradil mostove.

Tudi v povezavo osrednje slovenske regije si vložil vse svoje znanje in izkušnje dolgoletnega županovanja. Vse, kar v občini Brezovica predstavlja SLS, si ti, idejni oče, saj si vedno in povsod nosil v srcu ponos pripadnosti Slovenski ljudski stranki in to delil z vsemi ljudmi. Nihče od drugih slovenskih županov ni nosil občinskega prapora tako ponosno kot ti. Čeprav si bil župan vseh ljudi, nisi nikoli zatajil svojih korenin.

Upanje umre zadnje, tako tudi brezovška SLS in njene zveste članice in člani upamo, da bo ledina, ki si jo zoral globoko, njene brazde so bile široke, sadovi so bili obilni, sedaj počivala kot praha, da bo kmalu spet preorana in se bodo na spočiti zemlji ustvarjali vedno novi sadovi v dobro vseh iz ljubezni ljudi za ljudi.

Prijateljice in prijatelji iz SLS Vnanje Gorice, 27.3.2007

ZGRABI SVOJ OKUS!

Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

© strokovnem izpopolnjevanju, © izdelavi vodnjaških vrtin in potrebni strojni opremi

Voda iz vrtin

Voda je najpomembnejši slovenski naravni vir in njena kvaliteta je privilegij, ki ga po naši novi domovini - Evropski uniji redkokje še srečamo. Vsako leto se v veliko občinah po Sloveniji odločajo za izgradnjo novih vodnjaških vrtin. Razlogi so različni: bodisi gre za rekonstrukcijo vodooskrbnih sistemov, dodatne potrebe zaradi širjenja naselij ali pa za potrebe po oskrbi s tehnološko vodo. Veliko vodnjaških vrtin je že namenjenih tudi za pogon toplotnih črpalk, ki kot vir toplote izkoriščajo energijo podtalnice. V Sloveniji se tako vsako leto izvede več kot 100 novih vodnjaških vrtin.

Vendar pa vodnjaška vrtina ni enostaven objekt. Veliko investitorjem se zatakne že pri prvih korakih, ko je potrebno najprej opraviti ustrezne hidrogeološke raziskave, predvsem pa izpeljati zelo zahtevne upravne postopke za pridobitev vodnega dovoljenja, ki ga izda minister za okolje in prostor. In če želimo, da vodnjak deluje vrsto let, ter da se ohrani kvaliteta podtalnice, ni vseeno, kako se vrtino izvede in opremi.

Vse to nas je ob sodelovanju našega Inštituta za obnovljive vire energije iz Kranja in ministrstva

za okolje in prostor vzpodbudilo k organiziranju strokovnega seminarja o izvedbi in opremljanju vodnjaških vrtin, ki se bo odvijal v Cerknem 10. in 11. maja letos. Seminar je namenjen občinskim službam, ki iščejo rešitve za vodooskrbo v lastni občini in zaposlenim v vodooskrbnih podjetjih. Po-

vabljeni pa so tudi strokovnjaki, ki v izvajalskih podjetjih sodelujejo pri pripravi in izvedbi vrtin. Namen seminarja je prikazati vsa potrebna opravila pred pričetkom izvajanja rudarskih del, postopek

pridobitve dovoljenja ter različne načine projektiranja, izvajanja in opremljanja vodnjaških vrtin. Predstavili pa bomo tudi izkušnje iz sosednjih držav.

Med strokovnjaki, ki smo jih povabili k sodelovanju, so zaposleni na Agenciji RS za okolje, ki bodo predstavili potrebne upravne postopke za pridobitev vseh potrebnih upravnih dovoljenj. Osnovne pojme hidrogeologije bodo predstavili strokovnjaki Geološkega zavoda Slovenije. O projektiranju in izvedbi potrebnih opravil pri izgradnji vodnjaških vrtin pa bodo svoje znanje predstavili posamezni strokovni izvajalci, zaposleni v izvajalskih podjetjih. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti omeniti, da bo uvodni govor s poudarkom na pomenu zdrave pitne vode za naše življenje podal minister Janez Podobnik, predsednik Slovenske ljudske stranke.

Več o seminarju si lahko preberete na spletni strani www.geosonda.com.

*IOVE Kranj
Božo Dukič*

... Ponoči so premaknili čas in sicer za eno uro nazaj, tako da je bilo med srednjeevropskim in vzhodnoavstralskim časom le še 8 ur razlike. Zgodaj zjutraj sem izstopil iz avtobusa v mestecu Melton. Iz bližnje diskoteke sta se vračala dva opita mladeniča. "Kaj, tako daleč boš kolesaril, v Melbourne?" sta se začela krohotati in valjati po tleh.

"Saj je čisto blizu, le 40 km," sem jima odvrnil. Odpeljal sem se proti trimilijonskemu največjemu mestu zvezne države Victoria in drugemu največjemu na najmanjši celini, ki je pred natanko pol stoletja gostilo olimpijske igre. Pripeljal sem v središče mesta, kjer se v bližini, malo južneje, nahaja Albert park, ki že dobro desetletje gosti dirke formule ena. Ponavadi je bila tu dirka v začetku marca in prva v novi sezoni, a tokrat so v marcu prednost imele igre Commonwealtha, torej 56 držav, ki sodijo še vedno pod angleško monarhijo in so nekdanje angleške kolonije. Kot ponavadi vstopnice nisem imel in kot ponavadi sem se nekako prethotopil na tribuno v bližino štartno-ciljne črte ter paddocka. Domače občinstvo je bilo razočarano zaradi odstopa svojega ljubljence Marka Webbra, a razočaran sem bil tudi sam, saj je odstopil Michael Schumacher.

Na koncu je slavil mladi Fernando Alonso v Renaultu. Nekaj časa sem se še zadržal v okolici dirkališča in se odpeljal proti severu na drugi konec velemesta. Že v temi sem se pripeljal v Pascoe Vale, del mesta, kjer živi materin bratranec Max. Zadnjih deset let živi sam, saj je žena preminula. V Avstraliji pa je od leta 1965. Ravno tega leta naj bi prenehali pobijati Aborigine, čeprav so jih menda nekaj tudi še kasneje. Tudi njega je prizadela zgodba o Aborginih in po boje je prav tako obsodil. Seveda sem večerjal in prespal v njegovi hiši.

Naslednji dan me je pospremil s avtom kak kilometer do avtoceste, od koder sem pot nadaljeval proti Sydneyu. Na moje presenečenje se je "doli tam spodaj" dovoljeno s kolesom voziti po vseh avtocestah, ki jih je več vrst (highway, freeway, motorway). Melbourne sem zapustil zgodaj popoldne in se po avtocesti pripeljal do kraja Wandong, kjer sem si najprej izbral drevo, pod katerim naj bi spal. Šel sem v restavracijo in trije možje so me povabili, naj z njimi spijem pivo. "Saj pridem, a še prej bom nekaj pojedel za sosednjo mizo," sem jim odvrnil. "Ne, ne boš," mi je de-

Doli tam spodaj na kolesu (2.del)

Aleš Juvanc

jal eden izmed njih. "Kako to mislite?" sem presenečeno vprašal. "Mi ti bomo pripravili večerjo in prespal boš pri nas," so si bili enotni. Z njimi sem spil pivo, kmalu smo zapustili restavracijo in odšli do bližnje hiše, ki je v lasti Johna, priletnega gospoda, ki je bil edini od trojice še trezen. Glenn, stari rocker, ki je sicer sosed, je na kratko skočil domov, Brian, ki je mojih let, je ostal in skupaj z Johnom sta pripravila okusno večerjo. Vmes se je ulil dež in Glenn se je vrnil z orglicami, na katere je ob večerji tudi zaigral. Po večerji je Brian v roke

kolesom potuje po svoji domovini. S seboj tovari 50 kg prtljage, kar je precej več od mojih 15 kg. Že v temi sem pripeljal v mestece Holbrook, kjer sem sprva celo malo štopal, a ni bilo sreče. Odločil sem se, da grem na avtobus, a le nekaj minut pred predvidenim prihodom sem spoznal voznika kamiona, ki me je odpeljal proti severovzhodu približno 150 km. Sredi noči me je odložil v kraju Yass, kjer sem prespal pred vrati restavracije s hitro hrano.

Jutro je bilo dokaj hladno, zato je topla restavracija prišla še kako prav.

Bertonclja. Ko sem mu odgovoril negativno, je nadaljeval: "Kako lepo, da se oglasi nekdo, ki nima težav." A težave so nastopile nekoliko kasneje. Zapeljal sem se na drugo stran mesta proti parlamentu. Vmes sem se ustavil v parku, ki je posvečen Jamesu Cooku, angleškemu pomorščaku, ki je leta 1771 priplul do Avstralije in le za nekaj ur prehitel francosko fregato. Avstralska zgodovina bi se verjetno pisala drugače, če bi jo prvi odkrili Francozi. Leta 1788 so pričeli prihajati prvi kaznjenci iz Anglije, a še veliko prej, približno 40.000

sem zopet po nekaj dneh zagledal ocean, kar je bil poseben občutek, in sledil je še zadnji spust. Na srečo je bilo po dolgem času prav prijetno toplo in zvečer sem pripeljal v kraj Berkeley ob jezeru Illawarra, ki pa zame to ni, saj gre pravzaprav za zaliv oziroma fjord. Zavedal sem se, da kljub jeseni na avstralskih tleh ne bo več hladno in zato sem se počutil še posebej lepo. Prespal sem v travi ob zalivu.

V soboto dopoldne sem ustavil ob peščeni plaži in se okopal v Tihem oceanu. Po razgibanem terenu sem

vzel atlas sveta in začel odpirati strani v glavnem evropskih držav. Knjiga se je odprla na strani, kjer sta Španija in Portugalska, povedal sem jim to in ono o mojih izkušnjah in potovanju s Pirinejskega polotoka. Sledile so še druge države: Avstrija, Nemčija, Italija, Francija, Danska, Švedska, Bolgarija, Turčija... tudi Koreja, in o vsaki sem jim kaj povedal. Seveda nismo mogli mimo Slovenije in z zanimanjem so prisluhnili besedam o naši domovini.

Zjutraj smo si izmenjali darila, nekaj več sem jih jaz dobil od njih, med drugim veliko avstralsko zastavo, ob zajtrku pa so mi prek DVD-ja zavrteli Nelsonovo pesem "On the road again". Po slovesu sem bil respet na cesti. Ta dan sem imel prvič na južni polobli predrto zračnico. Zvečer sem se pripeljal v kraj Wangaratta in prenočil v parku. Prekolesaril sem 175 km in to je bilo največ na tej poti.

V sredo sem prek mejne reke Murray zapustil zvezno državo Victoria in prikolesaril v New South Wales. Na poti sem srečal možakarja srednjih let, Avstralca, ki je že tri leta invalidsko upokojen in ves ta čas s

Tudi čez dan se temperature niso povzpele nad 12 stopinj in veter mi je ves čas pihal v prsi. Poleg tega sem se spopadel s prvimi večjimi klanci. Kolesaril sem proti prestolnici Canberra, ki leži na planoti okrog 800m visoko. Ravno zaradi prestolnice sem si podaljšal pot in naredil ovinek. V okolici Canberre je kar nekaj visokih hribov, tudi najvišji avstralski vrh Mt. Kosciuszko, visok 2228 m, ki spada v gorovje Snowy Mountains. Ime ni brez razloga, saj pozimi po okoliških hribovih zapade po 2 m in več snega. Imajo nekaj smučišč, ki so kar dobro obiskana. Avgusta leta 1989 so celo organizirali dve tekmi za svetovni pokal v alpskem smučanju. Tudi avstralski smučarji niso od muh, kajti pred leti je Zali Stegall postala svetovna prvakinja v slalomu, trenutno najboljši pa je Aj Bear, predvsem v hitrih disciplinah. Prikolesaril sem v avstralsko glavno mesto, ki ima približno toliko prebivalcev kot slovensko, a Canberra je od Ljubljane veliko večja po površini. Najprej sem obiskal naše veleposlaništvo, kjer sta me veleposlanik Bertoncelj in njegova tajnica lepo sprejela. "Ali je kaj narobe?" je bilo prvo vprašanje g.

let, so jo začeli naseljevati Aborigini z indonezijskih otokov. Tik pred parlamentom sem šel nekaj metrov peš po travi in to je bilo usodno. V trenutku sem imel obe gumi polni bodic in šest jih je predrlo zračnici. Da je bila skladnost popolna, so bile tri v vsaki. Kar nekaj časa sem potreboval, da sem jih zakrpal in nisem bil ravno najboljšje volje. Verjetno mi tudi g. Bertoncelj ne bi mogel pomagati. Končno sem si le ogledal parlament od zunaj, čigar posebnost je, da je večinoma prekrit s travo. Zvečer sem v nekem lokalu naletel na Irce, ki so bili tam na začasnem delu kot gradbeniki. Pretihotapili so me v eno izmed sob mladinskega hotela, kjer so prebivali.

Naslednje jutro sem se izmuznil skozi vrata in se poslovil od Ircev. Zapustil sem Canberro in kmalu zatem še Australian Capital Territory, ki ima poseben status in ni zvezna država. Canberra je birokratsko mesto in so jo za prestolnico imenovali, ker se dve največji mesti Sydney in Melbourne nista zedinili, katero naj bo glavno. Čakalo me je še nekaj klancev, a bolj se je dan nagibal k večeru, več je bilo spustov. V daljavi

nadaljeval pot proti največjemu mestu Avstralije, ki šteje štiri milijone prebivalcev. Kmalu sem pripeljal v prva predmestja, ki so, tipično avstralsko, sestavljena iz nizkih hiš. Zadal sem si cilj, da še isti dan prikolesarim do opere in že v temi sem se sprehajal pred največjo avstralsko znamenitostjo, ki je tudi v poznih večernih urah dobro obiskana. Malo pred polnočjo sem legel na klop, da bi zaspal. "Verjetno je malo tistih, ki so imeli to srečo in spali čisto blizu opere", sem si mislil. A tudi moja sreča je trajala le kako uro, kajti prišla sta policist in policistka ter me vljudno odslovila, rekoč, da znotraj ograje ponoči ne sme nihče ostati. Šel sem na ono stran ograje v park, le nekaj metrov stran od klopi in prespal ravno tako blizu opere.

(nadaljevanje prihodnjič)

POKROVITELJI: SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA, GIO, ADD, BTS, PIZERIA JULČI, DIEM, FASADERSTVO DOLINŠEK, MESARSTVO BLATNIK, EMONSKA KLET, CULT, BAUER, ALENKA JERAJ

Predavanja na univerzi Lomonosov, Moskva

Univerza Lomonosov

V preteklem mesecu je dr. Marta Ciraj v vlogi podpredsednice Medvladnega foruma za kemijsko varnost (IFCS), v okviru "Symposium - School", ki je bil med 5. in 7. marcem, predavala na državni univerzi Lomonosov v Moskvi. Predstavila je pregled svetovne in evropske zakonodaje na področju kemikalij.

Šola je bila organizirana prvič, predavanja so bila delno v prostorih nove sodobne knjižnice, delno pa v starih prostorih Univerze Lomonosov. Povabljenih je bilo skupno sedem tujih pre-

ne so bile pomembne nove vezi.

Rusija bo potrebovala pomoč pri pripravi in implementaciji zakonodaje s področja kemikalij. Vloga Medvladnega foruma pri promoviranju

Nova knjižnica Univerze Lomonosov, v kateri je bilo predavanje

Predavatelji iz različnih držav Evrope, med njimi tudi dr. Marta Ciraj

davateljev, večinoma univerzitetnih profesorjev (poleg omenjene še prof. *Franko DeAngelis*, Univerza l'Aquila, Italija; prof. *Ake Bergman*, Univerza Stockholm, Švedska; prof. *Armin Tenner*, Mednarodna mreža inženirjev in znanstvenikov za svetovno odgovornost, Amsterdam, Nizozemska; dr. *Thomas Hansen*, Univerza Kopenhagen, Danska; prof. *Filippe LoCoco*, Univerza Udine, Italija; prof. *John Holder*, EuCheMS, Univerza Manchester, Velika Britanija). Slušaatelji so bili študentje moskovske državne univerze Lomonosov, predstavniki javnih podjetij za pitno vodo, odpadke ipd., predstavniki zasebnih podjetij, ki se ukvarjajo s kemikalijami ter nevladnih organizacij, skupno okoli 50 udeležencev. Predavanje podpredsednice IFCS je zbudilo veliko zanimanje in sklenje-

kemijske varnosti je še naprej zelo velika. Pobude, kot je bila omenjena šola, je treba podpirati, saj se s tem širi zavedanje o problemih kemijske varnosti, k sodelovanju bi bilo treba

pritegniti tudi pristojne organe, saj je v tej veliki, z nafto bogati državi z močno kemijsko industrijo ter velikimi okoljskimi problemi, nujno potrebna zakonodaja, ki bo zavezanecem nalagala ustrezna ravnanja za premike v korist zdravja in okolja in vpeljala ustrezen nadzor. Nezdostno zavedanje o pomenu kemijske zakonodaje se kaže tudi v dejstvu, da država kot je Ruska federacija, še ni ratificirala dveh pomembnih konvencij (Rotterdamska in Stockholmska).

Rdeči trg v Moskvi s cerkvijo Vasilija blaženega

»ZVESTOBA v dobrem in slabem je vrednota tudi v politiki!«

Zadnje čase smo priča prestopom nekaterih poslancev v državnem zboru iz ene stranke (LDS) v druge. To je zelo negativno dogajanje v slovenski politiki in družbi nasploh in sicer iz moralnega vidika, verjetno pa tudi iz pravnega, zaradi naslednjih razlogov: a) poslanci, ki so prestopili, so prišli v državni zbor kot kandidati stranke in ne kot neodvisni kandidati, b) volivci te stranke so volili tudi za program te stranke in ne le za njihove kandidate, c) vsi člani in simpatizerji te stranke so morali delati za to, da je nekaterim uspelo priti v državni zbor. Zato prestopi zagotovo pomenijo izdajo volivcev ter vseh članov in simpatizerjev stranke.

Zato predlagamo: 1. Poslanci, ki so prestopili, naj se vrnejo v stranko, preko katere so prišli v državni zbor. Še vedno je boljše popraviti napako kot trmasto vztrajati na njej. 2. Vse stranke pozivamo naj ne sprejemajo poslancev iz drugih strank - če pa so jih, naj to prekličejo in jih vrnejo k svoji stranki. 3. Država Slovenija naj čim prej dopolni zakonodajo, da če kdo izstopi iz stranke, mu avtomatsko prenehajo vse funkcije, do katerih je prišel preko te stranke (z direktnimi ali posrednimi volitvami ali imenovanjem)!

Promoviranje in zagovarjanje vrednot v družbi, med katere spada tudi zvestoba, je predpogoj za našo svetlo prihodnost!

Ivan Sušin,
Predsednik OO SLS Brežice